

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 700.

Az első kötelesség.

Budapest, augusztus 9.

Ott áll szemben az ellenzékkel a hatalmas többség, melyet e pillanatban összetart valami, talán a hatalom deleje, talán a fegyelem, talán a jövő sok ismeretlen reménye, de semmi esetre sem az elvek azonossága vagy valami meghatározott időre az utolsó részletig kidolgozott kormányprogram. Ha megszorítják ezt a pártot, hogy mi az összetartó programja, csak azt tudja hebegni: a korona és a nemzet harmonijának ápolása. Hát ez ugyan elasztikus és határozatlan program, de nem is igaz. Még ez se igaz. A korona és a nemzet harmonija csak a korona és a nemzet megelégedéséből, csak a korona és a nemzet óhajításainak szerencsés összeegyeztetéséből nőhet ki, ámde a többség csak a korona megelégedését, csak a korona óhajításainak feltétlen teljesítését érti a kölcsönös harmonia alatt. Gróf Tisza István akaratlanul is elárulta ennek a kormányprogramnak lényegét: muszáj. A muszáj, mint kormányprogram, tartja össze e pillanatban még a nagy többséget. Egyéb semmi.

A kormánytöbbséggel szemben pedig ott áll az ellenzék és csodálatos módon ez az ellenzék, noha általában azo-

nos elvek fűznék össze, még sincsen egy táborban. Különösen megfoghatatlan a külön táborban való állásfoglalás a két függetlenségi párt szempontjából. Ennek a két pártnak évtizedeken keresztül, egészen a koalíció szétbomlásáig, azonos programja volt. Nem időszaki vagy alkalmi program, hanem olyan, melyet a legjobb negyvennyolcas elmék gondoltak ki, melyet Kossuth Lajos revidált s melyet az élet tökéletesített és szentesített. Ez a program kiterjed a nemzeti életműködés minden részletére, a politikai, szociális és kulturális eshetőségek minden parcellájára. E program körül csoportosult lelkesen minden negyvennyolcas politikus, ennek megvalósításáért vívott dicső emlékü harcokat s ebből kellett időnkint kölcsönöznie a hatalmon levő pártnak, ha valami szópet, nagyot, népszerűt akart alkotni. Az egyházpolitikai alkotások gondolatát is ebből a programból vette kölcsön a szabadelvű párt, mikor lehanyaglott népszerűségét újból be akarta aranyozni. Még a morzsáiból is népszerűvé lehetett egyik-másik idegen párt s még a program fele is elég volt, hogy a függetlenségi párt hatalomra jusson általa. S mikor ilyen gazdag programforrás áll rendelkezésére, a függetlenségi párt mégis két külön táborban harcol. Miért?

A gyönyörű program egyetlen kis részletére nézve aktuális nézeteltérés merült fel a pártban. S ahogyan egykor a kereszténység kettészakadt egy betűkülönbség miatt, a függetlenségi pártot is megbontotta a bankkérdés. A szakadás megtörtént, arról már ne rekrimináljunk. De azóta a bankkérdés lekerült a politikai aktualitás teréről, a választójogi nézeteltérés pedig, ha meg is volna esetleg, még messze van az aktualitástól: hát mi értelme annak, hogy akik kilenczvenkilenc fontos kérdésben egyetértének, a századik és egyetlen kérdés miatt külön táborban maradjanak? Az Egyetértés csak a minap jelenthette autentikus forrásból, hogy Kossuth Ferencz, Apponyi Albert, sőt még Andrássy Gyula is jelentékenyen közeledett már az utolsó időben Justhék választójogi álláspontjához: a nézeteltérés tehát, mely különben is csak egy eljövendő kérdésre nézve áll fenn, abszolút nem áthidalhatatlan. Azt hiszem legalább, hogy Khuen-Héderváry boldog volna, ha az ő pártjában fennálló választójogi nézeteltérések olyan könnyen volnának elsimíthatók, mint azok, melyek a függetlenségi párt két árnyalata között talán fennállanak. Hát ha a kormánytöbbség minden egyéb összetartó program hiányában és sokkal élesebb választó-

Beszélek fiammal.

Írta: Vajda János.

(Utánnemés tilos.)

A feleségem elment hazulról és rám bízta a kis princezt, mert a cselédek is szétküldöztette. A gyerek fiu volt és hogy az lett, ez nekem már a születésekor egy darab nagyobb aranyomba került. Én, noha első gyermekem volt, a világot sem érdekldtem volna az iránt, melyik nemnek a képviselője. Tudtam, hogy manapság a fiuknak nem lehet kenyeret szerezni, a lányokat pedig nem lehet férjhez adni; egyik olyan rossz, mint a másik, és úgy gondolkodtam: most, ha eldöntöm magamban, hogy mégis kár volna, ha fiu lenne, megmarad a reményem: hátha mégis leány és viszont; ezért igyekeztem a való megtudását mennél messzebbre kitolni. Csakhogy a sage-femme nem így jártatta az esze kerekesekeit; nekem rohant:

— Fiu! Nagyságos ur! fiu, fiu, fiu!

Vállat vontam; de ő fokozati alapon elmondta, hogy melyik család adott neki csak kis aranyat, melyik adott husz koronásat az első fiu születésekor; azután folytatta: voltak famíliák, akik a hasonló esetet annyira becsben tartották, hogy örömlükben negyven, ötven koronát sem sajnáltak tőle. — persze tőle. Mintha neki az eredményre csak valami befolyása is lett volna! Mikor ideért, hirtelen kiztedtem egy fényes husz koronásat, s a kezébe csuszattam, nehogy még magasabb rétegre szálljon...

A feleségem azt mondta, hogy elmege bevásárolni, de én nem törődtem volna még azzal sem, ha egészen máshová ment volna. Örültem, hogy egyedül-maradhattam a gye-

rekkel, s végre kibeszélhetem magamat vele. A princez akkor mult három hónapos, és az a körülmény, hogy nem tudott beszélni, cseppet sem hozott zavarba s legkevésbé sem nyugtalanított. Így legalább nem fogja megczafolni azt, amit mondek neki, és nem fog szemtelenkedni. Ott tartunk már, hogy a gyerek, alig tanult meg beszélni, már is okosabb, mint a tatája, s ugyszólván a legelső mondata már szemtelenség, de mindenesetre ellenkezni akarás a szüleiével szemben. Így legalább ez el fog esni!

Odatettem a széket a bölesője mellé, és szeliden megszólítottam:

— Édes kis örcgem! Hát köllött neked fiunak lenned? Gondold meg, hogy az első aranyról nem is szólva, tulajdonképpen még is csak sokkal több gondot okozol nekem, mintha leány lettél volna. (Nem tagadom azonban, ha leány lett volna, alig lett volna más a megszólításom!)

Erre a kis herezeg elfordította a fejét, s minthogy semmiféle esalogatással nem tudtam fejét visszafordítani, vettem a széket, s átültem a böleső tulsó felére. Ime, már is engedelmeskedem neki. Folytattam:

— Kár neked piezikém elfordulnod tőlem: mert hiszen látod, élettapasztalatokban megöregedett tatád beszél hozzád, aki az életre szóló egész marok mindenféle jó tanácsosul akar ellátni.

Most a gyerek egészen felém fordult, és határozottan állítom, hogy figyelmesen rám nézett kék szemével, mely olyan volt, mint egy-egy piezi, piezi nefelejtéseskor. — Végre figyel! No, rajta:

— Dicséretre legyen mondva, már is érdekldtem az iránt, milyen pályára adjalak majd; de mondhatom, nagyon szomorualk

a kilátások! Persze, csak hogy a kenyeredet biztosítsam mindenképen, már vagy tíz helyen, legkülönbözőbb pályákon igyekeztem neked helvet csinálni. Azonban szomorodott szívvel láttam, hogy olyanok vannak előtted, és jóval előtted, akiknek fia még csak meg se született, akik tehát frissebbek voltak nálam. Sanyaru viszonyok, herezegem, nagyon sanyaruak!...

Mikor ideértem, a herezeg — tisztesség essék. — mondván, — bömbölni kezdett. Szája négysegletesre szaladt szét, pufók arczoskaja neki vörössödött, a nefelejtés csoportka patakba fulladt s a hangja hatalmas hullámokban rezegve elő a torkából, beleütődött a menyezethe. A kiesnek tökéletesen igaza volt; ha valamiért, ugy ezen lesújtó tényekért föltétlenül érdemes bögni; ám én egészen másról akartam neki beszélni, mint hogy elismeréssel adózzam feljajdulásáért:

— Ugy, ugy, kis ezukorgyöngyikém, ordíts, bögj! ezáltal nemcsak a tudód tágul, — mint öreg nénikék megjegyveznek — hanem a hangod is erősödik. De igen kérnélek, kis szívem, ha lehet, bömbölj el mindjárt egy egész skálát és ezt gyakorold szépen napoként (mégis azonban az éjjelek kivételével!) később azután kiterjesztheted a hangodat felfelé, vagy lefelé, még egy skálára... s ha így folytatod, a pályaválasztás kérdését egyszeriben megoldottad! Énekes leszel, az aranyok potyogva, esörrenve hullanak öledbe s egyelőre csak írni és olvasni taníttalak, nehogy számolni is tudjad a pénzedet; majd számolom én helyetted, mert hiszen derék magánjogunk módot ad nekem — mint apának, hogy felelősség nélkül kezeljem jövedelmedet...

Nem tudom, az utolsó szavak keserítet-

jogi differenciák dacára együtt tud maradni: nem bűn-e a nemzet, a függetlenségi gondolat és a két függetlenségi párt ellenében, hogy két azonos és gazdag programu párt egyetlen muló és mindenesetre áthidalható ellentét miatt külön sorban marad és a kormányerősöknek csak félerővel tud ellentállani? Nem bűn-e a nemzeti jövőendő ellenében, ha a királyszolgálat többségi párt egységével szemben a nemzetszolgálat függetlenségi párt osztott erővel áll a porondra?

Justh Gyulának volt ma egy nagyon szerencsés szava. Azt mondta a küzdő ellenzékéről: „egy nappal mindenesetre tovább fogjuk bírni, mint Khuen.” Igaza van. A nemzet igazságának van annyi ereje, hogy még egy megosztott függetlenségi pártot is valamivel erősebbé tud tenni az ellenfélnél. De hát még mennyivel bírna tovább a küzdő ellenzék, ha egy taborban volna? Ennek a harcznak eredménye nem lehet kétséges. Kibuvó nincs. Khuen vagy megbukik, vagy kénytelen lesz a nemzetre appellálni. Mindkét eshetőségre nézve elsőrangú és sürgős teendője a két függetlenségi pártnak az egyesülés. Mert ha Khuen a véderőjavaslatok kudarcát következtében megbukik, az új alakulásban csak az egyesült és hatalmas függetlenségi pártnak lehet döntő szava. Ha pedig a saját rókaútjában megfogott miniszterelnök a nemzetre akarja appellálni, akkor meg éppen elsőrangú érdek, hogy a két függetlenségi párt ne egymást gyöngítse, amiből, mint az utolsó választásoknál is, csak a kormány pártjának lehet haszna. A két függetlenségi pártnak nem szabad többé azt a két veszedelmet játszania, akik közül a harmadik a győzelem s az örök. Ha egy a program: egynek kell lennie

a pártnak is. Pedig egy a program s annyira egy, hogy más pártnak nincs is olyan mindenre kiterjedő programja, mint a függetlenségi pártnak. Tehát vissza a programhoz. S ha aztán úgy fordul, hogy a nemzet elő kell menni, a nemzet úgy fogja megbecsülni a függetlenségi pártot, ahogy mi megbecsüljük egymást és programunkat.

A jövő héten együtt lesznek a vezérek. Gondolkozzanak ezen a kérdésen, mely a harc sikerének is, a nemzeti jövőendőnek is, a függetlenségi gondolat reneszánszának is biztosítója.

Budapest, augusztus 9.

A képviselőház ülése. A képviselőház legközelebbi ülése holnap, csütörtökön délután tíz órakor lesz. Napirend: Névszerinti szavazások, a budapesti VIII., IX. kerületek, Pécs város polgárságának egyik része, a pécsi polgárság másik csoportjának és a pécsi népgyűlésnek kérvényeire vonatkozó előterjesztések tárgyában s a véderőjavaslat tárgyalásának folytatása.

A horvátok. Zágrábról jelentik: Holnap a közjogi ellenzék két csoportja konferenciát tart, hogy a közjogi ellenzék múlt hónap 25-én tartott értekezletének határozatait értelmében esetleg végleges határozatokat hozzon a délszláv tartományokban indítandó egységes akció, továbbá a közjogi párt füzója és a választási kooperáció tárgyában. A két jogpárt és a parasztpárt között a választási kooperációra vonatkozó tárgyalások nem vezettek eredményre. A parasztpárt nem mutatkozott hajlandónak elfogadni a közjogi ellenzéknek azt a felhívását, hogy a választások után is az országgyűlésen való kooperációra kötelezze magát, hanem a fősúlyt a mostani regime elleni küzdelemre fektette a választásoknál és azt kívánta, hogy a kormánnyal és a pártokkal szemben az országgyűlésen szabad kezét megtarthassa. A jogpártok bizottsága a parasztpárt javaslatára írásos választ adott, mely szerint követeli az elvi harcot minden kiegyezési kormány ellen. A parasztpárt erre megszakította a tárgyalásokat és írásos válaszában hangsúlyozta, hogy a választási kooperációra vonatkozó meg egyezést elejétől fva egységes akció előfeltételének jelente. Radics István képviselő, a parasztpárt vezére egy interviuban kijelentette, hogy pártjának

a jogpártokkal folytatott tanácskozásai végleg megszakítottak tekintendők.

Mint hogy a két jogpárt és a parasztpárt között a kooperáció ügyében folyó tárgyalások megfeneklettek, ma kitűnt, hogy a közjogi ellenzék és a horvát-szerb koalíció között az együttes választási harc ügyében folyt tárgyalások is kudarcra végződtek. A horvát-szerb koalíció végrehajtóbizottsága nevében dr. *Nikolics* Vladimir e hó 8-án a Starosevics-pártnak a kooperációra vonatkozó ajánlatára írásban válaszolt, amelyben kifejté, hogy a koalíció kész minden ellenzéki párttal való kooperációra, amely nem támogatja a kormányt, minthogy ez alkotmányellenesen kormányoz és nem az országgyűléssel egyetértésben akarja a Magyarországgal fennálló vitás kérdéseket megoldani. Az ellenzéki pártoknak azonban kötelezniük kell magukat arra, hogy a közös országgyűlési horvát delegátusok visszahívására megteszik a szükséges lépéseket és a passzivitás mellett mindaddig megmaradnak, amíg legalább az eddigi kiegyezési szerzők nem orvosoltatnak. A koalíció e levélre a közjogi ellenzék végrehajtó bizottsága azt válaszolta, hogy a koalíció üzenetéből azt látja, hogy az a Starosevics-pártnak június 11-én a kooperáció tekintetében felállított feltételeit nem fogadja el, eddigi kiegyezési álláspontjából nem enged és követeleivel nem lép ki a kiegyezés keretéből. Az egyesült jogpártok tehát sajnálják, hogy ez alapon a horvát-szerb koalícióval a választási kooperáció dolgában nem állapodhatnak meg.

Kristóffy József Békéscsabán. Mint megbízható forrásból jelentik, *Kristóffy* József augusztus hó 15-én Békéscsabára érkezik. *Kristóffy* utasának indoka az, hogy a békéscsabai parasztpárt kebelében nagy ellentétek keletkeztek és a békéscsabai parasztpárt, melynek pedig első sorban köszönhette *Kristóffy* megválasztását, felbomlani készül. *Kristóffy* most azért utazik le Békéscsabára, hogy pártjának szétzúllását, ha lehet, megakadályozza.

Kunfélegyházaiak gróf Zichy Jánosnál. Kunfélegyháza küldöttsége tisztelgett ma délután a kultuszminisztériumban gróf *Zichy* János vallás- és közoktatásügyi miniszternél. A küldöttséget dr. *Holló* Lajos, a kerület országgyűlési képviselője vezette, tagjai voltak pedig a küldöttségnek dr. *Molnár* Béla polgármester, *Toldy* Jenő iskolászéki felelős, plébános, *Dobák* István iskolászéki jérvő, dr. *Rády* Lajos, városi főjegyző és *Mihalovich* Alajos főgimnáziumi tanár. A küldöttség előadta, hogy a félegyházai tanügyi viszonyok immár tarthatatlannak, mert kétezer gyermek iskolán kívül nő fel. Ugyanis nincs iskola és így nem tanulhatnak.

ték-e a fiatal embert, vagy csakugyan egy skálányira akart felszökkenni, de a kis herceg még jobban ordított; a házbelielik valószínűleg megjegyezték: hiába, az apa még sem ért a dajkáláshoz! Reményünk, családombüszkesége biborszinűre változtatta az arcát. Dehogy nyultam hozzá, hogy felvegyem és dajkáljam! Majd a szép szó is megteszi a magáét:

— Kedves Sir, azt nem bánom, ha sir, sőt a hangja is kellemes nekem, valamire azonban mégis figyelemzetnem kell kegyes engedelmeivel! Az arczsínét ne változtatgassa, mert az cseppet sem nemis...

A szójátékom tetszett-e neki, vagy nemnek akart mutatkozni, ezt nem tudnám hirtelenében eldönteni; elég azon, arczából a meggyülemlett vér széjjel szaladt s bár néhány magas hang még horkanva tört elő torakából, kevésbé rózsapiros lett az arca.

— Ordíts, aranyom, ha parancsolod, nem fogunk benne gátolni; de minek ezért az érzelmi lajtorját is előszedni s ennek kifejezést adni? Jegyezd meg, ur! ember nem változtatja az arczsínét; persze ezt is tanulni kell, nem tagadom és csak hosszú tanulmány után sajátítja el az ember. Korán kell leszokni az elpirulásról, legjobb, ha az ember nem is szokik hozzá! Az olyan, akinek az arca nem játszik színeket, nagyon inponál az embereknek, ezeknek a furesa lényeknek, akiket majd sorban megismersz. Nagyon furesák! Képzeld csak, hercegem, van olyan, aki rálép a lábadra s ha mersz ezért nyugtalankodni, képen terem; másnak meg te lépsz a lábára, ugy, hogy tánczó kisbögöket lát karöltve és még ő esd boesánatért! A színeknél voltunk, ugy-e?! Gondosan kerülj azt, hogy valamilyen összejövetelem, vagy olyan helyen, ahol a hangulat emelkedettebb a közönségesnél, illetve egyáltalában

bárho, a balfüled melegedni kezdjen. Aki nek a balfüled melegedni kezd, az jó adagot vesz a hidegvéréből, könnyebben jön zavarba s nem tud kellő nyomatékkal szemtelen lenni. Már pedig, rubintos ékszerem, hidegvér, zavarba nem jövés és szemtelenség nélkül a mai élet forgatagába nem tudsz beleilleszkedni. Ha még a szökésed előtt szemedbe vágják, hogy háromszázéret sikkasztottál; vagy a férj fedezi fel, hogy meglétszáltad gyümölcsös kiskertjét s ezt odavágja neked, végig nézesz azon, aki veled beszél, előbb gondolkodol és aztán lassan, nyugodtan erregted a szókat, mint pipából a füstöt. Elpirulsz, zavarba jössz, hebegsz, akkor véged van! Legfeljebb, egy ötöd árnyalatot elsápadhatsz; ez előkelő, már pedig az előkelőség minden körülmények között meg kell őrizned...

Mialatt így beszéltem a böleső lakója lecsendesedett, arca a haloványrózsaszínt is elhagyta, vagy a szín az arcot és sápadt lett: előkelően. Azt gondoltam nyomban: kis öregem, te még nagyon messze vagy attól, hogy háromszázéret sikkaszszál és ahhoz se közel, hogy a kiskertbe, a gyümölcsösbe beakadits, hanem azért bravó, ezt jól csinálta! — de nem szóltam neki. Melegeb, szinte forró hangon folytattam:

— Piezi ezukorabám, ha szeretsz és ha magadat szereted, légy szemtelen az egész életeden át! Légy szemtelen, mint a legpiacizabb légy, amelyik a tizenkettedik elkergetés után is visszazáll a mézédés chasselaszölőre, légy olyan szemtelen, hogy a vérmezebbek ott pukkadjanak meg, vagy robbanjának szét, ha veled beszélnek, csak szelid, ájtatos né légy soha; mert akkor rajta vesztesz! Ugy-e megígéred, hogy szemtelen leszel, rubintos kis hercegem!?

Füleje hajoltam és belenézve a kék sze-

mébe, vártam a választ; a gyerek nem felelt, ellenben mindkét kacsójával belemarkolt a bajuszomba és amikor a legmesszibbméző csábitgatások dacára sem engedte el, akkor bizonyos voltam, hogy ez az ifju megértett engem és amidőn végre megszabadultam és minden egyes szála a bajuszomnak külön fájt, tudtam: az én hercegem csakugyan szemtelen lesz! Most már úgy néztem rá, mint valakire, akinek nagy jövőt jósolok:

— Szívem hercegem, ha kellőképpen szemtelen leszel, nagyon sok ember fog felelőbanni Juhében. Fogod látni, hogy dühös emberek ajtókat esapnak be s kapott leveleket tépnek szét kétszáznegyven darabra. Csak ezt a kettőt: ajtót becsapni és levelet összetépni sohase tedd; az egyik parasztság, a másik taktikai hiba...

A princeps principium retteneteset ásitott.

— Igazad van, ugy-e a taktikára gondoltál, gyöngyikém! Unalmas, szörnyen unalmas pálya, azért nem is ajánlom. Különböben is rettenetes az előmenetel; manapság tíz évig kell zászlónak lenni, husz évig hadnagynak, harmincz évig főhadnagynak. Hanem azért ez is jobb mint semmi és a biztos, biztos. Az egyik katonaiskolában már van a számoldó hely és te vagy a pályázók között a hetvennyolezadik...

A feleségem állott megettem, aki időközben visszajött, saját kulesával kinyitotta az előszobaaajtót és nesztelenül besuhant.

— O maga bolond, miket mesél már megint ennek az ártatlan kis gyerekeknek főhadnagyokról, meg katonaiskolákról?

De a kis herceg akkor már rögenaludt...

Ezért a város 15 tanyai iskolát kíván felállítani és ehhez az állam segítségét és hozzájárulását kérték. Zichy kultuszminiszter a küldöttségnek adott válaszában kijelentette, hogy a kérdést tanulmány tárgyává teszi és minden lehető elkövet, hogy az iskolák mielőbb létesíthessenek. A küldöttség ezután báró Barkóczy Sándor miniszteri tanácsosnál, a kultuszminisztérium középiskolai ügyosztálya vezetőjénél tisztelgett és tájékoztatást kért a főgimnázium állami segélyének felemelése dolgában. A küldöttség örömmel vette tudomásul, hogy a főgimnázium állami segélyét a kultuszminisztérium 2000 koronával felemelte.

Közeledik a válság.

— Megbizhatatlan a munkapárt. —

Hírek a politikai küzdöttről.

Budapest, augusztus 9.

Minél jobban közeledik a nyár a vége felé, annál erősebben kezdenek fujdogálni az őszi válság-szelek. A miniszterelnök, aki szeptemberre ígerte a létszámemelést, szavát nem állhatja e hiába hivatkozni ő idelent terminustalan voltára, odafönt a jövő hónapban számon fogják tőle kérni a véderőreform liferálását. A kormány helyzetét még inkább komplikálja a közös hadügyminiszter konfliktusa a trónörökösrel s az ebből folyó alkotmányellenes megbuktatása. De növeli a kabinet bajait a többség megbizhatatlansága, belső meghasonlása, a turnus-rendszer csődje, aminek legkiáltóbb tünete a ma leleplezett szédelgés, az alkalmasint napok óta üzött hamis szavazás. (Ezzel a törvénytelen eljárással a turnus-kapálórok nem annyira a szavazás végső eredményét akarták megmásítani, mint inkább Khuen és Perczel előtt így próbálták palástolni a turnus nagy hiányait s kimenteni a távollevőket a megrovás alól. A turpisságot az ellenzék holnap zárt ülésen szándékozik szótvetni. A küzdő tábor e biztos jelenségek láttára természetesen csak még elszántabban folytatja a harcát s eszébe sem jut a munkapártnak azt a könnyebbséget szerezni, hogy a jövő hétre vakációt kérjen. Mindössze arról lehet szó, hogy a házelnökség a maga iniciatívájából oly indítványt fog tenni, amely szerint a jövő pénteken, a király születése napján, valamint szombaton is szüneteljen a Ház. Ezenkívül a keddi ünnepen nem lesz ülés.

Híreink itt következnek:

Báró Schönauich bukása.

A „Neue Freie Presse“ értesülése szerint báró Schönauich közös hadügyminiszter a legközelebbi napokban, valószínűleg még e héten Ischlbe utazik, hogy kihallgatáson jelenjék meg az uralkodó előtt. Ennek az audienciának politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak.

A „Grazer Tagespost“-nak jelentik Bécsből: Beavattottak szerint Schönauich hadügyminiszter azt a feltételt kötötte ki, hogy csak abban az esetben tér vissza a hadügyminisztériumba szabadságának letelte után, ha az uralkodótól külön lefelsőbb kéziratban teljes bizalmi nyilatkozatot kap, ellenkező esetben megválnak állásától.

Jól informált forrás szerint Schönauich bukása a közte s Ferencz Ferdinánd főherceg között régebben fennálló feszült viszonyra vezethető vissza, az ügynek hirtelen elmérgesedése, mostani kifakadása pedig az idei nagygyakorlatok kérdésével függ össze. Tudvalevően a hadügyminiszter rendszeren ott szokott lenni a nagygyakorlatokon és Schönauich is el akart menni mindaddig, amíg úgy volt, hogy a király is jelen lesz azokon. Mikor azonban Schönauich megtudta, hogy a király nem megy el a nagygyakorlatokra, rögtön jelentette Ischlben, hogy ilyen körülmények között ő sem vesz részt a manőveren. Ezt az eljárást zoken vette a trónörökös és panaszt tett emiatt a királyrál. Ez volt az oka annak, hogy a király legutóbb

Lipót Szalvátor főherceget bizta meg a nagygyakorlatokon való képviseltetésével, míg a katonai főparancsnokság a trónörökös kezében maradt. Így akarták lehetővé tenni, hogy a hadügyminiszter is jelen lehessen a manőveren, ha nem is a trónörökös, de Lipót Szalvátor mellett. A trónörökösnek azonban nem tetszett a megoldás. Hamarosan felmerült az a hír, hogy Ferencz Ferdinánd nem vesz részt a nagygyakorlatokon, hanem elmegy az ugyanebben az időben tartandó drávamenti lovassági gyakorlatokra, vagy pedig a kieli német tengerészeti gyakorlatokra. E pillanatban még nem bizonyos, hogy a trónörökös melyik gyakorlaton lesz jelen. Ha a hadügyminiszter válság addig meg lesz oldva, akkor a trónörökös elmegy az északmagyarországi nagygyakorlatokra. Ha a mai bizonytalan helyzet még akkor is fenn fog állani, akkor a trónörökös a másik két gyakorlat valamelyikére megy el.

Bécsben báró Schönauich közeli távozását annyira biztosra veszik, hogy már az utódját is emlegetik. A katonai körök véleménye szerint lovag Krobatin Sándor, tüzérségi tábornok, a hadügyminisztérium osztályfőnöke az egyedüli lehető jelölt, míg politikai körökben lovag Auffenberg Móricz gyalogsági tábornok, a 15. hadtest parancsnoka, parancsnoklói tábornok Szerajevóban, a 64. gyalogezred tulajdonosa miniszterséget tartják valószínűnek. Természetesen Hoffmann Hugó hadügyminiszteri osztályfőnök még csak kombinációba sem jöhet, bármily érdemes is volna az előlépésre, mert hát ő — magyar származású.

A király elé!

A bécsi „Zeit“-nek különös budapesti forrásból jelentették ma a következőket:

„A kormány tagjai legközelebb meg fognak jelenni Ischlben az uralkodó előtt, hogy a véderővita lefolyásáról jelentést tegyenek. Eleinte egész határozottan számítottak rá, hogy a véderőtörvény még ősz előtt el lesz intézve, de most kénytelen volt a kormány erről a reményről lemondani. Magas katonai és udvari körökben ezenfelül nagy visszatetszést keltett, hogy a magyar kormány tagjai gróf Károlyi József képviselő sulyos sértéseit, amelyeket a hadsereg ellen szórt, szó nélkül tűrték és mindössze csak annyit történt, hogy a magyar honvédelmi miniszter a termet elhagyta. A passzív rezisztenciának ezt a módját mérvadó körökben egyáltalában nem helyeslik. Erre mérvadó helyről nyomtatékosan figyelmeztetni fogják a magyar kormányt, sőt lehet, hogy ez már meg is történt.

Félhivatalosan e hírrel szemben azt jelentik ki, hogy a kormány tagjainak Ischlbe való utazásáról egyáltalán nincsen szó; ami pedig a Károlyi-féle parlamenti incidens és az ahhoz fűzött kombinációkat illeti, elég rámutatni arra, hogy gróf Károlyi József kiszólása a képviselőház elnöke részéről nyomban alkalmazott rendreutasítással megfelelő elintéztést nyert.

Tisza és a nemzeti követelések.

A negyvenéves függetlenségi Kossuth-pártban az est folyamán igen sokan jártak fenn. Sok szó esett gróf Tisza Istvánnak újságízkéiről. A képviselők csodálatosnak mondták, hogy a pártszenvédély annyira elhomályosítja gróf Tiszának éleslátását. Ugy látszik, megint beleesett abba a vak egyszálúságba, amely nem lát egyebet, mint kizárólag a saját álláspontját. Mindkét cikkében a katonaságnak nemzeti irányban való nevelő hatásáról a saját felfogását megteszi tényné és ezt látja megvalósítva ott, ahol tényleg annak az ellenkezője van. Ugyancsak a tényekkel ellenszöven állapítja meg, hogy a Kossuth-párt jelenlegi harca a századnyelvért folyik. Czitálták gróf Tisza cikkének egyik passzusát, amely ehhez az állításához a következőket fűzi: Nem-e száználmas, nem-e mosolyt gerjesztő dolog ezt a kérdést állítani nemzeti életünk központjába, nem káprázis-e nem látni mást, csak ezt a szerencsétlen századnyelvet és ehhez a fixa ideához láncolni le a nemzetet? Gróf Tisza e hipnotikus feltevéseivel szemben — mondták a párt tagjai — a valóság az, hogy a

kétségtelenül sulyos pénz- és véráldozatokat jelentő véderőjavaslatok, a perrendtartás nagyon is kétes értékű, sőt veszélyes nyelvi rendelkezéseinek kivül, semmit sem nyújtanak, ami a nemzeti követelések szempontjából haladást jelentene. Nem jelentenek haladást a javaslatok sem olyanok tekintetében, amik a kilenczes bizottság programjában benne vannak, sem ezeken kivül más tekintetben; viszont a Kossuth-párt, egészen eltekintve minden elvi programtól, a hatványos alapon álló kormánytól is követeli, még pedig a véderőjavaslatokkal egyidejűleg, a kilenczes bizottság programjának azonnali megvalósítását és igenis követeli az annyira lebecsült és lekicsinyelt századnyelvet. Hogy ennek a századnyelvnek mi a gyakorlati jelentősége, azt legjobban igazolja maga gróf Tisza, aki cikkében a következőket mondja: Nézze meg bárki a katonai szolgálatot a magyar katonatisztekkel bíró huszárezredekben. A legénység német szolgálati nyelve a szó szoros értelmében a hitte és melde gehorsamst-ra szoritkozik és ez lesz a helyzet mindennütt, amint a tisztképzés reformja teljesen érvényesül. A falzum itt az — vetetik ennek ellene — hogy e huszárezredeknek egységet nemcsak az a körülmény teszi, hogy magyar tisztjeik vannak, hanem a lényeg itt azon fekszik, hogy a huszárezred legénysége és a legénység érintkezési nyelve kizárólag magyar. Ezzel a legkisebb mértékben sem kicsinylik le a pártban a tisztképzésnek nemzeti szempontból való nagy hatását, de ezeknél a huszárezredknél, amelyekre gróf Tisza is és Tallian Béla is olyan nagy vervevel hivatkoztak, a magyarságot nem a magyar tisztjeik, hanem a legénység magyarsága teszi első sorban. De követeli a Kossuth-párt a kilenczes bizottság programja és általában az erre vonatkozó delegációs határozatok meg nem valósított részének az azonnali megvalósítását. Mert ha gróf Tisza maga is sulyt helyez arra a delegációs határozatra, amely szerint a nem magyar anyanyelvű, de magyarul tudó magyar honos legénység kiképzése magyar nyelven kell, hogy történjék és ha maga is jelentőséget tulajdonít annak, hogy a besorozott tót vagy román fiú már a hadsereg jelenléteiben is lássa a magyar állam elismerését, akkor igazán érthető, hogy ennek az 1903-ban, tehát nyolcz évvel ezelőtt megállapított programnak a megvalósítása miért és hol késik. Valóban nem kell semmiféle előkészítési munkát ahhoz, hogy a hadügyminiszter Reichskriegsminister czime, mint a magyar közjoggal merőben ellenkező, eltöröltessék és a hadügyminiszter használja azt a címet, amelyet ismételtelen állapítottak meg delegációs határozatok, t. i. közös hadügyminiszter. Mindezek megvalósításának utjában semmi más nem áll, mint az a kétségtelen rosszakarat, amelylyel Bécsben minden jogos magyar kívánság találkozhat. Ami viszont a létszámemeléssel járó terhek nagyságát illeti, itt több Kossuth-párti képviselő álláspontja az, hogy a katonai javaslatok beható revízió alá veendőek a takarékoság szempontjából. A hadügyminisztérium és a honvédelmi minisztériumok igen tiszteletreméltó szakközvegin kivül kizárólag a két állam pénzügyminisztere bírálták el a javaslatokat, mielőtt a képviselőház asztalára kerültek. Még a katonai szempontoknak is igen nagy szolgálatokat tehetne egy alapos revízió, az azonban kétségtelen, hogy a hadseregnek ugy mai szervezetében, mint a tervbe vett újítások között sok olyan van, ami legalább is egészen felesleges és ezeknek a kiküszöbölése feltétlenül szükséges és gazdaságos.

A Kossuth-párt és a választójog.

Több oldalról tervszerű kampány folyik az országgyűlési Kossuth-párt ellen, hogy igazában sohse volt live az általános választói jog behozatalának. Ez a vád, amennyire sulyosnak látszik, épp annyira nevetséges is, mert aki a függetlenségi 48-as Kossuth-párt működését az utolsó évtized alatt figyelemmel kísérte, az sohasem jöhet zavarba afelett, hogy a Kossuth Ferencz vezetése alatt álló párt mindenkor és mindig hiva volt a választói jog demokratizálásának.

Elég itt utalnunk Kossuth Ferencznek 1903.

évi november 7-én és 30-án elmondott képviselőházi beszédére, amidőn gróf Tisza István akkori miniszterelnök a választójog kiterjesztését kínálta fel a béke áraként a harcra ellenzéknek és amidőn Kossuth a függetlenségi és 48-as párt kívánságainak minimumaként a választói jognak egy olyan széles mérvű kiterjesztését indítványozta, ami arányaiban megközelítőleg megfelelt annak a tervezetnek, amelyet annak idején a Fejérváry-kormány terjesztett a nyilvánosság elé. De Kossuth beszédei mindegyikében határozottan kifejezte, hogy ő az általános választójog programján áll és csak mint legközelebbi expedienst ajánlja a kormánynak a választójognak illyermű kiterjesztését, mert hisz tudvalevő, hogy a volt szabadelpárt, — tehát az akkori többség — az általános választójognak híve sohasem volt.

Még pregnansabban fejezi ki azonban a Kossuth-párt álláspontját az általános választójog tekintetében az az indítvány, amelyet 1904. április 16-án Kelemen Béla, mint a Kossuth-párt hivatalos szónokája tett le a képviselőház asztalára. Ez az indítvány a kerületek újraosztásáról szól s a választójog kiterjesztéséről ekkor a következőképen nyilatkozott:

Választói joggal birjon:

1. minden teljeskorú állampolgár, aki vagyonra vagy jövedelme után *állami egyenest adót fizet*;

2. minden teljeskorú állampolgár, aki a fegyveres erő sorhadánál *tényleges szolgálati kötelezettségének eleget tett* és jelenleg mint tartalékos, póttartalékos, szabadságot állományú vagy szolgálaton kívüli viszonyban lévő katonai védkötelezettség, avagy mint I. és II. osztályú népfelkelő népfelkelési kötelezettség alatt áll;

3. minden teljeskorú állampolgár, *aki magyarul írni és olvasni tud.*

Ennél teljesebb képe az általános választói jognak alig is lehet, mert ez az indítvány az összes kritériumokat föleleli, amelyek a választói jog általánosítására konkrét javaslat alakjában az ideig felmerültek, kivéve azt a formát, amely eszerint az írni-olvasni tudáshoz köti a választói jogosultságot. Kelemen indítványa fölelte Irányi Dánielnek 1872-ben beterjesztett indítványát, az országos függetlenségi és 48-as pártnak 1901-ben kibocsátott szövegét és Kossuth Ferencnek ugyan az évben írott levelét, amelyek mind az általános választójognak a behozatala mellett szóltak.

E javaslatok természetesen még mind a koalíciós kormányzás előttiek. De hogy a Kossuth-párt nézete az általános választói jogról a koalíciós kormányzás után sem változott, arra nézve álljon itt az az alaptervezet, amelyet Barabás Béla, a függetlenségi és 48-as Kossuthpárt alelnöke tett közzé 1911. április havában. Ez az alaptervezet így hangzik:

1. Választó minden magyar állampolgár, aki 24-ik évét betöltötte, *írni és olvasni tud.* Írni és olvasni nem tudók közül azok is választók, akik katonai kötelezettséget teljesítettek, vagy ilyen kötelezettség alatt állanak, — *tényleges szolgálaton kívül.*

2. Akik az utolsó választói névjegyzékben bent vannak, *régi jogon továbbra is választók maradnak,* de a jog másra át nem járul.

3. Husz év múltán, vagyis 1931. évtől kezdve, a választójog csak azokat illeti meg, *akik magyarul írni és olvasni tudnak.*

4. Minden szavazó *csakis egy szavazatra* jogosult.

5. A képviselőválasztás *községenként, illetve körjegyzőségenként* ejtendő meg.

6. A szavazás törvényhatóságok és rendezett tanácsú városokban *titkosan* gyakorlandó. Hogy a községekben a titkosság mennyiben alkalmazható, ez további megfontolás tárgyát képezi.

7. A választókerületek beosztásánál a lakosság *értelmi színvonala irányadó.* Vagyis a városokban s az értelmesebb vidékeken kevesebb számú választó választ egy képviselőt míg az értelem alacsonyabb fokán álló területeken a választók nagyobb száma képez egy-egy választókerületet.

Ezekből nyilván látható tehát, hogy abban a komoly parlamenti küzdelemben, amely az általános választójog mellett most megindult, a Kossuth-párt azoknak a táborában lesz, akik a választójog demokratizálását követelik. És pedig ugyanazon a széles alapokon követelik, mint követelte volt 1872-ben Irányi Dániellel az élen a régi függetlenségi és 48-as párt. És nem olyan alapokon, amilyeneken Tisza István és a vele egy huzon pendülő tábor szeretné elképzelni, illetve el nem képzelni.

A vitarendezők értekezlete.

A negyvennyolcas függetlenségi Kossuth-párt, a függetlenségi és negyvennyolcas párt és a pártokivüli függetlenségi csoportjának vitarendező bizottsága holnap, csütörtökön délután a függetlenségi és negyvennyolcas párt Rákóczi-úti körhelyiségében értekezletet tart.

Arad is pecsovics lett.

A tizenhárom vértanu városa, a magyar nemzeti Golgota gyásztere, amely felé eddig mindig bizonyos meghatással dobogott az egész ország szíve, immár másodszer követett el olyan politikai baklövést, amely hamarosan el fogja homályosítani a város köré eddig font történelmi glóriát. Azt a megboesájtathatatlan bünt, amelyet gróf Tisza István megválasztásával követett el, most azzal az alázatos, pecsovics, megalázó tettel tetézte, hogy hozzájárult Versecz város megalkuvó átiratához, vagyis tiltakozott a függetlenségi tábornak a parlamentben most folyó nemzeti küzdelme ellen.

A város ezt a hozzájárulását a mai közgyűlésen hozta, amely a legvilharosabb hangulatban, némi botránnyal fűszerezve folyt le. A függetlenségi párti városatyák obstrukcióra készültek, amire a munkapárt *Nessnera* Aladár főigazgató elnöklésével délelőtt elhatározta, hogy teljes számban vonul fel a verseczi átirat támogatására. Az elnök jelentette, hogy tudomása szerint az ellenzék obstruálni akar, a munkapárt azonban ezt meg fogja akadályozni. A városi tanács pedig ugyancsak délelőtt elhatározta, hogy az obstrukciót elítélő átiratot pártolólagerjeszti a délutáni közgyűlés elé.

A város közgyűlésén a munkapárt rögtön, az első szónok beszéde után a vita berekesztését indítványozta. A függetlenségi erre erős tiltakozásba törtek ki és követelték, hogy szónokaikat hallgassák meg. Ezt amugy is meg kellett tenni, mert a függetlenségi már jó előre feliratkoztak a szónokok listájára.

A közgyűlésen *Urban* Iván főispán enökölt. A tanács javaslatát fölolvassák, amelyben az átiratot elfogadásra ajánlja. *Wieser* Lajos, a függetlenségi párt elnöke tiltakozott az átirat ellen, *Nessnera* Aladár, a munkapárt elnöke pedig pártolta a tanács javaslatát. Utána *Nagy* Sándor volt országgyűlési képviselő tiltakozott a tanács javaslata ellen, valamint *Szady* Elemér is, aki védelmébe vette az obstrukciót, mint a függetlenségi párt egyedüli alkalmas fegyverét ebben a harcban. Többek felszólalása után a közgyűlés a tanács javaslatát 54 szóval 18 ellenében *elfogadta.*

Az aradi függetlenségi párt nem nyugszik bele a városnak ebbe a határozatába és tüntető válaszképpen *augusztus 15-én nagy népgyűlést* rendez, amelyen tiltakozni fog a törvényhatóság állásfoglalása ellen. A gyűlést, amely igen nagy-szabású lesz, az *aradi függetlenségi párt, a választójogi liga és a szociáldemokrata párt* együttesen rendezi és programján a véderőreform és a választójog kérdése is szerepelni fog.

A kaposvári népgyűlés.

Mint értesülünk, a vasárnap Kaposvárott a véderőtörvényjavaslat ellen és a választójogi reform mellett megtartandó nagy népgyűlés rendezőbizottsága a népgyűlés elnökének személyére nézve még nem állapodott meg s így alaptalan az a hír, hogy az elnöki tisztelet gróf *Széchenyi* Aladár vállalta volna el, valamint az is, hogy az egyelűvők s a felszólalók között *Kapotsfy* Jenő is szerepel. *Kapotsfy* volt főispán, Kossuth-párti képviselő ma a „Somogyi Hírlap” szerkesztője előtt kijelentette, hogy ő népgyűlést nem hívott egybe, azon meg sem jelenik, ott nem tart beszédet és a lapok ama közleményei, melyekkel őt is belekeverték a népgyűlés rendezésébe, alaptalanok.

Hamis szavazatok.

— Leleplezték a turnus-hősöket. —

A képviselőház ülése.

Budapest, augusztus 9.

Ha a mai napon a turnus-rendszer bukásáról esik szó, kár volna ezt nem csalárd bukásnak nevezni. Mert ma nemcsak az tünt ki, hogy a turnus-hősök nem teljesítik a kötelességüket, hanem az is, hogy egy-néhány tulbuzgó turnus-boy távollevő uraságok neveivel szédelg. Az ellenzéken már napok óta figyelik az augusztusi turnus gyanus működését, amely a júliusi gárda tisztességtudó viselkedését minden tekintetben lefőzte, — az augusztusiak: hangosabbak, pökhendiöbök s mindenre kaphatók, még olyasmire is, amit a kártyások „*corriger la fortune*”-nek mondanak. Csak-hogy ma rajtavesztettek egy-két észbali képviselő ébersége folytán s lelepleződött a hamis játék.

Az ülés elején a munkapártiak igen győren szállingóztak, úgy hogy a vita-rendezők jónak látták határozatot s ezzel a határozatképesség megállapítását provokálni. A baloldaltól erre hat ember kivételével mindenki kivonult a Tornyáról visszaérkezett *Justh* Gyula vezetésével, mert a határozatképességről való gondoskodás végre is a többség feladata. A jegyzők megszámlálták a teremben maradtakat és százket jelenlevőt konstátáltak, jóllehet mások tanúsága szerint csak kilenczvenheten voltak, köztük kilenczvenegy munkapárti. No, de ha kilenczvenhat is lett volna, a százhuszszázharmecz tagunak tervezett turnus hiányosságát, defectusát ez sem tüntethette volna el. A nagynehezen összehozott határozatképesség után *Justh*ék ismét bevonultak, amire a jobboldal tehetetlen dühében gunyolódva fogadta őket:

— Hoch! Hoch! Csak-hogy újra itt vagytok!

— Isten hozott benneteket! Mi ujság van odakünt? Süit még a nap? — érdeklődött *Falcione* Árpád.

— Sürgösen a bécsi telefonhoz hívták őket, levelet kaptak Bécsből! — élcelődött *Farkas* Pál.

A „feketegárda” jókedve azonban hamarosan megcsappant, mert az egyik következő névszerinti szavazásnál rajtakapták a turnus-szédelgésen, amelyre alkalmasint éppen az előző gyenge határozatképesség birta rá az aggódó turnus-vezetőket. Ugy látszik, ki akarták reparálni az előbbi szégyent s ki szerettek volna hozni egy szép kerek turnus-számot, de a manöver csütörtököt mondott, éezrevették, hogy a munkapárt visszakerelkedik a rendi országgyűlésbe, ahol ismerték a távollevők követelneik intézményét. Az eset így történt:

A soros jegyző olvasta a névsort, s amikor *Gueth* Károly munkapárti képviselő nevéhez ért (aki hiányzott) — egy bátoriatlan, elmosódó hang (állítólag *Szinyei-Merse* Félixé) suttogta a boldogító igent. A szemfüles *Sümegei* Vilmos azonban, aki ellenőrizte a szavazás lefolyását, rögtön kikelt a machináció ellen:

Gueth itt sincs! Más szavazott helyette!

Az elnök *Kabos* Ferencz kénytelen volt ezt megerősíteni, de a legjellemzőbb, hogy a „tévedésnek” minősített dolog ennek dacára megismétlődött. Ez a bizonyíték arra, hogy nem véletlen, hanem bevett szokás ez az inkorrekt, házszabályellenes eljárás. Amikor ugyanis a jegyző a színén hiányzó *Beöthy* Pál nevét olvasta, újra hangzott az idegen szájából eredt: „igen.” *Sümegei* megint közbeszólt haragosan:

— Hiszen *Beöthy* sincs itt!

Zlinszky István, Kossuth-párti jegyző erre a leghatározottabban visszautasította ezt a próbálkozást:

— Tiltakozom, hogy itt idegenek szavazzanak! Csak jelenlevő szavazhat!

Kabos elnök a jobboldal zajongása közepette elismerte, hogy *Beöthy* helyett csak-ugyan más szavazott s egyben érvénytelenítette ezt a szavazatot is. Ezzel *Kabos* bizonyára ismét magára vonta, még pedig fokozottabb mértékben *Tiszáék* ellenszenvét, mert

megint éppen ő jutott abba a kényes helyzetbe, hogy saját pártjával szemben a kisebbségnek kellett igazat adnia.

A turnus-szédelgés eme eklatáns megőlyegzése után még egy névszerinti szavazás volt, majd Schuller Rezső szász munkapárti képviselő kelt a véderőreform védelmére. Az ülés végén interpellációk voltak.

Részletes tudósításunk a következő:

Előterjesztések.

Kabos Ferencz alelnök negyedtizenegy órakor megnyitja az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvét hozzászólás nélkül hitelesítik.

Elnök bemutatja Budapest VII., VIII. és IX. kerület polgárainak, Pécs város közönségének, Pécs város közönsége egy másik csoportjának és a pécsi népgyűlésnek Lovászy Márton, Kun Béla, illetve Egry Béla által beadott fölliratát a katonai túlkövetelések ellen. (Zajos helyeslés a baloldalon.) Javasolja, hogy a kérvényeknek a véderőreformra vonatkozó részét a tárgyalás előtt levő törvényjavaslattal együtt intézzék el, egyéb részét pedig a kérvényi bizottsághoz tegyék át.

Felkiáltások a jobboldalon: Halljuk Lovászyt! (Zaj.)

Lovászy Márton: Meghajlom a többség akaratára előtt (Nagy derűtség balról) s indítványozom, hogy a kérvényeket a kérvényi és pénzügyi, a kérvényi és véderő, a kérvényi és közigazgatási, illetve a kérvényi, pénzügyi és véderőbizottságokhoz utasítsák.

Elnök szavazásra teszi fel a kérdést az első kérdésre nézve.

Határozatképesség.

Lovászy Márton kéri a határozatképesség megállapítását.

Elnök elrendeli a jelenlevők megszámlálását. Jelenti, hogy 102-en vannak jelen. (96 munkapárti és 6 ellenzéki.) A ház tehát határozatképes. A többség az elnök indítványát fogadja el az első kérdésre nézve, a fölliratot tehát a véderőreformmal együtt intézik el. A többi föllíratra nézve névszerinti szavazást kértek s a szavazásnak holnapra való halasztását kérte.

Felolvassák az interpellációs könyvet, a melybe a két elmaradt interpelláción kívül Abraham Dezső Vidra Imre letartóztatása, Egry Béla a triestti kolera, Csermák Ernő az 1870:II. tiz végrehajtása, Ráth Endre az örökösödési illeték törvényellenes kiszabása, a dohányárak szabályellenes kezelése és a vállalkozók óvadékának késedelmes kiutalása tárgyában jegyzett be interpellációt. Az interpellációkra egy órakor térnek át.

Következett napirend szerint a névszerinti szavazás a bezerédi népgyűlés föllíratára vonatkozó elnöki indítvány s ezzel szemben Ráth Endre ellen indítványa tárgyában, 118 szavazattal 14 ellen az elnöki indítványt fogadták el.

A turnus-szédelgés.

Következett a nagykapornaki polgárság föllíratára vonatkozó elnöki indítvány és Ráth Endre ellenindítványa fölött a névszerinti szavazás.

Gueth Gyula helyett Szinyei-Merse Félix szavazott.

Sümei Vilmos: Gueth nincs jelen! Más szavazott helyette.

Elnök konstatálja, hogy Gueth csakugyan nincs jelen.

Beöthy Pál helyett szintén más szavazott.

Elnök konstatálja, hogy Beöthy Pál sincs jelen.

Sümei Vilmos: Előzékenyek a turnus hazafiak! (Zaj.)

A névszerinti szavazáson 113 szavazattal 9 ellen az elnök indítványát fogadják el Ráth Endre ellenindítványával szemben.

Az elnökletet Berzeviczy Albert veszi át.

Az orbányosfai föllírat tárgyában lefolyt névszerinti szavazáson 108 szavazattal 13 ellen az elnök indítványát fogadták el Ráth Endre ellenindítványával szemben.

A tokaji polgárság kérvényére vonatkozó névszerinti szavazást visszavonják.

Következik a véderőreform tárgyalása.

Egy munkapárti szóok.

Schuller Rezső a nagyhatalmi állás fontosságára mutat rá. A nagyhatalmak rendelkeznek a nemzetekkel, ezért fontos érdekünk a nagyhatalmi állás föntartása. A közvéleményt föl kellene szabadítani annak a veszedelmes tanítvának hatásáról, hogy nem kell fejlesztenünk a hadsereget, hiszen Magyarországot senki se bántja. A magyar nemzeti gondolatnak a közös hadseregben nagy előnye van, mert a nemzet erre támaszkodva, csinálhatja nemzeti politikáját. (Derűtség a baloldalon.) Az önálló hadsereg, nézete szerint Magyarország önálló állami létét veszélyeztetné. (Zaj balról.) A Habsburg-dinasztiának, azt hiszi, nem

lenne semmi kifogása az ellen, hogy a nemzeti szellem bevonuljon a hadseregbe, ha nem félne attól, hogy ezt politikai czélokra aknázzák ki. (Derűtség a baloldalon.) A nemzetnek a nemzeti szellemért vívott meddő küzdelemben sok ereje pazarlódik el. Azt hiszi, évtizedek kellene, míg a nemzeti szellem a hadseregbe utat talál. Az államnak kötelessége az ország biztosságáról gondoskodni. A kormány ennek a kötelességnek tett eleget a javaslat előterjesztésével, ezért elfogadja. (Helyeslés a jobboldalon.)

Felkiáltások a baloldalon: Hoch! Hoch!

Elnök negyedkét ókor megállapítja a holnapi ülés napirendjét.

Következtek az interpellációk.

Az ökörmézói állapotok.

Mádi-Kovács János az ökörmézói telekkönyvi visszaélések, a közigazgatási hatóságoknak hivatalos hatalmukkal való visszaélése és Székely Miksa ökörmézói gyógyszerész törvénytelen letartóztatása tárgyában interpellálta meg az igazságügy- és a belügyminisztert. Az igazságügyminiszter Lengyel Zoltánnak a tárgyban tett interpellációjára adott ideiglenes válaszában kijelentette, hogy az ökörmézói telekkönyvi visszaélések megvizsgálására királyi biztost fog kiküldeni. A biztost ki is küldötte, de ez csak három közönségen szállott ki vizsgálatra, de a sérelmeseket nem is engedték a miniszteri biztos elé. Mikor elégezte munkáját, jelentette, hogy Ökörmézón minden rendben van, további vizsgálatra nincs szükség. (Derűtség a baloldalon.) Az egyik ökörmézói járásbíró fönt járt Budapesten, hogy áthelyezését kérelmezze. Az igazságügyminiszter kérdést intézett hozzá ebben a tárgyban. A járásbíró, aki annak idején följelentette a visszaéléseket, azt mondta, hogy a telekkönyvi hamisítások csakugyan megtörténtek. Ugyan elkor megbizta az igazságügyminiszter ezt a járásbíró, hogy az állapotokat vizsgálja felül a tegyen jelentést, ami meg is történt. Ismerteti a hivatalos jelentés megdöbbentő adatait, 816 esetben beizolódott, hogy hamisítás történt. (Félkiáltások balról: Hallatlan!) 863 telekkönyvi tulajdonosról olyan helyhatósági bizonyítványt állítottak ki, hogy az illetők ismeretlen helyen tartózkodnak, holott sokan közülük ma is ugyanabban a községben laknak, más részüknek pedig az örökösök vannak a faluban. (Félkiáltások a baloldalon: Szép állapot!) Az érdekeltek ugy vallottak, hogy a helyhatósági bizonyítványt nem olvasták föl előttük. (Zaj balról.) A miniszteri biztos nagyon könnyű végén fogta a dolgot. Példákat hoz föl arra, hogy a hamisítások után a birtokokat hogyan csempészték át másoknak a nevére. Egész bünszövegkeztéről van itt szó, amelyet ki kell puhaltolni és kérlelhetetlenül meg kell büntetni, menten minden politikai befolyástól. (Zajos helyeslés a baloldalon.) A következő interpellációt terjeszti elő az igazságügyminiszterhez:

Mit szándékozik az igazságügyminiszter ur tenni az ökörmézói telekkönyvi hamisítások ügyében?

Hajlandó-e az igazságügyminiszter ur a lefolytatott vizsgálat adatai alapján a fegyelmi- és büntetési eljárást azok ellen megindítani, akik az ökörmézói járásban végzett betétszerkesztési munkálatoknál ezen visszaéléseket elkövetették és hajlandó-e az igazságügyminiszter ur annak idején itt a Házban nyilatkozni, hogy kiket terhel a felelősség ezen hamisítások elkövetéséért és milyen büntetésben részesültek az illetők?

Áttért ezután Székely Miksa ökörmézói gyógyszerész esetre. Székely állandóan szálka volt az ökörmézói klikk szemében azóta, hogy a gyógyszerész vezetését átvette. Örökösösen üldözték, föl is jelentették, hogy közegészségügyi kihágást követett el. A vizsgálat azonban rehabilitálta Székelyt. Hogy tervszerűen dolgozott ellene, mutatja az is, hogy a gyógyszerész jövedelme azóta fokozatosan csökkent. A hatóság annyira ment már, hogy házkutatást rendeztek nála egy névtelen levél alapján. Pál Alfréd azt mondta Székelyről, hogy jogosulatlanul fizettetett ki magának több receptet. A közigazgatási hatóság vizsgálatot rendelt el ebben az ügyben Székely ellen. Az igazságügyminiszter utasította a hatóságot, hogy tegyék át az ügyet a járásbíróhoz. Ennek az utasításnak azonban nem tettek eleget. (Zaj balról.) Hanem Zombori főszolgabíró folytatta az eljárást. Jellemző dolog, hogy egy recept-ügyben nyolcz hónapig tartott a vizsgálat. (Derűtség.) A házának gyászos esztanója ez évi május 30-án történt, amikor a főszolgabíró Székelyt letartóztatta. A vizsgálóbíró azonban rögtön szabadlábra helyezte. Már pedig egy főszolgabírónak annyit lehetne tudni, mint a csendőrszervezetnek. Hiszen a csendőrszervezet a khetetlen főbírói rendeletet nem is akarta végrehajtani. Minthogy az üldözés itt nyilvánvaló, sürgős intézkedést kér a belügyminiszteről, akihez a következő interpellációt intézi:

Hajlandó-e a belügyminiszter ur az általam felhozott esetekben a vizsgálatot elrendelni, az ökörmézói közigazgatási hatóságok működését egy kiküldött által felülvizsgáltatni és hajlandó-e a sérelmes közigazgatási intézkedéseket megtorolni?

Az interpellációt kiadják az igazságügyi és a belügyminiszternek.

Székely Ferencz igazságügyminiszter előzetesen annyit válaszol, hogy Mádi-Kovács híven adta elő az eseményeket. A vizsgálatot kötelességszerűen tovább folytatja.

A kolera.

Egry Béla röviden rámutat arra, hogy a délaszországi kolera behurcolásának megakadályozása czéljából a magyar kormány augusztus 1-én rendeletet bocsátott ki, amely megtiltotta egyes kikötőkbe bizonyos áruk behozatalát, de egyes árukra nézve kivételt tesz. Szerinte nem volna szabad ilyen kivételeket tenni. Tekintettel arra, hogy Triestben is konstatálták a kolera, erre a kikötőre a szigorú rendszabályt kellene életbeléptetni. A következő interpellációt intézi a belügyminiszterhez:

1. Van-e tudomása a belügyminiszter urnak arról, hogy az osztrák belügyminiszterium egészségügyi osztálya bakteriológiai vizsgálatok alapján hivatalosan megállapította, hogy Triestben több ázsiai koleraeset fordult elő a közeli napokban.

2. Tette-e már óvintézkedést a belügyminiszter ur arra nézve, hogy a kolera Magyarországra ne huzeltassék, ha tett, minő intézkedéseket tett? Ha nem tett, szándékozik-e haladéktalanul a legelőgősebben az óvintézkedéseket megtenni?

Az interpellációt kiadják a belügyminiszternek.

Lovászy Márton, Csermák Ernő és Ráth Endre kéri, hogy interpellációjukat legközelebb mondhassák el.

A ház megadja az engedelmet.

Elnök két óra után berekeszti az ülést.

KÜLFÖLD.

Az angol parlamenti harc.

A liberális alsóház és a konzervatív felsőház.

Budapest, augusztus 9.

Angliában is dúl az évszázados harc az alsóház és felsőház között. Mind majdnem minden államban, ugy itt is a felsőház az, amely konzervatív állásfoglalásával ellenzegül minden liberális és demokrata mozgalomnak, amely az alsóházból indul ki. Az angol parlamentben az utóbbi időben különösen kiéleződött ez a harc. Hogy a felsőházban meglegyen a liberális Asquith-kormánynak a többsége, ez csak új peerek kinevezésével, peerschub-bal volna elérhető. Erre pedig szüksége volna a kormánynak, hogy a vetobillt keresztül vigye. A vetobill már hosszabb ideje szaladgál az alsó és felsőház között, anélkül, hogy törvényerőre emelkedhetnék. Az angol alsóház tegnap ismét elfogadta változatlanul a vetobillt és elvetette a felsőház módosításait. Most ismét a felsőház elé kerül a törvényjavaslat és ez egyszer valószínű, hogy eredeti formájában, ugy, amint azt az alsóház akarja, elfogadják, mert a felsőházban a konzervatív lordok már-már feladják a kilátástalan harcot a kormány ellen. Igaz, hogy a kormány már megkapta a bizalmatlansági indítványt a felsőháztól, de ennek nincsen semmi politikai jelentősége. Ha a lordok tovább is folytatni akarják az évszázados harcot a kormány ellen, akkor a kormány végre mégis kénytelen lesz a peerschubot törvényes uton végrehajtani, hogy ilyen módon többséget kapjon a felsőházban is.

Mint Londonból jelentik, tegnap az alsóházban a felsőház módosított indítványát 291 szavazattal 146 szavazat ellenében elvetették. A kormány indítványát, mely szerint az elnök a háznak meghatározott tagjaival vitassa meg, vajjon egy előterjesztés pénzügyi természetű vagy nem, a kormánytól elfogadott módosítvánnyal elfogadták. Végül Lansdowne módosított indítványait 321 szavazattal 215 szavazat ellen elvetették. A javaslatokat ma visszaküldik a felsőházhoz. A végleges döntés valószínűleg esütörtök előtt nem fog megtörténni.

A felsőházban Curson lord a kormány ellen bizalmatlansági szavazatot indítványozott, amely egybehangzó azzal az indítvánnyal, melyet

Balfour az alsóházban tett. Hevesen megtámadta a miniszterelnök magatartását, melyet a kötelesség megbocsáthatatlan visszaélésének mond a király, parlament és nép ellen.

Earl of Creve azt válaszolja, hogy ő a királylyal novemberben folytatott beszélgetésről tett jelentést. Az Asquith által tegnap adott kijelentéssel egybehangzón kijelentette, hogy a miniszterelnök, bár kelletlenül, indítványozta, hogy új peerek neveztesse ki, a kormány mégsem fog ettől az eljárástól visszatérni, ha szükségessége bekövetkezik. A bizalmatlansági szavazatot 282 szavattal és ellenében elfogadták.

Azonban a felsőház ilyen bizalmatlansági szavazatának nincs politikai következménye. Főkérdés az, vajjon a peerek megmaradnak-e módosító indítványaik mellett vagy sem. A szavazás erről szerda este előtt nem várható. A vita valószínűleg csütörtökig fog elhúzódni.

A felsőház mai ülésére sűrűn megtelt, különösen a liberális peerek vannak nagy számmal jelen. Lord Morley azt indítványozza, hogy kezdjék meg a parlamenti javaslat ügyében beadott módosító indítványok tárgyalását. A ház ezután az indítvány felett megkezdte az általános vitát.

A törökországi idegen posták. Konstantinápolyból jelentik: A porta újból fölvetette az idegen postahivatalok megszüntetésének kérdését. Anglia részéről már megtörtént a hozzájárulás, azzal a feltétellel, hogy a többi állam is beleegyezik. Anglia ezzel legelső sorban Ausztriára szól, amely több postahivatalát tart fenn Törökországban. Ausztria azonban állítja: már kötelező ígéretet tett Törökországnak a postahivatalok megszüntetésére vonatkozólag.

Szerbia vagona. Belgrádból jelentik: A „Politika“ értesülése szerint a zárószámadások szerint Szerbiának ötmillió dinár fölöslege van.

A kínai külügyminiszter Londonban. Londonból jelentik: Liang Tönnyen kínai külügyminiszter ideérkezett és innen Berlinbe megy. A miniszter utazása magánjellegű, de összefügg a parlament előkészítésével.

A francia hadsereg. Párisból jelentik: A hadügyminiszter a gyalogos és lovas hadosztályok vezérkarának főnökeit és azok helyetteseit közös értekezletre Párisba rendelte a vezérkar főnökének kívánságára. Az intézkedést azzal okolják meg, hogy a vezérkar főnöke az egyes hadosztályok vezérkari főnökeivel az utóbbi időben alkalmazott új berendezkedések gyakorlati felhasználását alaposan megvitatták, hogy a közönség ne nyugtalanodjék. Hozzáteszik, hogy ezután minden esztendőben fognak hasonló értekezleteket tartani, ha nem is oly terjedelemben, mint az idén. Az itteni lapokhoz késő éjszaka Brüsszélből az a hír érkezett, hogy a francia nagy hadgyakorlat elmarad. Nyilván tévedésről van szó, mert párisi illetékes helyen a hadgyakorlat elmaradásáról semmit sem tudnak. Lehetséges, hogy a tévedés onnan ered, hogy a helga hadgyakorlatot a szári- és körömfájás miatt lemondották. Nem is látszik valószínűnek, hogy Franciaország most, amikor a marokkói kérdés dolgaiban Berlinben a tárgyalás folyamatban van, a német határnál tervezett nagy hadgyakorlat megtartásáról lemondjon.

A világhétké. Perzsiából jelentik: A francia tisztek Nizzában lakomát rendeztek az angol hajórai tisztkarának tisztelőre. A banketten a közmunkaminiszter is megjelent s lelkes beszédet mondott az *entente cordiale* mellett. Azt hangoztatta, hogy két olyan nagyhatalom, mint amilyen a brit birodalom és a francia köztársaság, ha tisztelt, biztosítani tudja a világhétkét, forognak tehát össze. A miniszter beszédének nagy hatása volt.

EGYHÁZAK.

— (Az új liberáliek.) Bécsi értesülés szerint római egyházi körökből az a híradás szivárgott ki, hogy a legközelebbi konkliáve csak az olasz függetlenség jubileumi ünnepének lezajlása után, minden valószínűség szerint 1912. januárjában lesz. Ez a konkliáve tizenhárom új bírókat fog kreálni, köztük Granito di Belmonte bécsi volt pápai nuncziust is. Megkapják továbbá a bírói kalapot a bolognai, párisi és londoni érsekek is.

— (A mainzi katolikus nagygyűlés.) A mainzi katolikus nagygyűlésen Szemcsényi György orsz. képviselő hosszabb beszédben tolmácsolta a nagygyűlésnek a néppárt, a katolikus népszövetség és a többi katolikus szervezetek üdvözlését. Vázolta beszédében azt a harszót, melyet

Magyarországon a katolicizmus a destruktív irányzatokkal szemben folytatniok kell és örömeinek adott kifejezést a mainzi gyűlés fényes sikere fölött, melyből az összes katolikus népek tanulhatnak.

— (Ezüstmisés papok.) Temesvári jelentés szerint tegnap volt huszonöt éve, hogy Németh József esanádi nagyprépost, felszentelt püspök Blaskovits Ferencz temesvári apátkaonokot és iskolatársait pappá szentelte. Ezt az alkalmat a volt iskolatársak arra használták fel, hogy Temesvárott találkozóra jöjjenek össze. A temesvári papnevelő akkori tanárai közül dr. Kiss János prelátus, egyetemi tanár és Kramp János pápai kamarás, eleki főesperes vettek részt a felszentelés huszonötödik évfordulója alkalmából rendezett találkozón. A jubileumok tegnapelőtt este Blaskovits Ferencz apátkaonok villájában gyűttek össze. Tegnap délelőtt kilenc órakor Blaskovits a szeminariumi templomban misét mondott. Fél tízezer órakor testületileg meglátogatták Németh József püspököt, aki megáldotta őket. Majd társasbédre gyűttek össze.

A pápa betegsége.

— Aggasztó hírek a Vatikánból. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 9.

X. Pius pápának egészségi állapotában aggasztó jelenségek mutatkoznak. Egyre máris érkezik Rómából a pápa betegségeiről szóló hírek, amelyek, ha nem tuloznak, ugy komoly válságtól lehet tartani. A hetvenhét éves pápa köszvényben és előrehaladott ütőeremeszesedésben szenved, erősen láthatók már rajta az öregkor szimptomái, gyakran sir, ideges bántalmak is vannak, legtöbbször azonban végső elervertségben tölti tehetetlenül napjait. Velencebe szeretne menni a Vatikánba száműzött pápa és azt hiszi, hogy ott gyógyulást talál. A Liborosok igen aggodnak a pápa életéért, amely éppen most fordult válságosra, amikor pápává való koronázásának kilencedik évfordulóját ünnepelte.

A pápa állapotáról szóló híreinket itt adjuk:

Róma, augusztus 9.

A „Vita“ jelenti: A pápa tegnap egész nap az ágában volt. A testhőmérő ellet 38 A. A. osok jelentése szerint a láz nem az uremikus jelenségek erősbödésének, hanem egy könnyű bronchitiskatarusnak a következménye.

Róma, augusztus 9.

A pápa az éjszakát nyugtalanul töltötte és keveset aludt. Tegnap este óta a pápa mind a két lábán daganatok mutatkoztak. A vatikáni költők hasztalan szépítgetik a dolgot, immár teljesen kétségtelen, hogy a pápa állapota komoly és nagy aggodalmakra ad okot. Köszvényes baja, mely már évek óta kínozza, nagyon megviselte a szervezetét és különösen a láz esetén könnyen olyan komplikációk állhatnak be, amelyek miatt az orvosok a legnagyobb aggodalmakkal vannak eltelve.

Róma, augusztus 9.

Petacci orvos és Marchiafava tanár ma délidőt megvizsgálták a pápát és állapotában javulást konstataáltak. A pápa még egész nap az ágyban fekszik. A köszvényes normálisan folyik le.

Róma, augusztus 9.

Petacci, X. Pius háziorsosa, a következő ki-jelentést tette:

— Semmi nyugtalanítót nem látok a Szent-
atya állapotában. A köszvényes roham, mely leg-
utóbb meglepte, a köszvényes periódus utolsó tüne-
tének tekintendő. Reményem, hogy 3 szentsége
néhány nap múlva egészséges lesz. Erőt azonban
mindenesetre kímélni kell s különösen ebben a nagy
lőszében kell őt óvni minden izgalomtól és meg-
erőteltéstől.

Róma, augusztus 9.

A pápa gyakran sir s hngulata nagyon
deprimált.

Petacci és Marchiafava professzorok, akik
azt rendelték a pápának, hogy az ágyban ma-
radjon, egyben ezígonan eltiltották, hogy iz-
galmas eszházi és politikai ügyekkel foglal-
kozzék. A pápa ideges izgatottságát a vatikáni
politika megújuló kudarczai mellett, a retle-

netes hőség is fokozza, amely hetek óta nehe-
zedik Rómára s amelynek következtében a va-
ros félig üres. Gyors levegőváltásra volna
szükség, de ezt persze a pápa „önkéntes vati-
káni fogsága“ lehetetlenné teszi.

Berlin, augusztus 9.

A pápa állapota, mint a „Tageblatt“ értesül,
szemelláthatóan kedvezőtlen. A pápa hosszú esz-
tendő óta szenved köszvényben s ez a betegség az
idők folyamán jőformán minden fontosabb szervé-
gét támadta. Elhez járul, hogy a pápának előre-
haladott ütőeremeszesedése is van s így ezíve nem
igen képes a láz idején fellépő fokozott működésre.
A „könnyű ájulások“, amelyekről a felhivatalos
kommunikék szólnak, a valóságban kollapszus til-
letek, amelyek adott körülmények között ka-
tasztrófára vezethetnek.

A római intranzigens párt egyik kiválósága a
következőket mondja el egy audienciáról, amelyen
ő legutóbb a pápa fogadta:

— Milyen szomorú, — mondotta az illető a
pápnak — hogy mi rómaiak eben a nagy forróság-
ban mind üdülést kereshetünk a tenger partján,
csak szentségnek kell Rómában szenvednie.

— A jó Isten esodálatsképen vigasztal meg
ezért engem — felelte a pápa esillogó szemekkel.
— Ha behunyom a szememet, álmomban a nekem
oly drága Adriát és a Lidót látom magam előtt s
ugy érzem magam, mintha az én kedves Velenczóm.
ben volnék.

Róma, augusztus 9.

Gruscha hercegérsek halálával megint-
gazdátlan lett egy bírói kalap s most
mindössze 48 kardinális van, közülük csak 28
olasz, már pedig a konkliáveban a pápaválasz-
táshoz kétharmad szótöbbség kell. Így hát ha
hamarosan sor kerülne pápaválasztásra, meg-
történhetnék, hogy esetleg nem olasz kardiná-
lis jutna a pápa trónjára, már pedig a legkö-
zelebbi időben nem lehet szó róla, hogy új kar-
dinálisokat nevezzen ki a nagybeteg pápa.

Róma, augusztus 9.

A pápa ma hosszabb ideig tartó kihallgatáson
fogadta Merry del Val bírói államtitkárt, majd
major domusát. Monsignore Bresano egész napen
át a pápa közelében tartózkodik és a nap nagy rő-
szét mellette tölti két apáca is.

Róma, augusztus 9.

A pápa állapota változatlan, a láz nem emel-
kedett, csak a köszvényes bántalmak okozzó
nagy fájdalom.

Róma, augusztus 9.

A vatikánból származó kijelentések szerint a
pápa állapota tegnap óta változatlan. Az érverés
kismérvű rendetlensége még nem szűnt meg. A pá-
pát este a harmadik emeleten lévő lakosztályából
levezették az első emeleten lévő könyvtár-
terembe, melynek levegője sokkal frissebb, mint-
hogy nincs annyira kitéve a napnak.

Róma, augusztus 9.

A Giornale D'Italia biztos forrásból arról
értesül, hogy a pápa bronchitizben szenved, a
mely tegnapig nem járt lázzal. Tegnap láz követ-
kezett be, mely az orvosok nézete szerint a beteg-
ségi prozesszus végét jelenti. A szent atya állapota
ma tényleg jobb, bár a láz nem esőkkent. A térden
támadt daganat, ugy látszik lassan-lassan a láb-
szár felső részébe terjed át, de továbbterjedését
könnyen lehet majd megakadályozni.

A Corriere D'Italia szerint a pápa állapotáról
ma kiadott jelentések megerősítik azt a feltevést,
hogy a betegség szünetfélben van és normális le-
folyású. Az orvosok nem tapasztaltak semmi újabb
jelenséget, amely kedvezőtlen következtetésekre ad-
hatna okot.

A Tribuna jelentése szerint a pápa csuzban
szenved, melyben bizonyos komplikáció állott be,
ma azonban ez teljesen megszűnt és csakis a
pápa agg korával összefüggésben álló gyengeség
észlelhető. A szenzórius tiszta, a hangulat zavar-
talan. A pápa állapota nem aggasztó és a betegség
komplikációk nélkül simán folyik le.

Az edelényi vérfürdő.

— Tovább nyomoznak. —

Budapest, augusztus 9.

Regula Ede még mindig tagad, a nyomozásnak még sok feladata van addig, míg kétség-telen adatokkal tudja a konok gyilkosra rá-szítani a bűnös ögét. Komplikálja a helyzetet az, hogy a Bodvából ma egy véres gallér került elő, mely nem a Regula Ede ruhájából való. A nyomozás vezetői azt hiszik, hogy ez a Regula ezinkostársáé volt s most ebben az irány-ban folytatják a kutatást.

Mai híreink következők:

Regula vallatása.

Regula Ede eddig csak előzetes letartóztatás-ban volt. Dr. *Bulyorszky* Gusztáv főügyész indít-ványára *Mikécs* vizsgálóbíró tegnap elrendelte a vizsgálói fogságot. A gyilkost szuronyos esendőrök kísérték át tegnap délután Miskolcra. Regulát nem a miskolci ügyészség fogházába kísérték mint azt tévesen jelentették, hanem azért vált szükségessé a Miskolcra való beszállítása, mert meg kellett ugyanis állapítani, hogy Regula mit keresett a gyilkosságot követő reggelen Miskolcon. Azt már megállapították, hogy bement *Polez* István borbélyműhelyébe, ahol tisztálkodott. A borbélyüz-et személynél egybehangzóan azt vallja, hogy Regula feltűnően szuronyos és izadt volt, mikor be-jött a boltba, tele volt sötét peesétekkel és kelle-metlen büzt. terjeesztett maga körül. Akkor a pe-esétek nem tűntek fel a borbélyeseknek és a bor-bélyinasnak, de most, hogy visszaemlékeznek, azt hiszik, hogy vérfoltok voltak ezek a peesétek. Re-gulát ma szembesítették a borbélyival, aki felis-merte benne vasárnap reggeli vendégét. Felismerte azonkívül egy vendéglős is, aki vasárnap reggel Miskolcon vizsgálta Regulát.

Este kilenc óra volt, amikor a gyilkossággal alaposan gyenasított *Regula* Edét három szuronyos esendőr Miskolcra bekísérte. A pályaudvaron ezernyi ember vára a gyilkost. A tömeg meg akarta lincolni. Asszonyok botokkal fegyverkezve rohantak a remegő, sápadt Regula felé. A közönség oly harcizian viselkedett, hogy a esendőrök nem merték bevinni a gyilkost a fogházba, hanem loesira ültették és a esendőrök társaságába vitték. Itt várt már rájuk *Polez* Sándor miskolci borbély. *Grün* Öskár borbélyinas, akik a gyilkosság után látták Regulát. A borbélyinas felismerte Regulát, aki sá-padtan, remegő hangon védekezett:

— Nem láttam ezeket az embereket soha!

A borbélyinas felmutatta ekkor a koronát, amit Regulától kapott, de a mesterlegény tagadott. *Leffler* vendéglős is felismerte Regulában azt az embert, aki vasárnap nála étkezett. Személe mondta neki, hogy milyen ételeket evett és me-nyit fizetett. Míg a szembesítések folytak, a lakta-nya előtt százak és százak váraakoztak. A kihallga-tási szobába behellatszott az utcáról a közönség lármája és átkozódása.

— Várjuk meg, míg kijött és üssük le!

— Őljük meg a gyilkost!

Éjfélután egy órakor értek végig a szembesíté-sek, akkor vissza akarták vinni Regulát Edelénybe. A közönség azonban oly fenyegetően viselkedett, hogy rendőrökkel kellett szétosztani a tömeget. Az emberek egyrésze, akik azt hitték, hogy Regulát a fogházba viszik, hajnalig álltak a fogház ka-puja előtt.

Az első motoros vonattal visszavitték a esen-dőrök Regulát Edelénybe. A közönség lakossága már ébren volt és az átkozódó emberek sorfala között vitték végig a esendőrök a gyilkost. Regula sá-padtan ment a esendőrök előtt. Fekete ruha volt rajta, tiszta ing és gallér; a balkeze gyűrűs-ujján *Zsóka* Teréz jegygyűrűje. Földroszegezett szemmel, lassan ment előre Regula. Odaérték az apja háza elé. Az öreg Regula ott állt a kapuhoz dőlve. Mikor meglátta a fiát, kitört belőle a keserűség:

— Verjen meg az Isten, szegényt hoztál a fejemre! Bár sohase született volna!

Regula összerázkódott és elfordította a fejét.

A harmadik áldozat.

Az edelényi vérengzés harmadik áldozata, *Czeisler* Gizella, mint ezt már jelentettük, tegnap este kevéssel hat óra után meghalt a miskolci Erzsébet-kórházban. A helyettesi mészárszék sokat szenvedett áldozatát holnap fogják felboncolni és a boncolás után elmentik. Temetésére Edelény-ből ígér sokan átmenni Miskolcra. Az edelényiek nem tudják megbecsülni a hatóságoknak, hogy nem szállították be még vasárnap reggel *Czeisler* Gizellát a miskolci kórházba, ahol ha idejében megoperálják, talán még meg lehetett volna menteni.

Újabb iránya a nyomozásnak.

Az első híradások még arról szóltak, hogy a rablőgyilkos borzalmas munkája közben megbees-telenítette *Czeisler* Gizellát. Ezt a hírt akkor megczófolták. Most azonban újból fölmerült a kégyilkosság vádja. A falubeliek egyhangzóan azt mondják, hogy Regula, bár Gagybátorban menyasszonya volt, szívesen foglalkozott az edelényi csárdás muzával s. *Bulyorszky* Gusztáv, a nyomozást vezető főügyész helyettes a következő-képpen nyilatkozott erről a kérdéstről:

— Az eddigi adatok alapján állíthatom, hogy aligha tévedünk, ha a letartóztatott *Regula* Edében látjuk a gyilkost. Most két embert keres a esendőségek, akik látták Regulát vasárnap reg-gel, amikor Miskolcra utazott. Ez a két ember esetleg meg tudja majd mondani, hogy milyen volt a ruha, amelyet Regula viselt. Fontos bizo-nyíték, hogy Regula nyakán három ujjnyomás már feltűnő látható, amiből az következik, hogy *Czeisler*-rel dulakodott, mielőtt sikerül elmen-tania. Tegnap este Regulát szembesítették *Polez* fedrásztemesterrel és azzal a pinczérrrel, aki kiszól-gálta Miskolcon. Az eddig fölmerült adatokból *nincsen kizárva, hogy kégyilkosság történt.* Erről most még nem nyilatkozhatom részletek-ben, holnapután azonban biztosan lehet majd tudni. Holnap boncolják föl *Czeisler* Gizellát. A boncolás eredményéről, azonkívül egy más jelen-ségből és bizonyítéklól, amelyről a nyomozás ér-tékben most még korai lenne beszélni, mindent meg fogunk tudni.

Ma délelőtt egy véres gallért találtak a *Boldva* medrében. A gallér harminczhatos számu, Regula negyvenes számot visel, tehát a véres gallér a ezinkostársáé lehet, aki valószínűleg vi-lágított és őt állt *Regula* borzalmas tetténél. Mikor a baltaesapás nyomán kicsapott a vér, a ezinkos is beverte magát. Hogy ki lehetett ez a gyilkostárs, még nem tudják. A nyomozás ebben az irányban folyik.

TÁVIRATOK.

A marokkói bonyodalom.

Páris, augusztus 9.

A *Temps*-nek jelentik *Berlin*ből: A ma-rokkói kérdésben folytatott tárgyalás *ismét kezd elhúzódni.* A tárgyalás csak igen lassan halad előre.

Berlin, augusztus 9.

A német szociálista párt elnöksége a *Vorwaerts* mai számában fölhevítést tesz közzé, amely-ben rendkívül éles szavakkal tiltakozik a lapoknak *háborúra való izgatása* ellen. A fölhevítés szerint a szociáldemokraták még annak gondolata ellen is tiltakoznak, hogy a *marokkói kérdés miatt népgyil-koló világháborút provokáljanak.* A fölhevítés a kö-vetkező szavakkal végződik: A német szociál-demokrácia követelése, hogy a *birodalmi gyűlést azonnal hívják egybe,* hogy ezt a nép legfontosabb érdekeit érintő kérdést a nép képviselői döntse el. A nép nagy tömegeinek akarata ellenére ma már háborút viselni nem lehet.

Páris, augusztus 9.

A sajtó előkészíti rá a közvéleményt, hogy a marokkói tárgyalások *még egy egész hónapig fognak tartani,* de minden jól halad és e pillanatban már a részletek körül folyik a tanácskozás, úgy, hogy hírtelen meglepetésektől nem kell félni.

Az aihán béke.

Cettinje, augusztus 9.

Eddig *nyolcezer* malisszor tért haza és sokan készülnek vissza Törökországba. A török kormány megkezdte a csapatok visszaszállítását.

A portugál monarchisták akciója.

Róma, augusztus 9.

A *Tribuna* jelentése szerint *Manuel* volt por-tugál király, az elhunyt *Mária Pia* királynő volt udvarmesteréhez levelet intézett, melyben eddigi odaadó szolgálataiért köszönetét fejezi ki. A király *azt a reményét fejezi ki, hogy még módjában lesz őt méltóan megjutalmazni.* Levelében *nyugon biza-kodóan* nyilatkozik és reméli, hogy rövidesen *sike-rülni fog neki uralmát Portugáliában visszaállítani*

Lisszabon, augusztus 9.

Egy angol hajó fedélzetén letartóztaták *Henriquez* portugál jezsuita papot, aki Vigeből jö-vet Braziliába akart utazni. A nála talált iratokból kiderült, hogy ő *Conceiro royalistavezér tiltos meg-bízottja.* Elkobozták tőle a monarchista összeeskü-vés részletesen kidolgozott tervét, amelyben fel vol-tak sorolva névszerint azok a spanyol monarchis-ták is, akiknek szerepük lett volna az ellenforradalom esetén. *Henriquez* azt a megbízást kapta, hogy Braziliában szerezzen *20 millió márká kölcsönt* az ellenforradalom céljaira és vásároljon egy ha-dihajót, ágyukat és puskákat.

A perzsa forradalom.

Teherán, augusztus 9.

Mohamed Ali ügyét nagyban elősegíti *Anglia és Oroszország passzívítása.* A „Péter-vári Távirati Ugyenökség” ugyanis azt jelenti, hogy ugy *Oroszország,* mint *Anglia* kijelen-tették a perzsa kormánynak, hogy *mindennemű beavatkozástól,* amelyet esetleg a volt sah visz-szatérése következtében vártak, *tartózkodni fognak,* mert mind a két hatalom azon az áll-lásponton van, hogy *az esah visszatérése az ügye tisztán belügyi jellegű.* Egyidejűleg mindkét kormány elismerte a perzsa kormánynak azt a jogát, hogy az esah nyugdíjának fizetését beszüntesse.

Teherán, augusztus 9.

Az angol követ jegyzékét nyújtott át az ideig-lenes kormánynak, mely szerint felhívja a kor-mányt, hogy ne ragaszkodjék *Stokes* őrnagy kineve-zéséhez, ha nem akar beleegyezni abba, hogy *Sto-kest ne Északperzsiába vezényeljék.* Amennyiben a perzsa kormány ilyen ígéretet nem hajlandó tenni, *Anglia el fogja ismerni Oroszország azon jogát, hogy északperzsi érdekei védelmére oly lépéseket tegyen, aminekkel jónak talál.* A perzsa kormány azt felelte, hogy nem szándékozik *Stokest* katonai operációkra felhasználni.

Spanyol köztársasági összeesküvés.

Berlin, augusztus 9.

A *Numancia* spanyol gőzösön történt lázadás, úgy látszik, nem volt ártatlan természetű, mint ahogy a hivatalos madridi jelentések feltűntetik. A *Morgenpost* madridi távirata szerint a *czirkáló* nak *huszonhat matrózát ítelték halálra.* Az elítél-tek felkiüdvéért tegnap misét mondtak s úgy volt, hogy a mise után a lázadók öt vezetőjét azonnal kivégezték. A fölhivatalos *Diario Universale* most már maga is elismeri, hogy *messze szétárgazó össze-esküvésről van szó*

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

New-York.		aug. 9.	aug. 8.	aug. 7.
Buza	helyben	96 $\frac{1}{4}$	96 $\frac{1}{2}$	—
	szeptemberre	97 $\frac{3}{8}$	97 $\frac{3}{8}$	—
	decemberre	102 $\frac{1}{4}$	102 $\frac{1}{8}$	—
Tengeri	szeptemberre	70 $\frac{1}{4}$	70 $\frac{1}{4}$	—
	decemberre	69	70	—
Chicago.				
Buza	szeptemberre	92 $\frac{1}{4}$	92 $\frac{1}{2}$	—
	szeptemberre	65	64 $\frac{1}{8}$	—

Newyork, augusztus 9. Gyapot Newyorkban, helyben 12.40 (12.30). Gyapot augusztusra 12.21 (12.25). Gyapot októberre 11.31 (11.09). Gyapot New-Orleansban, helyben 12.— (12.—). Petro-leum Stand white Newyorkban 7.25 (7.25). Petroleum Stand white Philadelphianban 7.25 (7.25). Petroleum Refined in Cases 8.75 (8.75). Petroleum Credit Blancas at Oil City 1.30 (1.30). Zsir Western steam 9.25 (9.30). Zsir Boho és Brothers 9.50 (9.50).

Banditavilág a külteleken.

— Kézrekerült rablóbanda. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 9.

Egy idő óta nagyon elvadultak a közbiztonsági állapotok a Városligetben és a Népligetben, épp úgy mint egyes kerületeknek amugy is bizonytalan részén. Egymást érték a támadások a ligetekben. A Józsefváros külső részén, a sikerükben elbizakodott banditák már-már behuzódtak a Dohány-utczáig amelyben a rendőrfelügyelet alatt álló lányok és lovagjaik nap-nap mellett botrányos jeleneteket rögtönöztek. A Rákóczy-uttal párhuzamos utcának rettentő viszonyai és a csikágói rész borzalmas állapotai éppugy, mint a külteleki támadások a rendőrszolgák bujkálása miatt gyakoriak. Rendőrt soha sem lehet találni, ellenben a kóteshirű kávéházak és vendéglők körül ódalognak valahányszor — ninosen szükeg rájuk.

Végre megmozdult a rendőrség és egyelőre a Népligetet akarta megtisztítani s mialatt Pausy Emil rendőrfelügyelót a tisztogatás és a nap: razzia munkájával megbízta, azalatt a kótes alakok egyrésze a Dohány-utczát teszi bizonytalaná. Így aztán daczára a folytonos razzianak a rendőrség a Népligetben csak két alakot tudott elfogni.

A két ember: *Miákics Béla* és *Egry Kálmán* rovtott multu faczér munkások. Azt állították, hogy ők senkinek sem vétettek, csak aludni jártaék a Népligetbe. Miután terhelő bizonyíték nem volt ellenük, a rendőrségnek szabadon kellett őket bocsátania.

Néhány nap mulva *Radó Jenő* bankhivatalnok a Népligetben sétált a barátjánóvéval. A szürkületben két ember rontott rájuk. Mindegyiknek a karján ott volt a hivatalos mezőri jelvény. *Gyarmathy Béla* és *Elekes Gyula* mezőőröknek mondták magukat.

— Önök vétettek a szemérem ellen, jöjjenek a rendőrségre! — mondta szigoruan az egyik mezőőr.

Radó Jenő megijedt a botránytól és miután barátjánóje férjes asszony, kérte a szigoru mezőőröket, hogy ne hagyják szégyenbe őket. A két ember himezett-hámozott, de kijelentette, hogy lehet a dologról beszélni . . . És hüvelykujjukat a mutatónjukhoz dörzsölték, ami pénzt jelent. Erre a nő keoldotta aranylánczát, a férfi átadta aranyóráját hallgatásdíj fejében. A mezőőrök zsebre vágták.

— Ez azonban kevés! — jelentette ki az egyik.

Amire *Radó Jenő* 100 koronát adott át a szigoru embereknek.

A lapokban azonban sok hasonló eset jelent meg s *Radó* ugy találta, hogy ő élmézrendőröknek esett áldozatul. Megjelent tehát a főkapitányságon és pironkodva megtette feljelentését.

Közben rablótámadások, késelések váltogatták egymást a Népligetben és a Városligetben egyaránt. Rendőr nem volt sehol s csak áldozatok maradtak a küzdterén. Legutóbb *Kerek Lajos* vasuti fékező jelentette a rendőrségen, hogy a Városligetben kirabolták. A feljelentés nyomán rossz lányokra és kitarított legényekre indult meg a vadászat. A következőkből álló társaság a rendőrségre került: *Busa Lajos*, *Rusz János*, *Szobranek Rezső*, *Tiltzinger Nándor*, *Vadkerti János*, *Ebenek Janka* és *Major Mária*.

Nagynehezen sikerült a rendőrségnek összefogdosni őket, akiket a *Kerek Lajos* kirablásával gyanusított és az ügyészség egyszerűen szabadon bocsátotta őket. Mert, hogy az ügyészség gyönyörűen hangzó szavait idézzük: „nem látta fenforogni“ bünösségüket. A szabadon bocsátott banditák pedig továbbra is fenforogtatták késeiket: késeltek és raboltak szabadon.

Hétfőn *Kurucz Lajos* sárosmegyei kereskedő feleségével és anyósával a Népligetbe ment. Ahoz igazán vidékinek kell lenni, hogy valaki családostul a Népligetbe menjen élvezni. Este visszatérőben két alak állt eléjük és pénzt kért. Miután *Kurucz* vidéki ember, hát bátor is egyuttal és

nem ijed meg, mint a czingár pestiek. Revolvért rántott. A két támadó elfutott, *Kurucz* utánuk lött és kergette őket.

Az *Orczy*-uton véletlenül volt egy rendőr. A villamos megállónál állott s mert fel akart szállani a villamosra és minthogy nagyobb erőművi kifejtést nem kívánt, előbe ment az egyik gyanusán futó alaknak. Elfogta s bevitte a rendőrségre, ahol vallatásra fogták.

Elmondta, hogy ő *Benedek Ferencz* és tagja egy nagyszabásu rablóbandának, amely az utóbbi napok rablásait intézte. A banda pedig nem volt más, mint az, amelyiket az ügyészség szabadon bocsátott.

A rendőrség most előlről kezdhetné a dolgát és ujra összefogdosza a fentebbi nevekben említett bandita-társaságot, akik közül a *Vadkerti János* költőiesen vadregényes neve feltűnt a rendőrségnek. Daktiloszkopiai uton megállapították, hogy azonos *Tóth Antal* rovtott multu tolvajjal.

A társaság tagjait letartóztatták s holnap át-kísérik az ügyészségre, amely remélhetőleg ezuttal nem fogja hiányzó „fenforgások“, miatt szélnék ereszteti őket.

Pardon! Tévedés!

Ki kell jelentenem és előrebocsátom, hogy nem értek a politikához. Amíg fel nem világosítottak, addig a véderőjavaslat alatt egy olyan orvosi tanácsot értettem, amely megvéd az életlenedés ellen. S én a legnagyobb politikai analfabéta meghatottan gondoltam arra, hogy gondoskodó honatyáink édes honhazánk erejének épen-tartására az „Elektrovitalizer“-t törvénybe iktatják.

Ugyancsak én vagyok az a politikai szakértő, aki éveken keresztül mély tisztelettel tekintettem egy egyleti nyugta-kihordóra, mert egy barátom annak idején azt mondta nekem:

— Látod, ez *Tisza István!*

Később kiderült, hogy nem is voltam olyan ostoba, mint amilyennek a barátom kinéz. Mert kiderült, hogy *Tisza István* is egy nyugta-kihordó. Olyan nyugta-kihordó, akinek soha sinosen nyugta s alig várja, hogy *Khuen* nyugta után dicsérhesse a maga napját.

S végül azonos vagyok azzal a tehetségtelen újságolvasóval, aki a technikai obstrukció színlelyét a műegyetemen kereste.

Ilyen kiváló politikai előképzettséggel felruházott szakférfiu létemre behivatott a szerkesztőm s így szólt:

— Maga elmegy *Turnusra*.

— Igenis, mondtam. Kérem a vasuti menetrendet, mert nem tudom, hogy merre fekszik az a *Turnus*. . .

Szerkesztőm tágrameredt szemekkel nézett rám.

— Mondja kérem: született marha ön, vagy csak markirozza a butaságot.

Miután választanom kellett a két rossz között, sikerült a rosszabbikat választanom.

— Születtem!

— Hát ez mentség, felelte szerkesztőm. A *turnus* az nem város, hanem annyit jelent, mint csoport, nyáj. Érti?

— Nem.

— Akkor menjen *turnust* nézni.

— Igenis. A legközelebbi *turna-terembe*, egy csoportot megyek nézni . . .

Megvetéssel legeltette rajtam tekintetét.

— Tudja, ha magára nézek, *Pál Alfréd* képviselő jut eszembe. Tudja miért?

— Nem.

— Mert ő *Ökörmező* képviselője.

— Igen.

— Mit igen? Menjen a parlamentbe! Ott a *turnus!* Legalább megismeri a képviselőket *Menjen!*

És én mentem. Megkérdeztem egy hardárt: merre van a parlament.

— Csak menjen egyenesen, megismeri a kupolájáról.

Mentem egyenesen és sikerrel eljutottam a *Bazilikához*, mert annak is kupolája van. Onnan hátbautasítottak a *Duna-partra*. Nagy épület eie érttem, hol kérdezősködésemre azt mondta egy ur.

— Ez kérem a *Vigadó*. A parlament az: *Szomorodó*, az lejjebb van.

Végre elértem a parlamentbe.

— Kérem szépen a *Turnus* miatt jöttem. . . mondtam egy sujtásos szolgának.

Erre nem hagytak kibeszélni. Hárman megfogtak és ránczígálva nagy diadallal orditva vittek folyosón le, lépesón fel.

— *Munkapárti képviselő!* *Munkapárti képviselő!*

S ellenkezésem daczára bedobtak egy búrsony-butoros szobába. Ott egy mosolygó képü ur jött elém.

— Én a *turnus* miatt jöttem. . .

Megveregette a vállamat.

— Végre! Ez aztán lelkiismeretesség. Jó helyen jársz, én vagyok a *turnusrendező*.

— Akkor rendezzen nekem egy kis *turnust!* mondtam neki.

A *rendező* ugy látszik azt hitte, hogy rapszúrát kaptam, mert hideg borogatást tett a fejemre, hűsítő italokat tömött belém és átadott egy uszodai szabadjegyet.

— Kérlek szépen, mindjárt ellátjuk a dolgodat.

Engem módfelett felháborított, hogy előbb össze-vissza ránczígáltak, borogattak, hűtöttek és végül — letegeztek.

— Ne tegezz! kiáltottam.

— De tegezek, mert ez szokás *képviselő* között.

— De én nem vagyok képviselő és kikérem magamnak . . .

A mondatot a folyosón fejeztem be, mert kidoztak, mert nem vagyok képviselő.

Végre feljutottam a karzatra. Hát látom, hogy egy ur aludt egy emelvényen és rázta a osengőt. Már régen rázta, de az előadás nem akart megkezdődni. Egy másik ur elkezdett nevetni olvasni.

— *Bürgözdí Pál!*

— Igen.

— *Torok Péter!*

— Igen.

No, gondoltam magamban, most megismerkedem a képviselő urakkal. Szavazott a *turnus*.

— *Keovér Flóris!*

Feláll egy kis czingár ember, aki az imént azt mondta, hogy ő *Savanyu Balázs*.

— *Dinnyey-Kerse Félipszilón*. — Olvassa a jegyző.

— Igen!

— *Pattantys Vazul!*

Megint feláll *Dinnyey-Kerse Félipszilón* s azt mondja: igen.

— *Khuen-Héderváry Károly!*

Megint feláll *Dinnyey-Kerse stb.*

— *Lukács László!*

— Megint feláll *Dinnyey stb. stb.*

— *Láng Lajos!*

Megint feláll *Dinnyey stb. stb. stb.*

— *Berthy Pál!*

M. f. D. K. F. s. a. m.: igen!

Mi ez? Hát ezek az urak dupla képviselők? Nemesak a kerületüket képviselik, hanem egymást is? Hát mi ez parlament? *Turnus?* Vagy az Egy-mást Kölesönösen Képviselők mint szövetséget?

— Csalás! Szédelés! Kiáltották a baloldalon.

— Tévedés! Tévedés! — mondotta az elnök.

Csodáltam, hogy egy-egy ember annyiszor tévedhet. Vagy nagyot, vagy rosszul hallanak, vagy rossz az akkusztikája a teremnek, hogy itt minden név *Dinnyey-Kerse*nek hallatszík? Vagy pedig a képviselők ismétlő-tévedésekre vannak berendezve, mint ahogy a *Mauzer-puska* ismétlő-fegyver.

S megszdülve a *turnus-látványtól* ballagtam hazafelé. Eszembe jutott *Szalma István*, akit ma-holnap felakasztanának *Szegeden*. S ha *Bali Mihály* mást akasztana fel. Mi lenne ez más, mint tévedés? Mit tesz az, aki a villamoson a más óráját teszi zsebre? Tévedést követ el. A csábító téve-

ésből esábitja el az asszonyt. S aki a maga neve helyét a másét írja a váltóra — tévedett.

Hiszzen tévedni emberi dolog. Hogy én a parlamentben jártam, az is tévedés. S hogy mint az, amit leírtam, mulatságos dolog lenne, az a legnagyobb — tévedés.

Fakir.

Hálalos házbeomlás.

— A lelkiismeretlen pallér áldozatai. —

— Saját tudósítónktól.

Budapest, augusztus 9.

Szegény, elhagyott város ez a Budapest. Nem törődik vele, meg a lakóival senki sem. A gyászos végű, felháborított könnyelmű építkezési rendszer szabadon virágzik tovább. Pedig a tavasz óta tíznél több építkezési katasztrófa történt, emberhalállal vegyesen. Nyomorékká törték emberek maradtak meg 40 sítemlékek gyanánt, jelzőköveikül ennek a mérhetetlen léhaságnak, amelyet egyik oldalon bamba építési szabályrendeletek, más oldalon a bontási munkák, más oldalon a hatósági ellenőrzés teljes hiányai határoznak.

Egyik katasztrófa történetik a másik után anélkül, hogy tanúságot vették belőlük saines tudomásunk róla, hogy csak egyetlen egy esetben is kint jártak volna a kerületi mérnökök a bontás vagy építés alatt levő házaknál. Titokban vagy meglepetés-szerűen nem bukkant fel soha hatósági személy meggyőződéséről, vajjon betartják-e a vállalkozók s építők az előírt papírpapirparagrafusokat. Ha ez megtörtént volna, akkor ma nem kellene beszámolnunk a Sárkány-utczában történt szomorú házbeomlásról. Emberhalállal járt, amint kitűnt, a vállalkozók és egy tudatlan pallér könnyelműségéből. A hatóság pedig nem tud mást, mint sopánkodni.

A Sárkány-utca 11. számú ház Kreml József építésközvetítő tulajdonosa. Háta magasabb gyárépület áll, 150 földszintes ház van. Olyan, mint a többi rozoga, földszintes, munkáslakta, tipikusan Sárkány-utczai ház.

Kreml elhatározta, hogy a földszintes rész helyén kétemeletes bérházat építtesz. A bontási munkákat Igo és Gromer építővállalkozó cégére bízta. A bontási munkákat Kiss Béla pallér vezette. Hogy minsen oklevél és jogosultsága ilyen felelősségteljes munka végzetésére, — igen természetesen — csak a katasztrófa után derült ki.

Kreml házának egyik tűzfala a Sárkány-utca 9. számú házra támaszkodott, sőt ennek a tetője belelyult a tűzfalba. A 9. számú ház, amelyben öt lakás van, *Galdanekker* József.

Ma elérkeztek a bontási munkával a tűzfalig, amelyet rozoga gerendákkal és rozslás vaskapocsokkal támasztottak meg. A rozslal megerősített, a fából és termésképből összerótt tűzfalat, kitűnt szakértelemmel nem felülről bontogatták, hanem hozzákezdtek a pince aláadásához. Már több mint félméternyire ástak, amikor ma délután négy óra öt perczkor megrögzött robajjal összeomlott a tűzfal, amelynek tövében munkások dolgoztak.

Rességés, ropogás, munkások jajveszélése és a zajra előlévő emberek szitkozódása töltötte be a léget. A tűzfal egy része rácsúszott a 9. számú ház tetőjére, beverte a tetőt és átütötte a lakások mennyezetét. Szerencsére a szomszédos házban levő öt lakás közül csak az egyikben tartózkodtak. *Velkó* Károlyné éppen uzsonnát készített. Ilona leányának és Károly fiának, amikor legnagyobb ijedelmükre beszakadt a mennyezet és egy gerenda hullott a szobába. A gerenda *Velkó* Károlyné földre verte. Gyermekei beléje kapaszkodtak s mind a hátsó fal alá padlóra, vérszen menekültek ki az utcára, ahol az emberek részvételteljesen foglalatostkodtak velük, míg a mentők értük jöttek. Az asszonyt súlyos állapotban, a két gyermeket könnyebb sebesüléssel vitték a Szent István-kórházba.

Amíg a legközelebbi rendőr által értesített rendőrség *Arányi* Taksony tanácsossal az élen kiérkezett, az emberek figyelme a munkások felé fordult. Egy részüknek sikerült megmenekülni a katasztrófától. Névsort olvastak s kiderült, hogy két munkás hiányzik. Az előhívott tűzoltók hozzáfogtak az elhútnak jelzett *Szilágyi* Sándor és *Dobó* István napszámok felkutatásához. Öt negyed órai nehéz munka után előkerült *Szilágyi* Sándor.

A romok alól kiásott embert betört mellkassal vonták elő. Az életveszedelem s sérülést szenvedett munkást a Szent István-kórház sebészeti osztályán helyezték el. A másik munkást hiába keresték a tűzoltók. Hét óra után utazókat kellett előhívni. Harminez utász váltotta fel a tűzoltókat s végre

tíz órakor kiházták *Dobó* Istvánt — holtan. Megfúadt és agyonvágta a kövek. Eltorzult, csouka holttestét a tetemnézőbe vitték.

Közben *Arányi* Taksony rendőrtanácsos arról értesült, hogy *Szilágyi* magához tért a kórházban. Odahajtatott és kihallgatta *Szilágyi* Sándort, akirek vallomása rendkívül súlyos a vállalkozókra és pallérra. *Szabó* Gyula kerületi mérnök vérkes könnyelműségnek mondta a vállalkozók eljárását s erről győződött meg *Csilléry* Kálmán vizsgálóbíró is, aki a helyszínén megjelent.

A munkásokat valamennyit beterelték a főkapitányságra. Kihallgatásuk az egész éjszaka folyamán tartott. Valamennyien megerősítették *Szilágyi* vallomását, úgy, hogy a vállalkozók és a pallér ezáltal nem fognak megmenekülni a törvény sújtó keze alól.

UJDONSÁGOK.

A pápa állapota.

* * *

Néhány hét óta ismét sűrűn jelennek meg hírek a lapokban a pápa állapotáról. Amikor a nagy nyilvánosság nagyon kezd érdeklődni egy igen öreg ember egészsége iránt, akkor már számolni kell azzal, hogy egy szép napon vagy egy szép éjszaka egyszer csak az igen öreg ember elalszik és nem ébred föl többé. Vajjon hogyha X. Pius a szemét lehunyja, mi következik azután?

Bizonyos, hogy ezt nem mi kérdezzük a legnagyobb érdeklődéssel. Annak a szerény, szelid patriárchának, aki ma Szent Péter örökében ül, a pusztá létezése magában a Vatikánban is egész sereg titkos ambíció, akció vágyat tartott lenyűgözve és lefojtva. Eddig ezek az ambíciók és vágyak csak a pápát felhasználva, csak ő rajta keresztül érvényesülhettek. A Vatikán falai vastagok, ám diszkrétan megtoppant neszét már eddig is hallattuk azoknak a vetélkedéseknek, amelyek bíboros pártokat állít bíboros pártok ellen alban a harezban, hogy ki legyen a hegemonia? Tudvalevő, hogy a jezsuiták s különösen a spudal jezsuiták győzedelmeskedtek a temperamentumos, erőszakos és fanatikus Merry del Vallal élőkön, az olasz kardinalisok és különösen a Rampolla-párt rovársára. A pápai sorba került békes velencei patriarcha korszakában különösen fontos volt az a hegemonia kérdés, mert X. Pius nem azok közül az erős, egyéniségek közül való, akik a maguk karakterét nyomják rá arra az állásra, amit betöltenek. Legjobb bizonyossága ennek az, hogy amíg az ő egyénisége maga a patriarhális békeszeretet, a pápaságnak az a korszaka, amelyhez az ő neve fűződik, egyike a legagresszívabb és legharagvóbb korszakoknak éppen a hegemoniára jutott spanyolok és jezsuiták: Merry del Val izlése és akarata szerint. Hogy pedig a belső háborúban Merry del Val klikkjének kellett győznie a Rampolláé fölött, az is nagyon természetes, magától értetődő dolog. Az emberi gyengeségeknek a esalhatatlanság glóriájával körülövezett székben is van szerepük: a konklávei szavazáson Rampolla volt az első győztes: Ausztria vétója kellett ahhoz, hogy a velencei patriarcha legyen XIII. Leo utódja. Különösen összehogzott politikai okok játszottak itt szerepet: Rampolla Ausztria ellensége, egy olasz-francia meg egyezes barátja volt, azért féltek tőle Bécsben, hogy az ő kezébe kerüljön az a még mindig tekintélyes hatalom, amit a pápaság reprezentál. Addig, amíg a vétó el nem hangzott, a velencei patriarcha csak szelid antiseider volt a konklávéban: emberi dolog, hogyha ezt mint X. Pius sem tudta elfelejteni s a bizalma az ellenkező oldalra billent, azok felé, akik szemben állottak Rampollával.

Addig tehát, amíg csak a hegemoniáért folyt a harc, melyben természetesen a pápa egyéni szimpatiai játszották a döntő szerepet, győztek a jezsuiták és Merry del Val. De mi lesz azután, hogyha ez a szimpátia már csak a múlté? A pápa személyében való változás azt a fordulatot hozhatja, hogy immár erős egyéniségű ember lesz Szent Péter utódja, aki maga szab irányt a Vatikánnak, Ran-

polla pártja még mindig megvan, javára szolgál az, hogy időközben X. Pius megszüntetett minden vétót, ami a konklávéban érvényesülhetne. Javára szolgál az is, hogy a fanatikus jezsuiták eddig kudarcot kudarcra halmoztak a fanatizmusukkal s ezzel előkészítették az utját annak, hogy az okatlan türelmetlenség az okos türelmenek adja át a helyét.

NAPIREND. Naptár: csütörtök, augusztus 10. — Róm. kath.: J. Simez szp. vt. — Prot.: Lőrincz. — Görög-ország: július 28. Nikápor. — Zsidó: Ab 16. — A nap két reggel 4 óra 48 perczkor, nyugszik este 7 óra 20 perczkor. — A hold két este 8 óra 5 perczkor, nyugszik reggel 4 óra 33 perczkor.

A miniszterelnök mint belügyminiszter fogad a belügyminiszteriumban délután 5 órakor.

Az igazságügyminiszter fogad dében 12 órakor.

A kereskedelemügyi államtitkár fogad dében 12—2 óráig.

A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.

Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődíj, kedd kivételével, 1 korona. — Házipári Szövetség kiállítása (Kigyó-tér 1.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincsen.

Nyitvalelő múzeumok: Nemzeti Múzeum átalitára 9—2-ig. — Aquinumi Múzeum 9—4-ig. — Erzsébet Múzeum 9—4-ig. — Földtani Múzeum 10—1-ig. — Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Néprajzi kiállítás az Iparcsarnokban 3—7-ig. — Ráth Múzeum 10—1-ig. — Széchenyi Múzeum (Akadémia-utca 2.) 10—12-ig. — Tanszermúzeum 9—7-ig. — Technológiai Iparmúzeum 9—1-ig.

Nyitvalelő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3—7 óráig. — Egyetemi Könyvtár 9—1-ig. — Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9—12-ig. és 6—8-ig. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9—2-ig. — Pedagógiai Könyvtár 9—1-ig. — Statisztikai Könyvtár 9—2-ig.

Nyitvalelő képtárak: A Szépművészeti Múzeum régi képtára. Nyitva 10—2-ig.

— A hajor régensherceg állapota. Müncheni jelentés szerint *Hohensvangauból* kedvezőbb hírek érkeztek a régensherceg állapota felől. Most már *Luitpold* régensherceg közvetlen környezetén kívül állók is tisztában vannak azzal, hogy a régensherceg állapota rendkívül komoly. A gyónéségi rohamok ismétlődnek, bár a rohamokat jórésben a nagy hőségnek tulajdonítják. Általánosan föltűnik, hogy a régensherceg legidősebb fia, Lajos herceg, rendszeres szokás ellenére, szintén *Hohensvangauban* tartózkodik.

— **Henrik porosz herceg automobil-balesete.** Osnabrückből jelentik: Henrik porosz herceg automobilja Hollandiából jövet *Kloppenburg* mellett állítólag megkiment egy fának. A herceg sértetlen maradt és jelenleg *Kloppenburgban* van még. A soffőr koponyacsonttörést szenvedett, a herceg adjutánsa pedig könnyebb sérüléseket. Részletek még hiányzanak.

— A bécsi érsek temetése. Gruschá herceg-érsek holttestét Bécsben ma délután félnyolcor temették el. A temetésen, bécsi jelentés szerint, a királyt *Korocz Szalvátor* főherceg képviselte. A trónörökös és *Lipót Szalvátor* főhercegek helyett ezeknek a főudvarmesterek jelentek meg. *Péter Ferdinánd* és *Rainer* főhercegek személyesen vettek részt a temetésen.

— A marokkói szultán megőrült. Tangerből érkezett jelentés alapján azt írja a londoni *Times*, hogy Muley Hafid marokkói szultán nagyon rosszul van. Hiába titkolta környezete, nyilvánosságra jutott, hogy Muley Hafidnak örülési rohamai vannak és majdnem mindig beszámíthatatlan. Már régen rá szokott jönni a roham, de sohasem volt olyan heves és tartós, mint most.

— A belügyminiszter kihallgatást ad. Gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök ugyanis mint belügyminiszter, holnap, csütörtökön délután öt órakor a belügyminiszteriumban általános kihallgatást tart. Előjegyeztetni holnap délig lehet a belügyminiszteriumban.

— Szerencsétlenség a tengeren. Párisból jelentik: Gibraltár közelében Turifutól 5 kilométernyire a Silvertown angol gőzös összeütközött az Emir francia hajóval ma reggel három órakor. Az Emir a vízvonat alatt úgy megsérült hogy rövid idő alatt elmerült. A legénysége közül csak 27 embert lehetett megmenteni, 86 a vízbe fullt.

— Pusztító vihar. Sátoraljaújhegyről jelentik: Hegyalján tognap erős vihar vonult végig. Monorón mögyarónagyságu jég esett, mely a szőlőkben nagy kárt tett. Tokajban szintén jégeső volt, amely a termés tíz százalékát elpusztította. Bodrogszerdahelyen és Szomotoron mintegy félórán át diónagyságu jégeső esett, mely a szőlőkben, a dohányültetvényekben és a tengeriben nagy károkat okozott s Bodrogszerdahelyen a szőlőtelep termését teljesen tönkretette.

— Szepesmegye a hírlapíróknak. A törvényhatóságok közül mind többen és többen méltányolják a Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézetének harminczéves jubileumát. Ma Szepes vármegye törvényhatósága is bejelentette az anyagi támogatását.

— Szepesmegye közönsége. — ugymond a közgyűlési átirat — teljes tudatában van azoknak a kiváló érdemeknek, amelyek a magyar nemzeti állam újabbkori jelentékeny fejlődésében politika, társadalmi és közéleti szempontból a hazai sajtó és buzgó munkatársait, a hírlapírókat megilleti. Kétségtelen tény az is, hogy csak az anyagilag független sajtó állhat hivatala magaslatán és így különösen hazánkban elsősorú nemzeti érdek a sajtó képviselőinek tisztességes megélhetését, ha pedig az agkor vagy balvégzet folytán kezükből idő előtt hull ki a toll, nyugalmuk idejére a gond nélkül életet biztosítani. Minden testületnek, intézménynek, közhatóságnak és egyeseknek kötelessége tehát a hírlapírodalmat és annak munkásait támogatni.

— Nagy vasúti katasztrófa. Braunschweigi jelentés szerint a páris—berlini D. vonat tegnap Frelstadtnál teljes sebességgel belezórt egy csoport vasúti munkásba, akik a pályát tatarozták. Két munkás meghalt, tiznél többen megsebesültek.

— Kecskemét építkeznek. A kecskeméti nagy szívfóssággal fogtak hozzá a romok eltakarításához. Megkezdték a beomlott magánházak és középületek újjáépítését. Ma ismét száz közműves érkezett Kecskemétre és azonnal munkába is állottak. A hatóság, a magánosok a legnagyobb energiával dolgoznak. A nehéz napokban támadt csüggedés eloszlott az életre való derék kecskeméti magyarok lelkeről. A segítségadomány és kedvezményes kölcsönök iránt való kíváncsiság, mivel azok terminushoz vannak köve, naponta százával érkeznek. A város sok ácsot foglalkoztat. Az egyházak az istentiszteletek megtarthatására fabarakkok építhetőségét kérelmezték; ma még a temetőben tartanak istentiszteletet. A városháza épületében csett kárt most pontosan negyed millió koronában állapították meg. A felépítést még augusztusban megkezdik. A lakatosok és kovácsok ezrével készítik mértek után a falakat megerősítő vaskapcsolásokat, mert ezt tartják a legsürgősebbnek. Gróf Csáky Károly váci püspök 2000 koronát küldött a katasztrófa által súlytottak számára Kada polgármester címére. Az Osztrák-Magyar Bank is megküldötte a segítségét. Ez a magyarság részéről hízalt közös intézményünk a messzinai pusztulás alkalmával 30 ezer koronát küldött Olaszországnak. Kecskemét iránt már nem voltak ilyen részvétellel a bankokkal, akik 5000 korona segítséget küldöttek Bácsból, amennyit Debreczen is küldött. Kecskeméten — így olvassuk ezt az összes odaváló lapokban — a legnagyobb felháborodással fogadták az Osztrák-Magyar Bank indokolatlan szmeuzségét. — Debreczen város pénzügyi bizottsága mai ülésén egyhangúlag elhatározta, hogy a kecskeméti földrendgékárosultak részére 5000 korona segély folyósít.

A kárbecslés végleges megállapításán a tanács lázasan dolgozik, hogy mielőbb hozzájuttathassa a lakosságot a kedvezményes kölcsönhöz. A hivatalos kárbecslés 11 és 12 millió korona között fog mozogni csupán ingatlanban. Az ingóknak esett kárt hivatalosan nem vették fel.

A kecskeméti földrendgékárosultjai javára a következő adományok érkeztek: Pozsony város 2000, gróf Károlyi Imre 1000, Takarékos és Hitelintézet Debreczen 100, Nezsideri Takarékpénztár 100, Szegvár község 200, Abonyi korona.

— A varázsvesszős őrnagy. A híres forráskutató, Spalding őrnagy csütörtökön Máriaremetére érkezik, ahol az ottani telepen fog forráskutatást végezni.

— Az angol kikötőmunkások sztrájkja. Londomból jelentik: A kikötőmunkások sztrájkja terjed, noha a békéltető tárgyalások jól állnak. Időközben más szakmabeli munkások is kezdenek csatlakozni a bérmozgalomhoz és minden órában számítanak rá, hogy a vasúti szállítómunkások és a teherpályaudvarok alkalmazottai is sztrájkba lépnek. Az élelmiszerek még nem drágultak észre. — A vaj már fogytán van. A halpiacon rendőrök segítségével ügyvel-bajjal ki lehetett rakogatni a halzállományt. Eddigélé komoly összetűzés sehol sem volt, mert a sztrájkolók félnek, hogy akkor katonaságot fognak ellenük kirendelni. A kereskedelem, a kivétel épp úgy, mint a behozatal máris rengeteg károkat szenved. A csomagszállítás a főváros területén még egyes szállító-vállalatok ellátják, de holnap már ezeknek sem lesznek munkásaik. A sztrájk nem tarthat sokáig, mert ezeknek a szakmáknak nincs sztrájkpénztárak, a munkások napról-napra élnek keresetükből, viszont félik, hogy az elérkezők az éhezés ideje, akkor zavargások lesznek.

— Kirabolt postakocsi. Rövid távirati híradás után jelentettük, hogy Sátoraljaujhelyen a személyvonat postakocsijából elraboltak egy pénzeszsákokat nagyobb pénzküldeménynel. Erről a feltűnő tolvárlásról ma a következő részleteket közlik: A sátoraljaujhelyi posta tegnap este 34.620 korona rendes pénzküldeményt továbbított a Kassa felé induló vonathoz. A pénzt tartalmazó zsákokat Kuszka József postaszolga tette a vasúti kocsiba, lezárta az ajtó és átment a Budapest felől berobogott vonatra, hogy ott végezze teendőjét. Tíz percz múlva visszament Debos József napos felügyelővel a kassai vonathoz hogy átadja a Kassa felé továbbítandó küldeményeket és megdöbbenve konstatálta, hogy a lezárt kocsilól a 34.620 koronát tartalmazó pénzeszsák eltűnt. Azonnal jelentést tett a rendőrségnek, mely egész éjjel folytatta a nyomozást. Kihallgatták a vasúti kocsik körül foglalkozkodó vasúti és postai alkalmazottakat, de a nyomozás mindezeideig pozitív eredménnyel nem járt. A lopást a helyszíni vizsgálatokkal és a postai továbbítás módjával ismeret-s egyén követhette el. Ma reggel egy távoli teherkocsiban megtalálták a pénzeszsákokat, melynek oldala fél volt hasítva, Kassáról közben ide érkezett I. Horváth József postai főtisztviselő, aki szintén nagy apparátussal folytatja a nyomozást. Kétezer korona jutalmat tűztek ki annak, aki a tettest feljelenti. Az újabb rovasolás egyébként megállapította, hogy nem 34, hanem 39868 koronát lopták el a vakmerő tolvajok. Ma délből Kuszka postaszolga és három társát Szaru Rezső, Takács József és Bagaméri Ferenc vasúti szolgákat letartóztatták. Minden jel arra mutat, hogy ezek lopták el a pénzeszsákokat. Az eltűnt pénz azonban még nem került meg. A rendőrség a postai lopás ügyéből kifolyólag előzetes letartóztatásba helyezte Kuszka Istvánt, aki a pénzeszsákokat a vasúti kocsiba tette, Bagaméri András vasúti málházót, aki a küldemények felrakásánál segítkezett, Takács Józsefet, aki a felhasított pénzeszsákokat ma reggel megtalálta és Szaru Rezső segédfekezót, aki régebben a posta szolgálatában állott, de onnan lopás miatt elbocsátották. Mindnyájan tagadnak a lakásaikon megtartott házkutatásnak sem volt semmi eredménye. A lopást kétségkívül vagy vasúti, vagy postai alkalmazottak követhették el. A nyomozást megnehezíti az is, hogy Kuszka a pénz eltűnését csak akkor jelentette, amikor a kassai vonat már kirobogott a sátoraljaujhelyi pályaudvarról. Jellemző, hogy akire a harmincznégyezer korona átadását bízták, csak márczius óta van a posta szolgálatában és az esküt sem tett próbaidős szolgál minden ellenőrzés nélkül továbbította a nagy összegű pénzt. A tettes a viszonyokkal ismerős egyén lehet, aki a felrakott tizenegy zsák közül azt választotta ki, amelyikben a pénz volt. A nyomozást erőlyesen folytatják. A kassai postaigazgatóság részéről dr. Nagy István titkár vezeti a vizsgálatot.

— Házasság. Mátrai Vilmos m. kir. áll. főgimnáziumi tanár jegyet váltott Fried Rozsival, Fried Mór, a Magyar fém- és lámpaárugyár r. t. tisztviselőjének leányával.

V. Baidás Pál kir. törvényszéki bíró augusztus 12-én házasságot köt Kriszta Jolán állami felsőbb leányiskolai tanárral Rimaszombatban.

Gyulai Vilmos, az Arnheim S. J. pénzszekrénygyár igazgatója eljegyezte Trebitscher Mariskát, Trebitscher Gyula leányát.

— A regényes kisasszonyok. Budán a Krisztina-körut egyik falusias földszintes házának udvarán lakik Brússó Józsefné egy azoba-konyha lakásban. Az asszony a Délvisut állomásán kocsitisztogató és abból a kerékből, amit így keres, tartotta el 80 éves anyját és Paula leányát. A férje már hét esztendeje tébolydában van. Leánya elvégezte a négy polgárit, azután néhány hónapig a somogy megyei Bábony községben volt nevelőnő egy ur családnál. Visszatérve az államnyomda hivatalnoknője lett. Nemrégiben megismerkedett Nollnagel Ilonkával, egy ugyancsak 18 éves varróleánygyal s esakhamar elválhatatlan barátok lettek. A két leány anyja utóbbi időben többször hallotta, hogy leányaik hirtelen fiatal urak társaságában mulatnak. A jó szó, intelem nem használta, ma aztán mindkét a két leány eltűnt hazulról. Hátrahagyott levelükből kitűnik, hogy elmentek Pestről egy szép, esillogó világba, ahol értéke van a szépségnek.

— Felrobbant gőzhajó. Rotterdamból jelentik: A Köld—Düsseldorf között hajójáratot tartó Rajnagőzhajózási társaság Guttenberg nevű gőz-sen felrobbant a kazán. A robbanás ereje a kazánt kidobta a partra és nagyon megrongálta a hajót. A kazán egyes részei egy közeli nyomda tetőjére estek s betörték a menyezetet. Amint eddig megállapították, két ember meghalt és kettő megsebesült, de a hajó legénysége közül is hiányzik két ember. Egy buvár kutatott a Rajna fenekén, de nem talált több hullát, mégis attól tartanak, hogy még többen is szerencsétlenül jártak. Az utasok közül is többen megsebesültek.

— Harmincz éves szolgálati jubileum. A Budapesti közúti vaspályatársaság egyik érdemes ellenőre, Nyókö Antal most töltötte be a szolgálatának harminczadik évfordulóját. A közúti vaspályatársaság igazgatósága, a tisztársak és a személyzet bensőséggel vett részt a derek forgalmi főtisztviselő jubileumán.

— Nagy tüzek. A tűzveszedelem vörös sárkánya itthon, mint a külföldön rémségesen pusztít. A priekopai tűzvesztről, mely Ruttká és Turócs-Szentmárton között fekszik, még a következőket jelentik: A 38 lakóházon kívül leégett báró Révay szeszgyára is. Este félkilenczre végre sikerült a tüzet elnyomni. Leégett a községháza is. A katolikus és izraelita templomokat nagynehezen megmentették. Emberföltött munkát végzett különösen Hurár Sándor esendőszakasvezető, aki egy égő házból kimentette Wachsberg Lipót vendéglős betegen fekvő feleségét és gyermekeit, akik már fuldokoltak. A kár óriási és alig néhány ház volt biztosítva. — Ruttkáról írják: A priekopai tűzvesztről, mely a falu nagyrészt elpusztította, a főszolgabíró ma ejtette meg a hivatalos tűzvizsgálatot. A tűz eszerint játszó gyermekek cigarettázásáról keletkezett. Wachsberger Lipót egy teljesen lángterben álló házból kimentett egy betegen fekvő asszonyt két gyermekkel (és nem mint tövesen jelentették, hogy Wachsberger nejét mentette ki; Wachsbergerék Ruttkán laknak) és saját élete kockáztatásával kimentette Koch Ármint is, aki két gyermek megmentésén fáradozott és alig hogy az égő házból kijöttek, az épület összedőlt. Fájdalmas látványt nyújt, amit a tönkrement lakosok hajléktalanul megmentett csekély holmijukkal a szabadban tanyáznak. A tűz által okozott kár kb. 520,000 korona. — A fehérmegyei Ráczkeresztúr borasztó csapás érte. Tegnap délután 3 órakor eddig ismeretlen okból nagy tűz ütött ki, mely a félközséget lángba borította. A szél miatt az oltás alig volt lehetséges. A tűz, amely igen sok házat pusztított el. Veszély József házánál ütött ki, és az eddigi becslés szerint a kár meghaladja a százötvenezer koronát. — Jászberényben nap-nap után tűz van. Tegnap Talmati József házat gyújtották meg. Érdekes, hogy mindennap egy másik házban van felírva: „Holnap nálad tűz lesz.“ A gyújtogatók be is tartják szavukat. A hatóság erőlyesen nyomozza a gyújtogatókat. — Megemlékeztünk a teplitzi tűzvesztről, amelyik az ázó és szerszámgyárakat elpusztította. Újabb jelentés szerint a kár tíz millió koronára rug. Száz vagon készáru is áldozatul esett a tüznek és 1300 munkás maradt kenyér nélkül. — Bozenből jelentik: Erős északi szél kerekedett és Francesfeste körül az erdők ismét három ponton kigyuladtak. A veszedelem megint nagy. — Triesztlől jelentik: Délelőtt 10 órakor kigyuladt St.-Andrében a Linoleumgyár és a nagy szélben a tűz rohamosan harapózott tovább. Nagy erőlyességgel sikerült a tüzoltóságoknak délig lokalizálni a tüzet, de oltás közben 5 ember súlyosan megsebesült. A kár félmillió korona. Nem tudni, hogy támadt a tűz. — Helgolándból is nagy tűzveszedelmet jelentenek. Ma hajnalban negyedfél órakor a fürdőhely közönségét tüzriadalom költötte föl a szőlőből. A fürdővendégek rémülten menekültek a szabadba, mert egy látszott, mintha egész Helgolánd lángokban állana. Az Eblers-féle ptkműhely gyuladt ki és a tenger felől fújó keleti szélben a tűz rohamosan terjedt. Alig telt bele néhány percz, már a Hotel Berlin tetőzete is égött. Ebben a fogadóban ötven vendég volt, akik csak pusztán életüket mentették meg, minden holmijuk bennéget. Egy hotelszolga leugrott az emeltről, nyakát szegte és meghalt. A tüzoltóság nem ment semmirre mivel az egyetlen gőzfeeskendő chromlott. A fürdő északi részén levő nyaralócsoport egyszerre kigyuladt. Az erődítményekből 350 haditengerészeti tüzerkatonát rendelték ki a tüzoltóságunk segítésére; ezek azután egy-egy lépésre állottak föl, kézzel-kézre adták a vödörket és is oltották a tüzet. Hat fürdővendég könnyebben-sebesült meg. Déltre el volt fojtva a tűz, de néhány nyaraló és a Berlin-fogadó a kőszomszédos házzal együtt, földig leégett. A hajléktalan vendékeket a fürdőigazgatóság elszállásolta és gondoskodott számukra ruháról, fehérműről.

— Elkészült üzleti könyvek. Zágrádból jelentik: Ma délből egy törvényszéki bizottság jelent meg a „Pokret“ című lap kiadóhivatalában és felmutatva az ügyészség rendeletét, elkobozta a vállalat üzleti könyveit, mert a hatóság felszólítására a kiadóhivatal nem terjesztette elő a mérleget.

— A kolera. Már a fővárosban is tombolt egy koleragyanus riadalom. Tegnap este a nyugati pályaudvar előtt álló 68-as számú városi villamos kocsiiban összesett Kállay János hatvannégy éves kőfaragó. Az orvosok koleragyanusnak találták és bevitték a Szent László-kórházba. Erneszt János kocsivezetőt, Kerekes János kalauzt, a lovas- és gyalogosrendőrt, akik Kállay körül foglalatokodtak, fertőtlenítették. Ma kiderült, hogy Kállay egyszerű bélhuruthan szenved. — A törökországi kolera miatt a főváros tanácsa is megtette az óvintézkedéseit, ugyanis a főváros tanácsa ma a belügyminiszter rendelete alapján intézkedett, hogy a Törökországból érkező utasok állandóan megfigyeltessenek és felhívta az előjáróságokat, hogy ezeket az utasokat a tisztí orvosokkal a pályaudvaron való megérkezésük alkalmával, mint a szállásaikon rendszeresen figyeltessék meg. A Tricesz és Cattaro vidékéről érkező utasoknak a kelenföldi vasúti állomásokon való megvizsgálását már régebben elrendelte a bizottság. — Kassán nagy riadalom tombolt néhány koleragyanus megbetegedés miatt. Hétfőn délután koleragyanus tünetek között megbetegedett özv. Polacsek Mihályné és kedden hirtelen elhunyt. Dr. Ákos Izsó kezelőorvos értesítésére a hatóság részéről Wondraček és dr. Nagy hatósági orvosok, Sárossy Árpád rendőrkapitánnyal kiszálltak a helyszínre. Erős fertőtlenítésről gondoskodtak, az elhunyt hozzátartozóit a kolerabarakba utalták, özv. Polacsek Mihályné beleit pedig felküldték a budapesti bakteriológiai intézetbe. A bakteriológiai intézet igazgatója, dr. Preisz Hugó táviratilag értesítette Kassa város egészségügyi hatóságát, hogy a napokban elhunyt özv. Orosz Györgyné esetében a koleravizsgálat eredménye nemleges. A kassai egészségügyi bizottság tegnap délután sürgősen ülést tartott. — Érdekes a kalocsai érseknek egy nagyon is alkalomszerű pásztorlevele. Dr. Csernoch János érsek pásztorlevelet intézett papságához, amelyben a kolera elleni védekezésre vonatkozólag utasításokat ad, hogy t. i. a papság is hasson oda, hogy a hívek az egészségügyi rendelkezéseket lelkiismeretesen teljesítsék, különösen figyelmükkel ajánlján a tisztaság iránti követelmények végrehajtásának fontosságát. — Nagyszalontáról jelentik: Kiskereki, biharmegyei községben koleragyanus tünetek között meghalt Deák István földműves 5 éves leánykája, Deák Eszter. — A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a kis leány olajjal készült tésztát evett. Az olajat Nagyvárádon vásárolták és az illető kereskedő bevallása szerint az olaj egyenesen Olaszországból jött „Trieszten keresztül Nagyvárádra. A kereskedő vallomása alapján a csendőrség az áruaktárban levő olajmennyiséget lefoglalta és a szükséges óvintézkedést fogantatosították. — Konstantinápolyi jelentés szerint a Marmara-gözüben mely tegnap érkezett Meduca, egy koleraeset és két gyermek megbetegedés történt. — A kolera még Párisban is közeledik. Monparnass-negyedben tegnap egy anyas esetet állapítottak meg. Amiensből is jelentenek egyes eseteket, de ezek enyhébb természetűek voltak, melyek nem azonosak a rosszindulatú ázsiai kolerával. Marseilleben tizenkét ember betegedett meg koleragyanus tünetek között. Mindenütt megtették a legszigorúbb intézkedéseket, hogy a járványt elfojtsák. — Laibachból jelentik: Az adelsbergi barlangban évente rendezni szokott ünnepet a koleraveszedelem miatt az idén nem tartják meg. A krajnai tartomány betiltotta a katolikus diákkongresszust, mert félt, hogy behúzózzák a kolérát. — Pétervárról jelentik: Az asirahani kormányzó területén a múlt héten közel 300 ember halt meg kolerában. A falvak népe fel van bűszülve az orvosok ellen, őket okolja a veszedelemért, néhány kolerabarakot és egyes kórházakat a fanatizált parasztek kifosztották. A zendülő nép ellen közkezesapatok mentek a falvakba. — Szalonikiból jelentik: Ipekben harminckilencen haltak meg kolerában. Djakovában négy eset fordult elő. Mitroviczában tizenkilencen betegedtek meg kolerában, akik közül hét meghalt.

— Felrobbant löporraktár. Bregeznből jelentik: A múlt éjjel Oberriesben az osztrák határ mellett gyújtogatás következtében felrobbant a Rajna-szabályozás vállalatának löporraktára. Tizennyolc hordó dinamit, két láda löpor és nagymennyiségű töltény repült a levegőbe. Husz kilométer körületben olyan erős volt a rázkódás, hogy minden ablak betört és sok ház fala megrepedett.

— Dunából kifogott halott. Ma reggel a Közpályaudvar-utca irányában egy husz-huszötödik év körüli munkásosztályhoz tartozó férfi holttestét fogták ki a vízből. Kiletét nem tudták megállapítani. A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— Cselédpletyka. Szombati Julia cselédleányt majdnem bajba sodorta a végzetes pechje. Ahova ő beállt: ott meghal az asszony. Most halt meg a negyedik asszonya s aligha kap többet helyet a szegény Julia. Rott Jakab kárposzt a napokban költözött az Akadémia-utca 17. számú házába. Ekkor megbetegedett a felesége úgy, hogy cselédet kellett fogadni Szombati Julia személyében. A cseléd a napokban elmesélte kartársnőinek, hogy rövid idő alatt három helyen is szolgált s mind a három helyen meghalt az asszony. A cselédek megdöbbenve hallgatták ezt a kijelentést s megrémülve mondták el az öreg Rottnak, hogy félnek Juliától. Egyben megajánlották a kárposztosnak azt, hogy felesége rövid időn belül meg fog halni. A cselédek jóslata valóban be is vált; Rottné röviddel ezután meghalt. Ekkor Rott komolyan gyanuba fogta Szombati Juliát. Feljelentette a rendőrségen, ahonnan detektívek mentek ki, akik házkutatást tartottak Rottéknál. A detektívek a cseléd kofferjában találtak is fekete pirulákat, amelyekről a leány azt mondta, hogy az orvos vérszegénység ellen rendelte neki. A detektívek a főkapitányságra vitték és ott dr. Barta fogalmazó rögtön vallatóra fogta a leányt. A rendőrségről hazabocsátották a leányt s most várják dr. Feltár vizsgálatának eredményét. Rottné kezelőorvosai megállapították, hogy az asszony természetes halállal halt meg.

— Harez a hagyaték körül. Julius végén halt meg Horánszky-utca 13. szám alatt levő lakásán dr. Buz András nyugalmazott törvényszéki bíró. Az elhunyt, nem tudni mi okból, nem a saját törvényes nevét használta, hanem évek hosszú sora óta Buz Endrének nevezte magát. Különc életet élt. A rokonságával nem érintkezett. Amikor a bíró meghalt, másnap megjelent egy ismeretlen ember a nyolcadik kerületi elüljáróságon, ahol bejelentette, hogy dr. Buz Endre meghalt. Ugyanezen napon Zorda Boris gazdasszony beállított a VIII.—X. kerületi járásbírószágra, ahol felmutatva a bíró végrendeletét, bejelentette, hogy oldalági rokonok nincsenek és kérte, hogy indítsák meg az örökösödési eljárást. A bíró az eredeti végrendelet értelmében százezer korona készpénzt, ingóságait és háromszázezer korona értékű házat gazdasszonyára, Zorda Boriskára hagyta. Közben az elhunyt rokonai Kerekes Balázs és Kerekes Sándor kiskörösi földbírók megbizták dr. Dobos László ügyvédet, hogy tegye meg a törvényes lépéseket a végrendelet érvénytelenítése végett. Az ügyvéd el is járt megbízatásában. Beadványt intézett a VIII.—X. kerületi járásbírószághoz, amelyben előadta, hogy dr. Buz Endre néven aláírt végrendelet érvénytelen, mert az örökösöt nem Buz Endrének, hanem Buz Andrásnak hívják. Kérte, hogy addig is, míg a bíróság függetlenül fel az örökösödési eljárást és a hagyatékra rendelje el a bírói zárlatot. Ezenkívül az ügyvéd közokirathamisítás miatt feljelentést tett a rendőrségen. Azt állítja, hogy a haláleset bejelentése azért történt hamis néven, hogy az oldalági rokonokat a végrendelet kihirdetéséhez meg ne idézhessék.

— Tigrisek délután. A Beketow-czirkus e hó 10-én, csütörtökön délután 4 órakor, félhét óráig ment. mutatja be az évad legnagyobb szeneczióját: Hercegen vad tigrisfalkáját és a viaskodást Caesar királytigrissel. A délutáni félóra előadás a teljes műsor, rövidítés nélkül látható. Nansen kapitány családja főkei, az Eugen-csoport, a bohócok, lovasok stb.

— Halálozás. Id. Décsy Samu vármegyei törvényhatósági bizottsági tag, vendéglős és borkereskedő életének 65-ik évében meghalt Désen.

Dr. Szilágyi Albert lugosi gimnáziumi tanár életének 60-ik évében elhunyt Budapesten.

Dr. Császár Akos, Szolnok-Doboka vármegyei tiszti főügyész Rohiban meghalt.

Özv. Legányi Géza, Danellly Laura 64 éves korában Eperjesen meghalt.

Csege János árvaszéki üllök 59 éves korában Kisujszalásoson meghalt.

Kerecsényi Gyula nyug. érdi plébános 76 éves korában Erden meghalt.

Szentgyörgyi Augustia 23 éves korában Pécsen meghalt.

Özvegy Hazay Ernőné, bátorkezi Kabok Róza meghalt Budapesten. Az elhunyt neje volt Hazay Ernő földbírtokosnak és kiváló publicistának és anyja a korán elhunyt Hazay István miniszterelnökségi titkárnak.

x Használt írógépeket, elsőrendűeket 30—75 százalék engedménnyel, jótállással, részletfizetésre is szállít az Újlaki-írógéptelev, Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. Telefon: 122—60.

x Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillé.

x Czim- és reklámtáblákat, nemesi czimereket készít Harsányi László. Budapest, VII., Hungária-körút 155. Telefon 170—12.

x Royal-Orfeum, Budapest, Erzsébet-körút 31. sz. Színházi és variété-műsor. Kezdeté 8 órakor.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© Aki rálövöldözött a repülőgépre. Vidart ismert nevű pilóta, mint nekünk Genfből jelentik, nagy közönség előtt látványossági repüléseket vezetett. Amint géppel a levegőben a legkülönbözőbb mutatványokat végezte, egy, a közönség soraiban tartózkodó Gruber nevezetű részeg ember vadászfegyverével többször rálőtt a monoplánjára. A lövések a közönség körében óriási pánikot idéztek elő, mire a pilóta, amint meghallotta a golyók süvítését, leszállt. Vidart sértetlen maradt, de a golyók közül egy a dróthuzalokat szakította el. A részeg vadászt letartóztatták.

Véredény-elmészedésben szenvedők a régismert Ferenéz József-keserűvízben egy egészen természetes és minden megerőltetéstől mentes jótékony hashajtót találnak. Miután a Ferenéz József-víznek sokkal jobb íze van, mint a közönséges hashajtószereknek, a már hosszabb idő óta betegeskedők különösen szeretik. Átlagos adagnak elegendő 100—150 gramm valódi Ferenéz József-keserűvíz, mely éhgyomorra veendő.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Kapunyitás a fővárosi színházakban. A jövő héten megnyílik a fővárosi színházak egy része, úgy, hogy a Szent István-napjára Budapestre jövő idegenek és vidékiek ittletekor már a Király Színház, a Vígsház és a Magyar Színház is előadást tart. A Király Színházban az első előadás augusztus 16-án, szerdán, a Magyar Színházban az első előadás augusztus hó 18-án, pénteken, a Vígsházban pedig 19-én, szombaton lesz. A Nemzeti Színház és az Operaházban szeptember hó 1-én rendezik az első előadást.

(*) Vilmos császár és a szinpad. Liegnitzből jelentik: Vilmos császár nem engedte meg a „Die Schlacht an der Kaspar“ című ünnepi darab előadását. Azzal okolta meg a tilalmat, hogy ezentul semmi olyan szindarabot nem enged szinpadra vinni, amelyben a császári család valamely tagja szerepeltetik.

(*) A kassai iparművészeti kiállítás. Az Iparművészeti Társulat vidéki kiállításainak sorozatát az idén Kassán folytatják, ahol e hó végén, előreláthatólag már Szent István napján meg fogják nyitni a kiállítást, amely szeptember közepéig marad nyitva. A társulat által kiadott tervek szerint ottani iparosok elkészítették már a lakásberendezési kiállítás tárgyait, a társulat a maga gyűjteményéből csupán a népművészeti csoportot és olyan tárgyakat küldött a kiállításra, amiket Kassán, vagy a kamarai kerületben lakó iparosok nem készítenek. A társulaton kívül résztvesznek a kiállításra a kassai állami javítóintézet ipariskolája, valamint a kassai Kereskedelmi és Iparkamara területén lévő állami szakiskolák és tannulhelyek is.

FŐVÁROS

(*) Hírek a tanácsból. A főváros tanácsa Berczy István polgármester elnöklésével ma ülést tartott, melyen a következő ügyeket intézték el: Elrendelte a tanács, hogy a városi legi mutatványos-televon huz padot állítsanak föl. — Elhatározták, hogy a Símor-utcai barakk-iskolát 72.000 korona költséggel kibővítsék s ha a végleges iskola megépül, a barakk-iskolát kislakásnak alakítsák át. — A gazdasági iskolák gyakorló-televonek berendezésére 65.000 koronát szavaztak meg. — A Magyar Tanítók Otthonának és az Országos Polgári Iskolái Tanáregyesületnek 1000—1000 korona segítséget adtak.

(*) A női kereskedelmi tanfolyam. Megemlékeztünk annak idején arról, hogy az „Országos kereskedelmi és ipari szakoktatási tanács“ a közoktatásiügyi miniszternek javaslatot tett a főváros által két évvel ezelőtt életbeiepitett „Gyakorlati íródi tanfolyam“ megszüntetésére. A miniszter a szakoktatási tanács fel-

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
használatával valódi áldás gyomorbaajosok-
nak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér
Nagy üveg 80 fillér

— Szepes megye a hírlapíróknak. A törvényhatóságok közül mind többen és többen méltányolják a Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézetének harminczéves jubileumát. Ma Szepes vármegye törvényhatósága is bejelentette az anyagi támogatását.

— Szepes megye közönsége. — ugymond a közgyűlési átirat — teljes tudatában van azoknak a kiváló érdemeknek, amelyek a magyar nemzeti állam újabbkori jelentékeny fejlődésében politika, társadalmi és közéleti szempontból a hazai sajtó és buzgó munkatársait, a hírlapírókat megilleti. Kétségtelen tény az is, hogy csak az anyagilag független sajtó állhat hivatása magaslatán és így különösen hazánkban elsőrendű nemzeti érdek a sajtó képviselőinek tisztességes megélhetését, ha pedig az agykor vagy halvézet folytán kezükből idő előtt hull ki a toll, nyugalmuk idejére a gondnélküli életet biztosítani. Minden testületnek, intézménynek, közhatalosnak és egyeseknek kötelessége tehát a hírlapírókat és annak munkáit támogatni.

— Nagy vasúti katasztrófa. Braunschweigi jelentés szerint a páris—berlini D. vonat tegnap Frelstadtnál teljes sebességgel belezott egy csoport vasúti munkásba, akik a pályát tatarozták. Két munkás meghalt, tiznél többen megsebesültek.

— Kecskemét építkeznek. A kecskeméti nagy szívóssággal fogtak hozzá a romok eltakarításához. Megkezdtek a beomlott magánházak és középületek újraépítését. Ma ismét száz kőműves érkezett Kecskemétre és azonnal munkába is állottak. A hatóság, a magánosok a legnagyobb energiáival dolgoznak. A néhéz napokban támadt csüggedés eloszlott az életre való derék kecskeméti magyarok lelkéről. A segítségadomány és kedvezményes kölcsönök iránt való kérések, mivel azok terminushoz vannak kötvé, naponta százával érkeznek. A város sok ácsot foglalkoztat. Az egyházak az istentiszteletek megtarthatására fabarakkok építhetőségét kérelmezték; ma még a temetőben tartanak istentiszteletet. A vársháza épületében esett kárt most pontosan negyedik millió koronában állapították meg, a felépítést még augusztusban megkezdik. A lakatosok és kovácsok ezrével készítik mértek után a falakat megerősítő vaskapcsolásokat, mert ezt tartják a legsürgősebbnek. Gróf Csáky Károly váci püspök 2000 koronát küldött a katasztrófa által sulytottak számára Kada polgármester címére. Az Osztrák-Magyar Bank is megküldötte a segítségét. Ez a magyarság részéről hízalt közös intézményünk a messzinai pusztulás alkalmával 30 ezer koronát küldött Olaszországnak. Kecskemét iránt már nem voltak ilyen részvétellel a bankgassei urak, akik 5000 korona segítséget küldöttek Bécsből, amennyit Debreczen is küldött. Kecskeméten — így olvassuk ezt az összes odaváló lapokban — a legnagyobb felháborodással fogadták az Osztrák-Magyar Bank indokolatlan smuczigását. — Debreczen város pénzügyi bizottsága mai ülésén egyhangulag elhatározta, hogy a kecskeméti földrendgés károsultak részére 5000 korona segély folyósít.

A kárbecslés végleges megállapításán a tanács lázasan dolgozik, hogy mielőbb hozzájuttathassa a lakosságot a kedvezményes kölcsönhöz. A hivatalos kárbecslés 11 és 12 millió korona között fog mozogni csupán ingatlanban. Az ingóknak esett kárt hivatalosan nem vették fel.

A kecskeméti földrendgés károsultjai javára a következő adományok érkeztek: Pozsony város 2000, gróf Károlyi Imre 1000, Takarékos és Hitelintézet Debreczen 100, Nezsideri Takarékpénztár 100, Szegvár közszeg 200, Abony 200 korona.

— A varázsvesszős örnagy. A híres forráskutató, Spalding örnagy esütörtökön Máriaremetére érkezik, ahol az ottani telepen fog forráskutatást végezni.

— Az angol kikötőmunkások sztrájkja. Londomból jelentik: A kikötőmunkások sztrájkja terjed, noha a békéltető tárgyalások jól állnak. Időközben más szakmabeli munkások is kezdenek csatlakozni a bérmozgalomhoz és minden órában számítanak rá, hogy a vasúti szállítómunkások és a teherpályaudvarok alkalmazottai is sztrájkba lépnek. Az élelmiszerek még nem drágultak észre. tően. A vaj már fogytán van. A halpiaczen rendőrök segítségével ügyvel-bajjal ki lehetett rakogatni a halzállítmányt. Eddigél komoly összetűzés sehol sem volt, mert a sztrájkolók félnek, hogy akkor katonaságot fognak ellenük kirendelni. A kereskedelem, a kivitel épp ugy, mint a behozatal máris rengeteg károkat szenved. A csomagszállítást a főváros területén még egyes szállító-vállalatok ellátják, de holnap már ezeknek sem lesznek munkásaik. A sztrájk nem tarthat sokáig, mert ezeknek a szakmáknak nincs sztrájkpénztáruk, a munkások napról-napra élnek keresetükből, viszont félik, hogy az elérkező az éhezés ideje, akkor zavargások lesznek.

— Kirabolt postakocsi. Rövid távirati híradás után jelentettük, hogy Sátoraljai helyen a személyvonat postakocsijából kiraboltak egy pénzeszsákot nagyobb pénzküldeménynyel. Erről a feltűnő tolvárlásról ma a következő részleteket közlik: A sátoraljai helyi posta tegnap este 34.020 korona rendes pénzküldeményt továbbított a Kassa felé induló vonathoz. A pénzt tartalmazó zsákot Kuszka József postaszolga tette a vasúti kocsiába, lezárta az ajtó és átment a Budapest felől berobogott vonatra, hogy ott végezze teendőjét. Tíz perc múlva visszament Dubos József napos felügyelővel a kassai vonathoz hogy átadja a Kassa felé továbbítandó küldeményeket és megdöbbenve konstataulta, hogy a lezárt kocsi- ból a 34.020 koronát tartalmazó pénzeszsák eltűnt. Azonnal jelentést tett a rendőrségnek, mely egész éjjel folytatta a nyomozást. Kihallgatták a vasúti kocsi körül foglalatokodó vasúti és postai alkalmazottakat, de a nyomozás mindezekig pozitív eredménynyel nem járt. A lopást a helyszíni viszonyokkal és a postai továbbítás módjával ismerets egyén követhette el. Ma reggel egy távoli teherkocsiban megtalálták a pénzeszsákot, melynek oldala föl volt hasítva. Kassáról közben ide érkezett H. Horváth József postai főtisztviselő, aki szintén nagy apparátussal folytatja a nyomozást. Kétezer korona jutalmat tűztek ki annak, aki a tettest feljelenti. Az újabb rovacsolás egyébként megállapította, hogy nem 34, hanem 39868 koronát loptak el a vakmerő tolvajok. Ma délbén Kuszka postaszolga és három társát Szaru Rezső, Takács József és Bagaméri Ferencz vasúti szolgálókat letartóztatták. Minden jel arra mutat, hogy ezek lopták el a pénzeszsákokat. Az eltűnt pénz azonban még nem került meg. A rendőrség a postai lopás ügyéből kifolyólag előzetes letartóztatásba helyezte Kuszka Istvánt, aki a pénzeszsákot a vasúti kocsiába tette, Bagaméri András vasúti máházost, aki a küldemények felrakásánál segítkezett, Takács Józsefet, aki a felhasított pénzeszsákot ma reggel megtalálta és Szaru Rezső segédfőkezőt, aki régebben a posta szolgálatában állott, de onnan lopás miatt elbocsátották. Mindnyájan tagadnak s a lakásaikon megtartott házkutatásnak sem volt semmi eredménye. A lopást kétségkívül vagy vasúti, vagy postai alkalmazottak követhették el. A nyomozást megnehezíti az is, hogy Kuszka a pénz eltűnését csak akkor jelentette, amikor a kassai vonat már kirabogott a sátoraljai helyi pályaudvarról. Jellemző, hogy akire a harminczéves korona átadását bízták, csak márczius óta van a posta szolgálatában és az esküt sem tett próbaidős szolgáló minden ellenőrzés nélkül továbbította a nagy összegű pénzt. A tettes a viszonyokkal ismerős egyén lehet, aki a felrakott tizenegy zsák közül azt választotta ki, amelyikben a pénz volt. A nyomozást erőlyesen folytatják. A kassai postaigazgatóság részéről dr. Nagy István titkár vezeti a vizsgálatot.

— Házasság. Mátrai Vilmos m. kir. áll. főgimnáziumi tanár jegyet váltott Fried Bócsival, Fried Mór, a Magyar fém- és lámpaárugyár r. t. tisztviselőjének leányával.

V. Batis Pál kir. törvényszéki bíró augusztus 12-én házasságot köt Kriszta Jolán állami felsőbb leányiskolai tanárral Rimaszombattlan.

Gyulai Vilmos, az Arnheim S. J. pénzeszkénygyár igazgatója eljegyezte Trebitscher Mariskát, Trebitscher Gyula leányát.

— A regényes kisasszonyok. Budán a Krisztina-körút egyik falusias földszintes házának udvarán lakik Brüssó Józsefné egy szobakonyha lakásában. Az asszony a Déli vasút állomásán kocsitiszogató és abból a kevésből, amit így keres, tartotta el 80 éves anyját és Paula leányát. A férje már hét esztendeje tébolydában van. Leánya elvégezte a négy polgárit, azután néhány hónapig a somogy megyei Bábony községben volt nevelőnő egy ur családnál. Visszatérve az államnyomda hivatalnoknője lett. Nemrégiben megismerkedett Nollnagel Honkával, egy ugyancsak 18 éves varroleánnyal s családjával elválhatatlan barátnők lettek. A két leány anyja utóbbi időben többször hallotta, hogy leányaiak hirtelenkint fiatal urak társaságában malatnak. A jó szó, intelem nem használt, ma aztán mindkét a két leány eltiint hazulról. Hátrahagyott levelükből kitűnik, hogy elmentek Pestről egy szép, csillogó világba, ahol értéke van a szépségnek.

— Felrobbant gőzhajó. Rotterdamból jelentik: A Köld—Düsseldorf között hajójáratot tartó Rajnagőzhajózási társaság Guttenberg nevű gőzcsón felrobbant a kazán. A robbanás ereje a kazánt kidobta a partra és nagyon megrongálta a hajót. A kazán egyes részei egy közeli nyomda tetőjére estek s betörték a mennyezetet. Amint eddig megállapították, két ember meghalt és kettő megsebesült, de a hajó legénysége közül is hiányzik két ember. Egy buvár kutatót a Rajna fenekén, de nem talált több hullát, mégis attól tartanak, hogy még többen is szerencsétlenül jártak. Az utasok közül is többen megsebesültek.

— Harmincz éves szolgálati jubileum. A Budapesti közúti vaspályatársaság egyik érdemes ellenőre, Nyókö Antal most töltötte be a szolgálatának harminczedik évfordulóját. A közúti vaspályatársaság igazgatósága, a tisztviselők és a személyzet bensőséggel vett részt a derék forgalmi főtisztviselő jubileumán.

— Nagy tüzek. A tűzveszedelem vörös sárkánya itthon, mint a külföldön rémségesen pusztít. A priekopai tűzvesztről, mely Ruttká és Turócs-Szentmárton között fekszik, még a következőket jelentik: A 38 lakóházon kívül leégett báró Révay szeszgyára is. Este félkilenczre végre sikerült a tüzet elnyomni. Leégett a községháza is. A katolikus és izraelita templomokat nagynehezen megmentették. Emberföltötti mnukát végzett különösen Huvár Sándor esendőrszakaszvezető, aki egy élő házból kimentette Wachsberg Lipót vendéglős beteges fekvő feleségét és gyermekeit, akik már faldokoltak. A kár óriási és alig néhány ház volt biztosítva. — Ruttkáról írják: A priekopai tűzvesztről a falu nagyrészét elpusztította, a főszolgabíró ma ejtette meg a hivatalos tűzvizsgálatot. A tűz eszerint játszó gyermekek cigarettázásaitól keletkezett. Wachsberger Lipót egy teljesen lángtergerben álló házból kimentett egy beteges fekvő asszonyt két gyermekkel (és nem mint tövesen jelentették, hogy Wachsberger nejét mentette ki; Wachsbergerék Ruttkán laknak) és saját élete kockázatásával kimentette Koch Ármint is, aki két gyermek megmentésén fáradozott és alig hogy az égő házból kijöttek, az épület összedőlt. Fájdalmas látványt nyujt, amint a tönkrement lakosok hajléktalanul megmentett csekély holmijukkal a szabadban tanyáznak. A tűz által okozott kár kb. 520,000 korona. — A fehérmegeyi Ráczkeresztúr borászó csapás érte. Tegnap délután 3 órakor eddig ismeretlen okból nagy tűz ütött ki, mely a félközséget lángba borította. A szél miatt az olaj alig volt lehetséges. A tűz, amely igen sok házat pusztított el, Veszely József házában ütött ki, és az eddigi beclés szerint a kár meghaladja a százötven ezer koronát. — Jászberényben nap-nap után tűz van. Tegnap Talmati József házáat gyújtották meg. Érdekes, hogy mindennap egy másik házban van felírva: „Holnap nálad tűz lesz.“ A gyújtogatók be is tartják szavukat. A hatóság erőlyesen nyomozza a gyújtogatókat. — Megemlékeztünk a tölptzi tűzvesztről, amelyik az ázó- és szerszámgyárakat elpusztította. Újabb jelentés szerint a kár tíz millió koronára rug. Száz vagyon készáru is átdeztal esett a tűznek és 1300 munkás maradt kenyér nélkül. — Bozenből jelentik: Erős északi szél kerekedett és Francesfeste körül az erdők ismét három ponton kigyuladtak. A veszedelem megint nagy. — Triesztből jelentik: Délelőtt 10 órakor kigyuladt St.-Andrében a Linoleumgyár és a nagy szélben a tűz rohamosan harapózott tovább. Nagy erőlyesítéssel sikerült a tüztöltősnak délig leoldozálni a tüzet, de oltás közben 5 ember súlyosan megsebesült. A kár félmillió korona. Nem tudni, hogy támadt a tűz. — Helgolándból is nagy tűzveszedelem jelentenek. Ma hajnalban negyedfél órakor a fürdőhely közönséget tüziadalom költötte föl a mából. A fürdővendégek rémulően menekültek a szabadba, mert ugy látszott, mintha egész Helgolánd lángokban állaga. Az Eblers-féle pékműhely gyuladt ki és a tenger felől fújó keleti szélben a tűz rohamosan terjedt. Alig telt bele néhány perc, már a Hotel Berlin tetőzete is égett. Ebben a fogadóban ötven vendég volt, akik csak pusztá életüket mentették meg, minden holmijuk bennéget. Egy hotelszolga legrött az emeltről, nyakát szelte és meghalt. A tüztöltősnak nem ment semmire, mivel az egyetlen gőzfeeszkendő chromlott. A fürdő északi részén levő nyaralócsoport egyszerre kigyuladt. Az erődítményekből 550 haditengerészeti tüzérekatonát rendeltek ki a tüztöltősnak segíteni: ezek azóta egyegy lépésre állottak föl, kézről-kézre adták a védőket és is oltották a tüzet. Hat fürdővendég könnyebben sebesült meg. Délel volt folytatva a tűz, de néhány nyaraló és a Berlin-fogadó a két szomszédos házzal együtt, földig leégett. A hajléktalan vendégeket a fürdő-igazgatóság elszállította és gondoskodott számukra ruháról, fehérnemőről.

— Elkészült üzleti könyvek. Zórárból jelentik: Ma délbén egy törvényszéki bizottság jelent meg a „Pokret“ című lap kiadóhivatalában és felmutatva az ügyészség rendeletét, elkobozta a vállalat üzleti könyveit, mert a hatóság felszólítására a kiadóhivatal nem terjesztette elő a mérleget.

A kolera. Már a fővárosban is támadt egy kolera-epidémia. Tegnap este a nyugati pályaudvar előtt álló 68-as számú városi villamos kocsiiban összesen Kállay János hatvanéves éves kőfaragó. Az orvosok kolera-germelyeket találtak és bevitték a Szent László-kórházba. Erősen János kocsivezetőt, Kerekes János kalauzt, a lovas- és gyalogosrendőrt, akik Kállay körül foglalkozkodtak, fertőtlenítették. Ma kiderült, hogy Kállay egyszerű bélhuruthal szenved. — A törökországi kolera miatt a főváros tanácsa is megtekintette az óvintézkedéseit, ugyanis a főváros tanácsa ma a belügyminiszter rendelete alapján intézkedett, hogy a Törökországból érkező utasok állandóan megfigyeltessék és felhívta az előjáróságokat, hogy ezeket az utasokat a tisztviselőkkel a pályaudvaron való megérkezésük alkalmával, mint a szállásaikon rendszeresen figyeltessék meg. A Triest és Cattaro vidékéről érkező utasoknak a kelenföldi vasúti állomásokon való megvizsgálását már régebben elrendelte a bizottság. — Kassán nagy riadalom támadt néhány kolera-epidémia miatt. Hétfőn délután kolera-epidémia tünetek között megbetegedett öv. Polacsek Mihályné és kedden hirtelen elhunyt. Dr. Ákos Izsó kezelőorvos értesítésére a hatóság részéről Wondracsek és dr. Nagy hatóságos orvosok, Sárosy Árpád rendőrkapitányval kiszálltak a helyszínre. Erős fertőtlenítésről gondoskodtak, az elhunyt hozzátartozóit a kolera-barakkba utalták, öv. Polacsek Mihályné beleit pedig felküldték a budapesti bakteriológiai intézetbe. A bakteriológiai intézet igazgatója, dr. Preisz Hugó táviratilag értesítette Kassa város egészségügyi hatóságát, hogy a napokban elhunyt öv. Orosz Györgyné esetében a kolera-epidémia eredménye nemleges. A kassai egészségügyi bizottság tegnap délután sürgősen ülést tartott. — Érdekes a kalocsai érseknek egy nagyon is alkalomszerű pásztorlevele. Dr. Csernoch János érsek pásztorlevelet intézett papjához, amelyben a kolera elleni védekezésre vonatkozólag utasításokat ad, hogy t. i. a papság is hasson oda, hogy a hívek az egészségügyi rendelkezéseket lelkiismeretesen teljesítsék, különösen figyelmükre ajánlván a tisztaság iránti követelmények végrehajtásának fontosságát. — Nagyszalontáról jelentik: Kiskereki, biharmegyei községben kolera-epidémia tünetek között meghalt Deák István földműves 5 éves leánykája, Deák Eszter. — A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a kis leány olajjal készült tésztát evett. Az olajat Nagyváradon vásárolták és az illető kereskedő bevallása szerint az olaj egyenesen Olaszországból jött. Triestben keresztil Nagyváradra. A kereskedő vallomása alapján a csendőrség az áruraktárban levő olajmennyiséget lefoglalta és a szükséges óvintézkedést foganatosították. — Konstantinápolyi jelentik: Marmara-gözüben tegnap egy anyas esetet állapítottak meg. Amiensből is jelentenek egyes eseteket, de ezek enyhébb természetűek voltak, melyek nem azonosak a rosszindulatú ázsiai kolera-epidémia. Marsilleben tizenkét ember betegedett meg kolera-epidémia tünetek között. Mindenütt megtették a leghatékonyabb intézkedéseket, hogy a járványt elfojtsák. — Laibachból jelentik: Az adelsbergi barlangban évente rendezni szokott ünnepet a kolera-veszedelem miatt az idén nem tartják meg. A krajnai tartomány betiltotta a katolikus diákkongresszust, mert félt, hogy behurcolják a kolera-epidémia. Pétervárról jelentik: Az asztrahani kormányzóság területén a múlt héten közel 300 ember halt meg kolera-epidémia. A falvak népe fel van bűszülve az orvosok ellen, őket okolja a veszedelemért, néhány kolera-epidémia és egyes kórházakat a fanatizált parasztek kifosztották. A zendülő nép ellen közkezesapatok mentek a falvakba. — Szalonikiból jelentik: Ipekben harminckilencen haltak meg kolera-epidémia. Djakovában négy eset fordult elő. Mitrovicében tizenkilencen betegedtek meg kolera-epidémia, akik közül hét meghalt.

Felrebbant löporraktár. Bregenzből jelentik: A múlt éjjel Oberriesben az osztrák határ mellett gyújtogatás következtében felrebbant a Rajna-szabályozás vállalatának löporraktára. Tizennyolc hordó dinamit, két láda löpor és nagymennyiségű töltény repült a levegőbe. Husz kilométer kerületben olyan erős volt a rázkódás, hogy minden ablak betört és sok ház fala megrepedett.

Dunából kifogott halott. Ma reggel a Közraktár-utca irányában egy husz-huszöt év körüli munkásosztályhoz tartozó férfi holttestét fogták ki a Dunából. Kiletét nem tudták megállapítani. A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

Cselédpletyka. Szombati Julia cselédleányt majdnem bajba sodorta a végzetes pechje. Ahova ő beállt: ott meghal az asszony. Most halt meg a negyedik asszonya s aligha kap többet helyet a szegény Julia. Rott Jakab kárposzt a napokban költözött az Akadémia-utca 17. számú házba. Ekkor megbetegedett a felesége úgy, hogy cselédet kellett fogadni Szombati Julia személyében. A cseléd a napokban elmesélte kárposztosnőnek, hogy rövid idő alatt három helyen is szolgált s mind a három helyen meghalt az asszony. A cselédnek megdöbbenve hallgatták ezt a kijelentést s megrémülve mondták el az öreg Rottnak, hogy félnek Juliától. Egyben megígérték a kárposztosnőnek azt, hogy felesége rövid időn belül meg fog halni. A cselédnek jóslata valóban be is vált; Rottné röviddel ezután meghalt. Ekkor Rott komolyan gyanuba fogta Szombati Juliát. Feljelentette a rendőrségen, ahonnan detektívek mentek ki, akik házkutatást tartottak Rottéknál. A detektívek a cseléd kofferjában találtak is fekete pirulákat, amelyekről a leány azt mondta, hogy az orvos vérszegénységre ellen rendelte neki. A detektívek a főkapitányságra vitték és ott dr. Barta fogalmazó rögtön vallatóra fogta a leányt. A rendőrségről hazabocsátották a leányt s most várják dr. Feltár vizsgálatának eredményét. Rottné kezelőorvosai megállapították, hogy az asszony természetes halállal halt meg.

Harc a hagyaték körül. Julius végén halt meg Horánszky-utca 13. szám alatt levő lakásán dr. Buz András nyugalmazott törvényszéki bíró. Az elhunyt, nem tudni mi okból, nem a saját törvényes nevét használta, hanem évek hosszú sora óta Buz Endrénének nevezte magát. Különc életet élt. A rokonságával nem érintkezett. Amikor ember a nyolczalék kerületi elüljáróságon, ahol bejelentette, hogy dr. Buz Endre meghalt. Ugyanezen napon Zorda Boris gazdasszony beállította a VIII.—X. kerületi járásbíróháza, ahol felmutatva a bíró végrendeletét, bejelentette, hogy oldalági rokonok nincsenek és kérte, hogy indítsák meg az örökösödési eljárást. A bíró az eredeti végrendelet értelmében százezer korona készpénzt, ingóságait és háromszázezer korona értékű házat gazdasszonyára, Zorda Boriskára hagyta. Közben az elhunyt rokonai Kerekes Balázs és Kerekes Sándor kiskörösi földbirtokosok megbízták dr. Dobos László ügyvédet, hogy tegye meg a törvényes lépéseket a végrendelet érvénytelenítése végett. Az ügyvéd el is járt megbízatásában. Beadványt intézett a VIII.—X. kerületi járásbíróháza, amelyben előadta, hogy dr. Buz Endre néven aláírt végrendelet érvénytelen, mert az örökösödési nem Buz Endrénének, hanem Buz Andrásnak hívják. Kérte, hogy addig is, míg a pör véget ér, a bíróság függesztesse fel az örökösödési eljárást és a határozatra rendelje el a bírói zárlatot. Ezenkívül az ügyvéd közokirathamisítás miatt feljelentést tett a rendőrségen. Azt állítja, hogy a haláleset bejelentése azért történt hamis néven, hogy az oldalági rokonokat a végrendelet kihirdetéséhez meg ne idézhessék.

Tigrisek délután. A Beketow-czirkus e hó 10-én, csütörtökön délután 4 órakor, félhét órakor mellett, mutatja be az évad legnagyobb szenzációját: Hercekszen vad tigris-falkáját és a viaskodást Caesar királytigrissel. A délutáni félóra előadását a teljes műsor, rövidítés nélkül látható. Nansen kapitány családias főkai, az Eugen-csoport, a bohócok, lovasok stb.

Halálozás. Id. Décsy Samu vármegyei törvényhatósági bizottsági tag, vendéglős és borkereskedő életének 65-ik évében meghalt Décsen.

Dr. Szilágyi Albert lugosi gimnáziumi tanár életének 60-ik évében elhunyt Budapesten.

Dr. Csizsér Ákos, Szolnok-Doboka vármegyei tisztifőügyész Rohiban meghalt.

Öv. Legényi Géza, Danielly Laura 64 éves korában Eperjesen meghalt.

Csegei János árvaszéki úrnök 59 éves korában Kisújszálláson meghalt.

Kerekes Gyula nyug. érdi plébános 76 éves korában Erdén meghalt.

Szentgyörgyi Angusztá 23 éves korában Pécsen meghalt.

Özvegy Hazay Ernőné, bátorkeszi Kabok Róza meghalt Budapesten. Az elhunyt neje volt Hazay Ernő földbirtokosnak és kiváló publicistának és anyja a korán elhunyt Hazay István miniszterelnökségi titkárnak.

x Használt írógépeket, eisőrendűeket 30—75 százalék engedelményvel, jótállással, részletfizetésre is szállít az Újlaki-írógéptelep, Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. Telefon: 122—60.

x Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Czim- és reklámtáblákat, nemesi czimereket készít Harsányi László, Budapest, VII., Hungária-körút 155. Telefon 170—12.

x Royal-Orfeum, Budapest, Erzsébet-körút 31. sz. Színházi és variété-műsor. Kezdeté 8 órakor.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© Aki rálvöldözött a repülőgépre. Vidart ismert nevű pilóta, mint nekünk Genfből jelentik, nagy közönség előtt látványossági repüléseket végzett. Amint gépével a levegőben a legkülönbözőbb mutatványokat végzte, egy, a közönség soraiban tartózkodó Gruber nevezetű részeg ember vadászfegyverével többször rálőtt a monoplánjára. A lövések a közönség körében óriási pánikot idéztek elő, mire a pilóta, amint meghallotta a golyók süvítését, leszállt. Vidart sértetlen maradt, de a golyók közül egy a dróthuzalokat szakította el. A részeg vadászt letartóztatták.

Véredény-elmészedésben szenvedők a régismert Ferenc József-keserűvizben egy egészen természetes és minden megerőltetéstől mentes jótékony hashajtót találnak. Miután a Ferenc József-víznek sokkal jobb ize van, mint a közönséges hashajtószereknek, a már hosszabb idő óta betegeskedők különösen szeretik. Átlagos adagnak elegendő 100—150 gramm valódi Ferenc József-keserűviz, mely éhgyomorra veendő.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Kapunyitás a fővárosi színházakban. A jövő héten megnyílik a fővárosi színházak egy része, úgy, hogy a Szent István-napjára Budapestre jövő idegenek és vidékiek ültékekor már a Király Színház, a Vigaszínház és a Magyar Színház is előadást tart. A Király Színházban az első előadás augusztus 16-án, szerdán, a Magyar Színházban az első előadás augusztus hó 18-án, pénteken, a Vigaszínházban pedig 19-én, szombaton lesz. A Nemzeti Színház és az Operaházban szeptember hó 1-én rendezik az első előadást.

(*) Vilmos császár és a színpad. Liegnitzből jelentik: Vilmos császár nem engedte meg a „Die Schlacht an der Kaspar“ című ünnepi darab előadását. Azzal okolta meg a tilalmat, hogy cenzurát semmi olyan színdarabot nem enged színpadra vinni, amelyben a császári család valamely tagját szerepeltetik.

(*) A kassai iparművészeti kiállítás. Az Iparművészeti Társulat vidéki kiállításainak sorozatát az idén Kassán folytatják, ahol e hó végén, előreláthatólag már Szent István napján meg fogják nyitni a kiállítást, amely szeptember közepéig marad nyitva. A társulat által kiadott tervek szerint ottani iparosok elkészítették már a lakásberendezési kiállítás tárgyait, a társulat a maga gyűjteményéből csupán a népművészeti csoportot és olyan tárgyakat küldött a kiállításra, amiket Kassán, vagy a kamarai kerületben lakó iparosok nem készítenek. A társulaton kívül résztvesznek a kiállításban a kassai állami javítóintézet iparskolája, valamint a kassai kereskedelmi és iparkamara területén lévő állami szakiskolák és tanműhelyek is.

FŐVÁROS

(*) Hírek a tanácsból. A főváros tanácsa Birczy István polgármester elnöklésével ma ülést tartott, melyen a következő ügyeket intézték el: Elrendelte a tanács, hogy a városligeti mutatványos-telepen husz padot állítsanak föl. — Elhatározták, hogy a Simor-utcai barakk-iskolát 72.000 korona költséggel kibővítik s ha a végleges iskola megépül, a barakk-iskolát kislakásnak alakítják át. — A gazdasági iskolák gyakorló-telepeinek berendezésére 65.000 koronát szavaztak meg. — A Magyar Tanítók Otthonának és az Országos Polgári Iskolái Tanáregyesületnek 1000—1000 korona segítséget adtak.

(*) A női kereskedelmi tanfolyam. Megemlékeztünk annak idején arról, hogy az „Országos kereskedelmi és ipari szakoktatási tanács“ a közoktatásügyi miniszternek javaslatot tett a főváros által két évvel ezelőtt életbejejtett „Gyakorlati irodai tanfolyam“ megszüntetésére. A miniszter a szakoktatási tanács fel-

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle Igmándi keserűviz. Az elrontott gyomor 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér Nagy üveg 60 fillér.

terjesztése alapján most újra szervezte a fővárosi női kereskedelmi tanfolyamokat. Az új rend legfontosabb intézkedése, hogy egyesíti a kereskedelmi tanfolyamot az irodai tanfolyammal s az egyesített iskola tantervét úgy állapította meg, hogy a növendékek gyakorlati képzését kapjanak. A tanács ma tudomásul vette a szervezetet s elhatározta, hogy a jövő iskoláiban annak alapján fogja megnyitni a női kereskedelmi tanfolyamokat.

(A villamos közlekedés megjavítása. A Közüti Vasút-Társaság meg akarja javítani kocsijait s engedelmet kért a fővárostól, hogy 320 motoroscsel tengelyét és vonószerszámát kicserélhesse. A tanács ma az engedelmet megadta. Megengedte a tanács a társaságnak, hogy az állatkerti végállomást átalakítsa s a városaranyakot áthelyezze. A közüti vasút a Kályn-téri vonalak rendezésére is engedelmet kapott ma a tanácstól.

(Nyugdíjazott tanítók. A tanács ma tartott ülésen Zubriczky Endre polgári iskolai tanárt, Wehner Gyula József elemi iskolai igazgatót, Krug Pálné tanítónt, Kömlödi Mór tanítónt és Perret Ottilia tanítónt az új nyugdíjszabályzat alapján hivatalból nyugdíjazta, mert szolgálati idejüket kitöltötték.

(Omniibusz a Margitszigetre. A közlekedő vállalatoknak ma megengedte a tanács, hogy Szent István napján, amikor a szigeten nagy ünnepek lesz, a társaság omniibuszt járasson a szigetre. A tanács az engedelmet a főkapitányság javaslatára adta meg.

(A fuvartelep pénzkelése. A főváros tanácsa mai ülésében tudomásul vette, hogy a főváros központi pénztára a fuvartelep kereseti összegének fedezésére a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank józsefvárosi fiókosztályánál 200.000 koronát gyűmölcsözőleg elhelyezett.

TANÜGY.

= Magántanári képzés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Gerevich Tibor nemzeti muzeumi segédörnek a budapesti tudományegyetem bölcsészettudományi karán „az olaszországi művészetek története a XIII—XVII. századig” című tanból egyetemi magántanárrá történt kinevezését jóváhagyólag tudomásul vette és nevezett ebben a minőségében megerősítette.

= Horvát erőszak a magyar iskolák ellen. Újvidékről a horvátok felháborító erőszakoskodását jelentik. A horvátországi Pétervárad községből eddigelé a magyar szülők gyermekeit az újvidéki magyar iskolába járatják. A községi előjáráság most maga elé idézte a szülőket és fenyegetésekkel megígértette velük, hogy gyermekeiket *szentül csak horvát iskolába adják*. Eddig már körülbelül 80 gyereket, jobbra vasutasok gyermekeit iratták be ilyen módon a horvát iskolába. A szülők elkészenedten várják, hogy a magyar kormány segítségükre megy a horvát hatóságok terrorizmusával szemben.

= Kereskedelmi akadémia Mosztárban. Szerajevóbeli jelentik, hogy báró Burián közös pénzügyminiszter tegnap délután Komadina polgármester vezetése alatt egy mosztári előkelőségekből álló deputációt fogadott, amelyik azzal a kéréssel fordult a miniszterhez, hogy Mosztárban *kereskedelmi akadémiát* létesítsen. Este báró Burián Budapesten át visszautazott Bécsbe.

KÖZIGAZGATÁS.

Az új békési főispán. Gyuláról jelentik: Idősb Kéry Gyula elnöklete alatt ma tartott Békésvármegye közigazgatási bizottsága első ülését, amelyen a főispán igen meleg szavakban üdvözölte a bizottságot, kiemelve, hogy olyan kiváló férfiu és közigazgatási erő, mint Ambrus Sándor alispán, után neki a bizottsági üléseken elnökölni nehéz lesz, mert a gyakorlati közigazgatással hosszabb idő óta nem foglalkozott. Éppen ezért kéri a bizottság tagjainak támogatását s bizalommal foglalja el az elnöki széket. A bizottság tagjai nevében dr. Ludics László közigazgatási bizottsági tag üdvözölte a főispánt. Megvagyok róla győződve — mondotta — hogy midőn méltóságodat, mint a bizottság elnökét üdvözölöm, teszem ezt a bizottság minden tagjának egyérmű-kívánságára és ismerve méltóságodnak kiváló egyéniségét, kimagasló képességeit, széleskörű tudását, tudom, hogy méltóságod vezetése alatt a bizottság működésében mindenkor legnagyobb bizalommal tekintünk mi is méltóságod működése elé. A bizottság tagjai lelkes éljenzással kísérték a beszédet. A bizottság ezután a tárgysorozatra felvett folyó ügyek tárgyalását kezdte meg.

Se pénz, se víz. Marosvásárhely város közigazgatási bizottsága tegnap délután izgalmas ülést tartott Hofbauer Aurél helyettes polgármester elnöklésével. Az ülésen először szóba került a vízvezeték ügye. A vízvezetékkel évek óta nagy baj

van, a víz kevés, rossz és piszkos. A mai ülésen Hofbauer elnök bejelentette, hogy a mérnökök megállapították, hogy a három millió koronába került vízvezeték teljesen elhibázott és esődtől mondott. A bajon csak úgy lehet segíteni a mérnökök véleménye szerint, ha *újabb milliókkal*, szűrt Maros-vízzel látják el a várost. A bejelentés a bizottság tagjainál nagy megdöbbenést keltett.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Kinevezések a felsőbb bíróságnál. A most nyugalomba vonult Vági Mór és Pechála Endre kuriai tanácselnökök helyébe az igazságügyminiszter kinevezésre felterjesztette a királynak Pittler Imrét, a kir. Kuria második (felülvizsgálati) tanács kiváló bíráját és a választási bíróság tagját, valamint dr. Rohrer Miklóst, a pozsonyi kir. ítélőtábla ez idő szerinti elnökét. Kinevezésre felterjesztett a miniszter ezenkívül még 21 törvényszéki bírót és járásbírókat, akik a táblai bírói címet és jellegű foglalkozást megkapni. A budapesti kir. polgári törvényszék elnökévé a miniszter Juhász Andort, a Kuriahoz beosztott ítélőtáblai bírót ajánlotta kinevezésre.

§ Új tanácsjegyző a közigazgatási bíróságnál. A m. kir. miniszterelnök a minisztertanács határozata értelmében dr. Suján Imre belügyminisztériumi miniszteri fogalmazót a m. kir. közigazgatási bírósághoz tanácsjegyzővé osztotta be, illetőleg kinevezte.

§ A gróf és jószágkormányzója. Gróf Gyulai Lipót aradmegyei nagybirtokos és volt jószágkormányzója, Lukácsy Lajos aradi ügyvéd között felmerült számadási perben ma kezdte meg működését Aradon egy választott bíróság. Lukácsy Lajos ellen tudvalevőleg dr. Jármi István országgyűlési képviselő, gróf Gyulai ügyvédje még a tél folyamán bünvádi feljelentést tett. Lukácsy akkor nagyobb összeget deponált és hosszas tárgyalás után a felek megállapodtak egy választott bíróságban, amely végérvényes ítéletet fog hozni ebben az ügyben. A választott bíróságon dr. Bieber Gyula elnök, gróf Gyulai dr. Jármi István, Lukácsy pedig dr. Sugár Jenő képviseli. A bíróság ma Lukácsy első működési évének számadásait vizsgálta át. Az ítélethozatalra csak a hét végén kerül a sor.

§ Okirathamissal vádolt árvaszéki üllök. Tíz rendbeli közokirat hamisításának büntetővel vádolva került tavaly dr. Szász Károly Maros-Torda vármegye árvaszéki üllöke a marosvásárhelyi törvényszék elé. Azt rótták fel bűnéül, hogy tíz esetben, mikor egyes felek a gyámpénztárból jelzőlogóval akartak felvenni, a kijelölt ingatlanok megbeszélése alkalmával felvett jegyzőkönyvbe azt a valótlan körülményt vezette be, hogy az épületeket *Bustya* Lajos hítes szakértő becsülte meg, holott kiderült, hogy ezt nem a szakértő, hanem ennek a testvéröccse, *Bustya* Albert eselékudte, aki bátyja helyett a jegyzőkönyvet is aláírta. A törvényszék azzal a megokolással, hogy jogsérelmet senkit sem ért s a megbeszült ingatlanok sem voltak tulbecsülve, a vádlottat felmentette. Az ottani kir. tábla azonban ezt az ítéletet megsemmisítette s *Szász* Károlyt közokirathamissal miatt hat hónapi börtönre és hivatalának elvesztésére ítélte, megokolásában kimondva azt, hogy a jegyzőkönyvet meghamisította, mikor azokba valótlan adatokat jegyzett be, miáltal közjogi sérelem származott s magánjogi sérelem számazhatott volna. A Kuria szüneti tanácsa ma *Szegheő* Ignác bír. előadása után a táblai ítéletet megsemmisítette s a vádlottat felmentette.

§ A Tarnovszka grófné bürtöne. Római jelentés szerint egy az olasz igazságügyminiszterhez intézett feljelentés hulladnan botránnyról rántja le a leplet. Arról van szó, hogy Tarnovszka grófnéval kivételben bűnnak a milánói börtönben, Gróf Komarowski gyilkosa, aki életfogytig tartó rablásra van ítélve külön kosztót kap, amelyet vendéglőből hozatnak neki, szobája nagy kényelemmel, majdnem hogy fényűzéssel van berendezve, vendékeket fogadhat, leveleket küldözgethet és sétálni az igazgató kertjébe mehet, csupa olyan kedvezmény, amint az eddig sohasem ismertek a milánói fegyházban. Az öfőr nagy feltűnést kelt és ma az olasz lapok hasábjain tárgyalják a nevezetes feljelentést.

§ Elítélt ari betörők. Tavaly ősszel történt, hogy dr. *Charnant* Oszkár budapesti közjegyző Andrássy-uti lakásában tetten érték *Práger* Imre tizenkilenc esztendő magántisztviselőt, amikor éppen ki akarta a lakást fosztani, ahova fényes nappal tolvajkulesesül nyitott be. A rendőrcsapat kiderítette, hogy a választékos öltözésű fiatal ember jól szervezett betörő banda vezetője. A banda először a kávéházakban emelte el a felöltöket és eszernyőket, később vérszemét kapva, tolvajkulesesül kez-

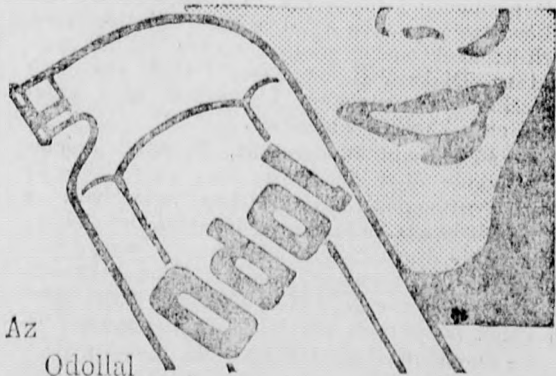
dett dolgozni. A többi között *Herczeg* Simon Visegrádi-utcai lakásából kétezer korona értékű holmait, dr. *Földes* Árpád József-körúti lakásából pedig ugyanannyi értékű ezüstneműt loptak el. Azonkívül főképen a fürdőkabinok kifosztásával foglalkoztak. Elfegták a társaikat is *Füredi* Pál droguista segéd és *Lusztig* Ernő magántisztviselő személyében, akik a tolvajkulesokat őrizték. A budapesti büntető törvényszék *Práger* Imrét négy évi fegyházra, öcsesét, *Práger* Sándort és *Binder* Agostont negyedfél évi börtönre, *Pollák* Nándort másfél évi, *Füredi* Pál Miklóst hat hónapi börtönre és *Lusztig* Ernőt négy hónapi fegyházra ítélte. A királyi tábla enyhítő körülményül vette a vádlottak töredelmes beismerését és fiatal korát, *Práger* Imre büntetését egy évi börtönre, *Práger* Sándorét, *Pollák* Nándorét kilenc hónapi börtönre, *Füredi* Pál és *Lusztig* büntetését pedig három-három hónapi fegyházra szállította le. A Kuria szüneti tanácsa ma a semmisségi panaszokat elutasította.

§ Kivégzett francia matrózok. Párisból jelentik: Toulonban ma kivégeztek két matrózt, akik Ajacsióban, Korzika szigetén egyik társukat meggyilkolták és kirabolták. A kivégzést tizenkét katonahajtotta végre. A kivégzés előtt az elítélteknek háromezeröttszáz matróz előtt kellett ellépniük. Az elítéltek nagyon nyugodtaknak látszottak. A kivégzés nagy feltűnést kelt, mert negyven esztendő óta az első eset, hogy katonákat kivégeztek.

§ Elítélt szélhámós. Eszékéről jelentik, hogy Gladics Zivan nevű szélhámóst, akit két hónap előtt Pannovics főbadnagy név alatt szerepelt Vukovárban és Haslinger Gusztáv ékszerésztől 6000 korona értékű ékszert akart kicsikarni. A rendőrség tetten érte és letartóztatta. A bíróság Gladicsot csalás miatt négy évi nehéz börtönre ítélte. Gladics egyébként csalás miatt már öt évet töltött Vácztól.

SPORT.

(Lawn-tennis-verseny Trecsentepleizen. Szerencés gondolat volt Trecsentepleiz fűrdő új vezetőségétől az, hogy a fűrdői testedzés vezetése *Fodor* Károly műegyetemi vivőmestert kérte fel, akinek kiváló szakértelme és buzgósa pezszo sportéletet teremtett Trecsentepleizen. Főgyas bizonyossága volt ennek a szombat és vasárnap előfolyt lawn-tennis-verseny, amelyet népes mezőnyők nagy közönség előtt küzdöttek. *Fodor* mester specialitása a gyermeksport és csak természetes, hogy itt is a gyermekek versenye nyitotta meg a mérkőzést. Nem várt szép játékok láttunk az apótagoktól. Különösen kitűntek *Pallós Klárka*, *Guthy Mariska*, *Jacobi Magda* és *Vigyázó Józsi*. A nagyobb gyermekek versenyében *Rothberger* Gus és *Iren*, *Hegeudis* L. és *Kosches* Gizus jutottak tetszésre. A vasárnap délutáni döntő mérkőzésben ott láttuk többek között *Meiternich* hercegnőt is leányával, akiknek érdeklődését különösen a vegyespáros döntője keltette fel, amelyet szép játék után *Melnár* Etelka—dr. *Sárkány* pár nyert meg. A verseny rendezése körül *Sátor* Dezső és *Róca* Armand buzgókodtak. Részletes eredmények: I. *Tizenkét éven aluliak* verseny. 1. *Pallós* Klárka, 2. *Varga* József, 3. *Guthy* Mariska, 4. *Jacobi* Magda. II. *Tizenhat éven aluliak* verseny. 1. *Rothberger* Gus, 2. *Kosches* Gizella, 3. *Rothberger* Iren és *Hegeudis* László. III. *Férfi egyes hárducap*. 1. *Ehr* Rezső, 2. *Löv* Lipót. IV. *Férfi páros hárducap*. 1. *Melnár* Etelka—dr. *Sárkány*, 2. *Kelő* Honka—*Löv*.

Az

Odollal

való szájjápolás valóságos jótétemény. A szájbéli erjedési folyamatok, melyek a fogakat lassanként megrontják, biztosan megakadályozhatnak és minden Odolláblítás után az egész szájjában üdítő frissesség terjed el.

KÖZGAZDASÁG.

Harez az argentinai húsért. Két alkalommal vették föl a tanácskozások fonalát az osztrák szakreferensek és a magyar kiküldöttek: *Ottlik* Iván államtitkár és *Lers* Vilmos miniszteri tanácsos, hogy megállapodásra jussanak az argentinai húsbehozatal kérdésében. Mindkét tanácskozás azonban eredménytelenül végződött, aminthogy nemcsak a további hús mennyiség behozatalára vonatkozólag nem tudtak megállapodni, de a magyar kormány még a most Triesztbe érkezett 800 tonna hús kirakodásába sem egyezett bele. A magyar kormány attól teszi állásfoglalását függővé, hogy milyen magatartást tanúsít az osztrák kormány a magyar részről felvetett rekompenzációkkal szemben. Arra az esetre, ha megállapodásra nem tudnak jutni, akkor *döntő bíróságot* javasoltak s annak ítéletétől teszi függővé az argentinai húsbehozatal megengedését. A kiegyezés értelmében ugyanis *döntő bíróság* delegálásának akkor van helye, ha a törvény szövegét a két kormány kétféleképpen magyarázza. Az osztrák kormány azonban nem ezeket a precedenst teremteni s *döntő bíróság* nélkül akarja békésen megteremteni a kibontakozást. Ezért az osztrák kiküldöttek a jövő hét elején — mint már megírtuk — hozzánk érkeznek a tárgyalások további folytatására. Jellemző egyébként, hogy az osztrákok már előtérbe tolják a magyar kormány presszionálására a — császárt is. Egy bécsi könyv-matros ugyanis azt állítja, hogy a király *Gautsch* osztrák miniszterelnök legutóbbi kihallgatása alkalmával nagyon behatóan kérdezősködött a hús kérdéssel és a Reichsrathban erre vonatkozó vitájáról és azt a véleményét nyilvánította, hogy *mindent el kell követni abban az irányban, hogy a bécsi lakosságot olcsó hussal lássák el.* A jelenlegi állapotnak, mely miatt a lakosság joggal elégedetlenkedik, mielőbb véget kell vetni. Ezt az állítólagos uralkodói nyilatkozatot a bécsiek természetesen úgy értelmezik, hogy a magyar kormány minden rekompenzáció nélkül engedje be az idegen húst.

Ottlik Iván földmívelésügyi államtitkár és *Lers* Vilmos kereskedelemügyi miniszteri tanácsos, akik az argentinai húsbehozatal kérdésében az osztrák szakelődökkel Bécsben tárgyalást folytattak, ma reggel visszaérkeztek Budapestre. Az államtitkár a délelőtti folyamán jelentést tett gróf *Serényi* Béla földmívelésügyi miniszternek a bécsi tárgyalásokról. A tárgyalások ezúttal sem nyertek befejezést és az osztrák kormány szakelődői a jövő hét közepén fognak a tárgyalások folytatása céljából Budapestre érkezni.

A Balatoni Szövetség közgyűlése. A Balatoni Szövetség nyári közgyűlését *Óváry* Ferencz orsz. képviselő elnöklésével, Balatonbogláron tartották meg. A közgyűlésen képviselve volt a Balaton valamennyi fürdőtelepe s az elnöki jelentés örömmel mutatott rá arra a hatalmas föllendülésre, mely a Balatonnál különösen az idén tapasztalható. Nagy tetszést keltett a jelentésnek az a része, hogy a szövetség megkötötte a villamosvilágítás szolgáltatása ügyében való szerződést. *Kvassay* Jenő miniszteri tanácsost, gróf *Zichy* János minisztert, *Bezerédi* Viktor államtitkárt és *Szell* Kálmánt egyhangú lelkesedéssel a szövetség tiszteletbeli tagjaivá választották s ezután a választmányt egészítették ki. Az indítványok tárgyalása során elhatározták, hogy föliratban fogják kérni a belügyminisztert, hogy rendeleti uton tiltsa el a beteg állapotoknak a Balatonban való fürdését. A közgyűlés után *Kármán* József gépészmérnök tartott előadást a kiépítendő villamos művekről. A közgyűlést megelőző választmányi ülésen 152 új tagot vettek föl a szövetségbe.

Új kábelgyár. A Ganz-gyár és a Siemens-Schuckert Gyár Részvénytársaság egy nagy kábelgyár alapítását határozták el. A két alapító vállalat között az új alapításra vonatkozólag már be is fejeződtek a tárgyalások. Az új vállalatnak — mint értesülünk — már is nagy üzletek vannak kilátásban. A főváros villamos világítási bizottsága tegnapi ülésén ugyanis úgy döntött, hogy a

fölállítandó harmadik fővárosi villamos-központtal kapcsolatban már az építkezés elején megkezdik a kábelek lerakását is, úgy hogy az új vállalat itt nagy rendelésekre számíthat.

Vendéglősök közgyűlése. A Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége ez év szeptember 13-án délelőtti kilencz óraker tartja Budapestben tizenegyedik évi rendes közgyűlést, míg megelőzőleg a Szállóadók, Vendéglősök, Kávésok, Pincézerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjgyűlése szeptember 12-én délután négy óraker szintén közgyűlést tart.

A jegybank kimutatása. Előrelátó volt, hogy az Osztrák-Magyar Bank múlt hó utolsó napjáról közzétett kimutatásban szereplő 201 millió koronás adóköteles jegyforgalom augusztus hónap első felében lényegesen apadni fog. Tényleg a jegybank augusztus 7-éről ma közzétett állása 71 millió koronával kisebb adóköteles bankjegyforgalmat mutat ki. De még ez is olyan nagy összeg, ami az év ilyen időszakában ritkán szokott előfordulni. — Emelkedést mutat a lombard-kölcsönök állománya 373.000 koronával. Összefüggésben van ez, nem különben a magas adóköteles bankjegyforgalom is, az élénk értéktözsdevel, mert erősen igénybe veszik a jegybankot. A váltótárcza kisebb 56 millió koronával, de még mindig 717 millió koronát képvisel. Ez különben a jegybank régi szabadalma szerint utolsó kimutatása, melyben még a 400 milliós adómentes bankjegykötélen szerepel. Az új bankprivilegium-törvény — mely e hó 15-én lép életbe — ugyanis ezt a kötettséget 600 millió koronára emeli föl. Ezentúl tehát ritkábban jut a jegybank abba a helyzetbe, hogy adóköteles bankjegyeket kelljen forgalomba hoznia. Az Osztrák-Magyar Bank augusztus 7-éről közzétett kimutatása különben a következő:

Bankjegyforgalom 2.226.748.000 (— 75.743.000) K. érczkészlet 1.696.408.000 (— 4.087.000) K. Leszámitolási tárcza 717.380.000 (— 56.632.000) K. Lombardkölcsönök 63.651.000 (+ 373.000) K. Azonnal esedékes tartozások 181.650.000 (— 4.223.000) K. Adóköteles bankjegyforgalom 130 millió 340.000 (— 71.618.000) K.

Az új agrárbank igazgatósága. Mai számunkban részletesen megemlékeztünk a Magyar Földhitelezetnek Országos Szövetségének alakuló közgyűléséről s közöltük az alapítók által kinevezett első igazgatóság névsorát is. Ebből a névsorból tévedésből kimaradt *Ullmann* Adolf főrendnek, a Hitelbank vezérigazgatójának neve.

Az osztályorszájatek negyedik osztályának ma második húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

Tizenöt ezer koronát nyert: 55496.
Tíz ezer koronát nyert: 35883.
Öt ezer koronát nyertek: 7795 21780 52758.
Két ezer koronát nyertek: 52961 73780 83963.
Ezer koronát nyertek: 31680 37335 100606.
Ötszáz koronát nyertek: 720 5939 6185 6288 16102 19521 21969 23720 24328 24632 26260 29575 29776 31139 39170 43192 43251 45980 46315 57404 59906 60538 60658 62937 69943 71326 75024 75141 78404 81693 83921 87816 94202 94711 95614 98702 109357 132124 102175 102979 105781 109723. Ezenkívül igen sok 170 koronás nyereményt sorsoltak ki.

A Magyar Bank nagy birtoküzlete. A Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság bécsi fiókja a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársasággal egyetemben megszerezte gróf *Blankenstein* János 2300 holdas békésmegyei birtokát. A két intézet közösen fogja a nagy kiterjedésű birtokot parcellázni. Tekintve, hogy az Alföldön még mindig nagy a földéhség, a parcellázás sikeres lebonyolítása biztosra vehető.

Fizetésekreptelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetésekreptelenségeket jelenti: *Guth* Ödön Barcs; — *Klein* Lajos Ungvár; — *Oesterreicher* G. Ungvár.

Saazi komlójelentés. Az OMGE tudósítójának utolsó jelentése óta a tropikus hőség és szárazság folytatódott. Ha legközelebb nem lesz eső, a tavalyi terméshez képest egy harmadrész hiány fog beállni, sőt további szárazság esetén a tavalyi hozam felével kell számolni. A komló szedése szárványosan már megkezdődött. De nemcsak Saazi komlóvidékeink, hanem Ausztráliában és Amerikában is panaszkodnak a szárazság miatt. Így például Amerika az idén bevitelre fog szorulni. Múlt évi

komlóból alig van már készlet. Saazi 1910-es komló névleg jegyez 50 kilogrammonként 260 koronát. A nagy kereslet folytán 1908-as és 1910-es évekből szívesen vesznek 90—110 koronáért. Idegen komlóban áru hiányában üzlet nem fejlődhetett 50 métermázsra magyar komlóért 50 kilogrammonként 275 koronát fizettek. A korai magyar komlónak most van hálás piaca s ezért annak elküldésében minden késedelem kárral jár. A hét végén a hangulat a rendkívül erős sörfogyasztás és a kezvezetetlen terméskilátások folytán emelkedő irányzat mellett igen jól tartott. A szállításhoz kerülni kell a zsákok túltömését és a nem teljesen száraz komló zsákolását.

A regensburgi tárolás. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága közölni teszi, hogy a *felfelé* irányuló forgalomban *Regensburgba* szállított olyan gabona-, liszt-, fa- stb. küldemények, amelyek Regensburgban *betárolásra* vannak rendelve, nem a társasági raktárakban, hanem a regensburgi *Luitpold* kikötőben létesített városi tárházban tárolnak. Ezeknél a szállítmányoknál tehát a városi tárházi díjszabás határozmányai és illetékei fognak alkalmaztatni. A hajóból *közzétett* vasútra átrakott küldeményeknél az eddigi eljárás változatlan marad.

A nagyatádi méntelep áthelyezése. A nagyatádi méntelepet a közel jövőben onnan át fogják helyezni. A nagy méntelepet két részre fogják osztani és az egyik rész Nyitrára, a másik pedig, hír szerint, Székesfehérvárra kerül.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.
180049/1911. sz.
FIVa.

HIRDETMEYNY.

A folyó évi szeptember hó folyamán felső Magyarországon tartandó záróhadgyakorlatokkal kapcsolatos nagyobb mérvű csapatszállítások miatt bekezdett rendkívüli forgalmi viszonyokra való tekintettel és vasutüzleti kényszerítő okokból, az üzletszabályzat 63. szakasza (1.) pontja — és kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur *Ó Nagyméltóságának* folyó évi június hó 30-án 46187/III. sz. a. kelt felhatalmazása alapján:

1. a sátoraljajhely—mezőlaborez—vidrányi, a tóketerebes—varannói és homonna—takasányi vonalakon a *közönséges teherárak felvételét*, — a miskolc—kassai, kassa—sátoraljajhelyi, szerencs—hidásnémeti és miskolc—torna—kassai vonalakon pedig a *Kassán át rendelt közönséges teherárak felvételét folyó évi szeptember hó 14-től bezárólag 18-ig beszüntetjük.*

A teheráraként feladandó élő állatok, friss hús, friss gyümölcs, friss fozelék és tojás küldeményekre azonban ez a korlátozás nem vonatkozik, ezek az áruk a korlátozás tartama alatt is akadálytalanul felvételnek.

2. Ugyancsak a fent felsorolt okokból a vasúti üzletszabályzat 75. szakasza (3.) 5. és a vasúti áru-fuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 14. cikkéhez tartozó végrehajtási határozmány 6. szakasza (3) 2. pontjában foglalt jog- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter *Ó Nagyméltóságának* fenti számú felhatalmazása alapján úgy a magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai, mint a nemzetközi forgalomban a már érvényben lévő díjszabás-szerű fuvarozási és állandó jellegű póthatáridő mellett érvényesítendő 5 (öt) napi póthatáridőt *állapítottunk meg mindazokra a teherárakra:*

a) melyek folyó évi szeptember hó 14., 15., 16., 17. és 18-án miskolc—kassai, a kassa—sátoraljajhelyi a szerencs—hidásnémeti, a miskolc—torna—kassai és a miskolc—sátoraljajhelyi—királyházi vonalak állomásain feladatnak, vagy ezen vonalak állomásaira kiszolgáltatásra érkeznek; ugyszintén

b) melyek az a) pont alatt felsorolt vonalak bármelyikét folyó évi szeptember hó 14-étől bezárólag szeptember hó 22-éig átmenetben érintik; továbbá

c) melyek folyó évi szeptember hó 14., 15., 16., 17. és 18-án a sátoraljajhely—mezőlaborez—vidrányi, tóketerebes—varannói és homonna—takasányi vonalak állomásaira kiszolgáltatásra érkeznek; végül

d) melyek folyó évi szeptember hó 14-étől bezárólag szeptember hó 22-éig a sátoraljajhely—mezőlaborez—vidrányi vonalrész átmenetben érintik.

Élő állatok, friss hús, friss gyümölcs, friss fozelék és tojás szállítmányokra ez a póthatáridő nem alkalmaztatik, azokra ezen idő alatt is csak a díjszabás-szerű fuvarozási és állandó jellegű póthatáridők maradnak érvényben.

Budapest, 1911. évi augusztus hó.

Az igazgatóság.

SALVATOR

a kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás, vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása.
Főraktár Budapest: EDESKUTY L.-nél.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, augusztus 9.

A készáru piacon ma lanyha volt az irányzat. Bőséges kínálattal szemben a malmok jó vételkedvet mutattak ugyan, de rossz árakat kértek. Mivel az árbitokosok meglehetősen engedékenyek voltak, még így is igen élénk forgalom fejlődött ki, amelynek folyamán mintegy 75.000 q buza kelet el 5 fillérral a tegnapi árnál olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 11.82 és fél korona volt 82 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11 korona 76 kilós bánági búzáért. Egyéb gabonaneműk közül a rozs és a tengeri változatlan, a zab bányadt, az árpa 5 fillérral drágább. Forgalomba került: 2900 q rozs 8.75-8.87 és fél koronás áron, 800 q zab 8.10-8.85 koronás áron és 400 q tengeri 7.85-7.92 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet csendesen és körülbelül a tegnapi zárlat jegyzéseivel indult meg. A forgalom folyamán is nyugodt volt a hangulat és szűk keretben ingadoztak az árfolyamok. Kivételt csak az októberi zab képezett, amely ezikk arra a híresztelésre, hogy a cséplési eredmények a zabnál kellemetlen csalódásokkal járnak, sűrűsége volt keresve és emelkedett irányt követett. Az októberi buza 11.33 koronán indult, 11.34 és 11.25 között ingadozott és zárlatkor 11.29 koronán maradt. Az októberi zab 5 fillérral a tegnapi zárlaton alul, 8.23 koronán indult, sűrűs keresletre 8.39 koronáig emelkedett, aztán 8.34-ig gyöngült és zárlatkor így is maradt. A tegnapi zárlatához viszonyítva, végeredményképen ma az októberi buza 5 fillérral, az áprilisi buza 6 fillérral, az októberi rozs két fillérral, az új tengeri 3 fillérral gyöngült, ellenben az augusztusi tengeri 2 fillérral, az októberi zab 6 fillérral emelkedett.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a követ. kezdő volt:

Table with columns: Buza, kilós, ára 100 kg., and rows for Tiszavidéki, Fejérmegyei, Pestvidéki, Bánági, Bácskai, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Köles.

Kötetett: Buza, Tiszavidéki: 300 q 82.5 k 23.50 K, 1000 q 82 k 23.65 K, 400 q 82 k 23.60 K, 900 q 82 k 23.60 K, 500 q 82 k 23.60 K, 3200 q 81.5 k 23.60 K aug. száll. 4400 q 81.5 k 23.60 K, 800 q 81 k 23.60 K, 300 q 81 k 23.50 K, 100 q 81 k 23.40 K, 200 q 81 k 23.50 K, 1000 q 81 k 23.55 K, 1000 q 81 k 23.60 K, 500 q 81 k 23.60 K, 1000 q 81 k 23.60 K, 350 q 80.5 k 23.40 K, 1000 q 80 k 23.40 K felső, 400 q 80 k 23.30 K felső, 500 q 80 k 23.50 K felső, 100 q 80 k 23.20 K felső, 3000 q 80 k 23.60 K aug. száll. 250 q 79 k 22.90 K felső. Pestvidéki: 300 q 81 k 23.30 K, 1800 q 81 k 23.40 K, 200 q 81 k 23.30 K, 600 q 81 k 23.50 K, 600 q 81 k 23.40 K, 600 q 80 k 23.40 K, 100 q 80 k 23.30 K, 150 q 80 k 23.30 K, 500 q 80 k 23.25 K, 500 q 80 k 23.40 K, 500 q 80 k 23.30 K, 150 q 80 k 23.40 K, 400 q 79 k 23 K, 100 q 79 k 23.20 K, 1000 q 79.5 k 23.40 K, 200 q 78.5 k 23.30 K. Bánági: 4000 q 80 k 23.30 K, 5000 q 79.5 k 23.40 K aug. feladv., 5000 q 79.5 k 23.40 K aug. feladv., 3270 q 79.5 k 23.50 K, 1600 q 79 k 23.10 K, 3300 q 78.7

k 23.30 K, 1380 q 76 k 22 K, 200 q 77.5 k 22.55 K, 15.000 q 80 k 23.40 K. Fejérmegyei: 200 q 82 k 23.20 K, 300 q 81 k 23.40 K, 400 q 81 k 23.50 K, 1000 q 81 k 23 K, 500 q 80 k 23 K, 200 q 79 k 23.10 K, 300 q 79 k 23 = K. Bácskai: 3000 q 80 k 23.35 K, 600 q 78.5 k 23.20 K, 1000 q 78 k 23.15 K. Raktár: 2000 q 77 k 22.60 K ó-buza. Rozs: 200 q 17.70 K, 1000 q 17.75 K, 500 q 17.60 K, 200 q 17.70 K, 500 q 17.70 K, 200 q 17.70 K, 100 q 17.50 K, pp. ab Budapest. Zab: 100 q 17.20 K, 100 q 17.70 K, 100 q 17.40 K, 100 q 17.70 K, 100 q 16.20 K, 300 q 16.70 K kpf. ab Budapest. T. árpa: 500 q 16.70 K, 300 q 16.60 K, 100 q 16.70 K, 200 q 16.60 K pp. Tengeri: 200 q 15.84 K kocsira, 200 q 15.70 K kocsira.

Table with columns: Buza, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Liszt, Korpa and rows for April, October, August, May.

Kimutatás a hazai nyilvános áruraktárak és szövethozeli gabonarakrtárak gabona és orlemény forgalmáról és készleteiről 1911. július 29-től augusztus 5-ig.

Table showing I. Készlet és forgalom with columns for Buza, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Liszt, Korpa and rows for July and August.

Table showing II. Az 1911. augusztus hó 5-én megállapított készletek részletezése with columns for Buza, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Liszt, Korpa and rows for various regions like Baja, Barcs, Berettyóújfalú, Békéscsaba, Brassó, Budapest, Csáktornyai, Czegled, Dévaványa, Erdőhályfalva, Fiume, Győr, Kába, Karczag, Kassa, Rákosmentés, Kisvárd, Kolozsvár, Marosludas, Marosvásárhely, Matészalka, Mezőkaszony, Mezőtúr, Miskolc, Nagybecskerek, Nagykanizsa, Nagykároly, Nagyszalonta, Nagyszombat, Nagy-Várud, Nyíregyháza, Nyitra, Pannóva, Pozsony, Szarvas, Szatmárnémeti, Szeged, Szoboszló, Szombathely, Temesvár, Versecz, Eszék, Szécsény, Záhony, Zimony.

Értéktőzsde.

A mai előtőzsde irányja elinté igen szilárd volt, mert egy nagy bizományos folytatta vásárlásait. Az árnívó az egész vonalon tetemesen emelkedett, de utóbb a sűrűs kereslet alább hagyott, a kulissz haszná biztosítása ezélljából realizált, az arbitrázs pedig nagy tételben adta a papirokat, ami az árnyeresér javarésznének elvesztésével járt. A készáru piacon igen élénk volt. Délben az összírnyzat a tömeges eladás következtében elgyöngült. A forgalmasabb papírok ára 2-3 koronával csökkent, a zárlat nyomán volt. A készáru piacon alig volt változás. A járadékpiac eszöndes.

Az előtőzsdén előfordult kötések: Osztrák hitelrészvény 683.75-681.25, Magyar hitelrészvény 855-859, Rimamurányi vasút 696.50-698, Magyar leszámitolóbank 584.50-589, Jelzálogbank 494.50-495.75, Közúti vaspálya 798.75-802, Városi villamosvasút 424.76-428, Hazai bank 312.59-313.75, Magyar bank és kereskedelmi részvénytársulat 745-747, Vasúti forgalmi részvénytársulat 475.75, Temesvári szesz 448-454, Budapesti villamos részvénytársulat 515-517, Atlantica 306-308, Agrárbank 520.50-522.50, Kereskedelmi bank 4150-4160, Budapesti bank 490, Hazai sorsjegy 118-118.75, Hazai takarékpénztár 183.25-183.50, Hungária melem 288-290, Asztalt 94, Magyar általános közszékhánya 830-830, Salgótarjáni közszékhánya-részvénytársulat 693-696, Ujlaki téglagyár 436, Ganz-féle gyár 425-439, Magyar villamosági részvénytársulat 511-512.

Az utóelőtőzsde irányja eszékely üzlet mellett nyugodt maradt. Kötetett: Osztrák hitelrészvény 661, Magyar hitelrészvény 856.

Advertisement for Borszéki vízzel. A beállott nagy hőségre lassuk el magunkat. Borszéki vízzel. A Borszéki-víz az ásványvízek királya, szénsavdús, udító. Naponta friss töltés. Magyar Ásványvízforgalmi és Kiviteli Társz. Budapest, V., Szabadság-tér 10. Telefon 102-84. 10 palackra szóló megrendelésnél már házhöz szállítjuk a vizet.

Bécsi gabonatőzsde.

Bécs, augusztus 9. (Saját tudósítónktól.) Az amerikai tőzsdék alacsonyabb árfolyamokat jelentettek, az itteni piacon azonban mindenestre gyöngé forgalom mellett gabonaneműk meg tudták tartani eddigi árakat. Árpá irányzata nyugodtabb lett, tengeri változatlan, zab 10 fillérral drágult, de a forgalom egészen jelentéktelen volt. Igyekezteti buza, Tiszavidéki 12.15-12.50, bánági 11.85-12.35, mosoni és győri 11.40-11.80, felsőmagyarországi 11.40-11.90, délvasuti 11.40-11.80, alsó-ausztriai 11.30-11.60. Rozs: Felsőmagyarországi 9.35-9.60, csepeli 9.25-9.50, pestmegyei 9.35-9.60, délvasuti 9.30-9.55, külsőfélre magyarországi 9.20-9.45, ausztriai 9.20-9.55 K. Arpa: Magyarországi 9.35-10.40, felsőmagyarországi 7.90-9.75. Magyar tengeri 8.20-8.40, Cinquantin 9-9.50. Magyar zab régi 9.60-10.10, új 9.20-9.65.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, augusztus 9. Az előtőzsde megnyitáskor gyöngé volt. Alpési és Skoda-részvények továbbra is gyöngülttek, egyébként nyugodt volt az irányzat. Később Laenderbank javult, az irányzat ellenben kedvtelen lett, alpési részvényekben realizációk állottak elő. Berlin gyöngé volt. 10 óra 45 perckor: Osztrák hitel 661.50, Magyar hitel 856, Laenderbank 545.75, Unionbank 632, Allamvasut 748, Délvasut 122.75, Alpési 811, Rimamurányi 697, Skoda 667, Magyar leszámitolóbank 587, Salgótarjáni 694, 3 százalékos délvasuti elsőbbség 274.25.

10 óra 30 perczkor: Osztrák hitel 661.25, Magyar hitel 854, Anglobank 329, Bankverein 532, Osztrák földhitelintézet 1318, Laenderbank 547, Unionbank 631.50, Államvasut 747.25, Délvasut 122.75, Buschtiehradi B. 1004, Danagózhajózási 1183, Alpezi 838.50, Rimamurányi 696.50, Orosz járadék 103.50, Török sorsjegy 254, Skoda 604, Keleti vasut 733, Alsó-osztrák Escompte 796, 3 százalékos délvasuti elsőbbség 274.25.

Bécs, augusztus 9. (Magyar értékek zárlata), 4 száza lóko arany-járadék 111.60, Tiszal és szegedi kölcsön sorsjegy 307.—, Magyar hitelbank részvény 854.50, Magyar leszámitoló és váltó részvény 84.50, Rimamurányi 697.50, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 91.20, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény —, Magy. nyereim-kölcs. sorsjegy 438.—, Kassa-Oderbergi Vasutárs. —, Magyar jelzálogbank 494.—, Magy. kereskedelmi bank 4147.—

Bécs, augusztus 9. (Osztrák értékek zárlata), 4.2 százalékos papír-járadék 92.25, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.25, 1860-as sorsjegy 154.50, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 328.95, Bécsi Bankverein 551.25 Osztrák-magyar bank 19.61, Déli vasut 122.—, Danagózhajózási r.t. 1185.—, Dohány részv. 125.—, Cs. k. arany (vert) 11.36, Német banky. 117.48, Osztr. Lloyd 73.—, 4.2 szaz. ezüst jár. 92.20 95.75, Osztr. koronajáradék 92.20, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézet részvény 659.75, Union-Band 631.45 Osztrák Lánderbank 547.50, Osztrák-magyar államvasu 747.2, Elbevolgyi vasut —, Alpezi részvény 839.90 20 frankos 19.05, Londoni váltóár 240.37, Lipótkohó 627.25 Török sorsjegy 253.50

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, augusztus 9. (Tőzsdejelentés.) Az újabb newyorki hanyatlás, a nemzetközi pénzviszonyok rosszabbodása és azon aggodás, hogy a német fömmunkások sztrájkba akarnak lépni, a mai tőzsdén nagy lehangoltságot idézett elő, ami összekötöttében a spekuláció nagyobb tartózkodásával, nagyobb mértékben nyomást gyakorolt, különösen amerikai értékekre, első sorban Kanadárészvényekben és kohóértékekben. Bécs-Vasú vasut alacsonyabb volt. Bankok ismét el voltak hanyagolva. Osztrák hitelrészvény egybehangzóan Bécsesél gyöngébb, belöldi hajózási értékek meglehetősen jól tartották magukat. A forgalom további folyamán még szűkebb korlátok között maradt az üzlet és a tőzsde kedvetlen, többnyire gyöngébb magatartással zárult. A készpénz

ipari értékei egyenlőtlenek voltak. Napi pénz 3-2 és fél százalék, magánkamatláb 3 százalék.

Berlin, augusztus 9. Zárlat. (Saját tudósítónktól Zárlatkor megjegyeztük: 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.25 osztrák hitelrészvény 207.25 Déli vasut 23.50 orosz bankjegyek 16.35, 4 százalékos új orosz kölcsön —, Discontó Commandit 188.50, Dinamitruszt 186.50, Harpeni 186.50 Unifikált török járadék 9.70, 4.2 százalékos ezüst jár 92.10, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.60, Magya koronajáradék 91.25, Osztrák-magyar államvasut —, Bécsi váltóár 859.—, Olasz járadék —, Ált. villamosági Edison 275.30, Gelsenkirchoni 205.25, Laurakohó 177.40

Frankfurt, augusztus 9. Zárlat. 4.20% papírjáradék —, 4 szaz.-os osztr. ar.jár. 99.—, Magy. ar.jár. 93.80 Osztr. hitelint. részv. 207.50 Osztrák-magyar államvasut 159.5, Északnyugati vasut —, Bustleh radi vasut —, Londoni váltóár 204.40, Bécsi Bank verein 189.35 Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.30, 4.2 százalékos ezüstjáradék 96.20, Osztrák koronajáradék 92.25, Magyar koronajáradék 91.35 Osztrák-magyar bank 140.25, Déli vasut részvény 2,75 Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 850.06, Párisi váltóár 810.—, Union bankrészv. —

Hamburg, augusztus 9. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 95.60, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 23.50 4 százalékos aranyjáradék 99.—, Osztrák hitelrészvény 207.25, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járadék 102.20, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.95

London, augusztus 9. Angol consol 78.2/16.

Páris, augusztus 9. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 94.80, Osztr. aranyjáradék 99.90 Magyar arany járadék 96.40, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 509.50 3/4 százalékos Olasz járadék 102.35, Déli vasuti elsőbbségi kötv. —, 5 százalékos marokkói járadék 524.— 4 százalékos 1890. román kölcs 97.60, 4 százalékos amont. románjár. 1904. 95.25, 5 százalékos orosz járadék 104.70 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 100.70 4 százalékos spanyol jár. 94.40 4 százalékos unifikált török jár. 93.50 Török sorsjegy 216.75 Török dohányrészvény —, Osztrák földhitelintézet 1392, Osztrák Lánderbank 536.—, Magyarjelzálogbank 522.—, Banque de Paris 17.40 Banque Ottomane 690.—, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut 128.—, Meridionalvasut 618.—, Hartman gépgyár 696.—, Rio Tinto 17.14, Suererie d'Egypte 77.—, Tula 500.—, Urlikányi közsön 182.—, Chartered 33.50, De Beers 456.—, East Rand 111.—, Jagersfontein 188.—, Trans. Land Comp. 47.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 209.—, Váltó német piacokra (rövid) 123.43, Váltó Bécsre (rövid) 105.—, Váltó Belgiumra (rövid) 9/16, Olasz arany-váltó rövid 7/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/16, Csekk Londonra 252.60, Magánkamatláb 2,1/2.

Üzleti tudósítások.

Budapesti szeszjegyze.

Table with columns: Milyen időre, Nyers, Finomított. Rows include Azonnali szállításra, Szeptember-decemberre, Szeptember-augusztusra, Szeptember-májusra.

Irányzat: Ugy a magyar, mint az osztrák szesz-készletek rohamos esökkenése, valamint a szeszifőzési anyagoknak a szárazság folytáni tönkremenése miatt igen szilárd. További átemelkedés várható.

Table with columns: Bécsi nyersszeszjegyze, Prágai, Lemberg, Triestzi exportszesz (finom).

Kőbányai sertéspiacz.

Arjegyzés. Augusztus 9. Hizott sertésrak: Magyar elsőrendű: Fialat, nehéz (páronkint 251-320 kgr.) 150-160 fillérig. Magyar szedett: Közép (páronkint 240-280 kgr.) 160-168 fillérig. — Sertéslétszám: 1911. augusztus 7-én volt készlet 27941 drb, 8-án felhajtattott 425 drb, 3-án elszállítottott 318 drb, 9-ére marad készlet 28148 drb. A hizott sertés üzletirányzata: kellemes.

Sertéskonsumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbizághid igazgatóságától.) Aug. 9. Előző napi eladatlan maradvány 272 drb sertés, 41 drb süldő. Pótfelhajtás 65 drb sertés, Mai felhajtás 845 drb sertés, összesen 1192 darab sertés, 41 drb süldő. Eladatott 888 drb sertés, 41 drb süldő. Mai maradvány 294 drb sertés.

Arjegyzés. Zsirtsertés. Óreg I. rendű 350 klg. felül életsúlylevonással 148 fillér. Fialat nehéz 300 klg. felül életsúlylevonással 150-162 fillér. Fialat közép 220-300 klg.-ig életsúlylevonással 156-166 fillér. Fialat könnyű 120 klg.-ig életsúlylevonással 160-168 fillér. Hussertés könnyű 140-300 klg.-ig életsúlylevonással 160-178 fillér. Süldő belföldi életsúlyban 120 fillér. A vásár irányzata vontatott. Az árak változatlanok.

Felölös szerkesztő:

PURJÉSZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkldó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Main financial table titled 'Budapesti értéktőzsde' with columns for various assets, liabilities, and exchange rates. Includes sub-sections for 'Államadósság', 'Bankok', 'Záloglevélek, elsőbbségek', 'Biztosító társaságok', 'Gőzmalmok', 'Iparvállalatok', and 'Sorsjegyek'.

VALÓDI ÉKSZEREK
 EZÜSTNEMŰEK, ÓRAK, DISZTÁRGYAK STB.
 GYÁRI ÁRON BESZERESZETHŐ ANGOL REND-
 SZERŰ FIZETÉSI MÓDOZATOK MELLETT

SÁRGA JÁNOS
 ékszerész és műbúvárnál
 BUDAPEST, KOLOZSVÁR,
 Kiglyó-tér 5. sz. Fiók: Mátyás kir. t. 13.
 Képes árjegyzék ingyen.

Kivonat a hivatalos lapból

— Augusztus 9. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Deseő Béla nagykikindai állami főgimnáziumi, Kappel György nagyváradi és Székely Salamon aradi állami főreáliskolai tanárokat a VII. fizetési osztály 3-ik fokozatába, Vighné Doránszky Margit makói városi kisdévodónót a makói IV-ik sz. állami kisdévodáéhoz kisdévodónóvá, Simon Vilma makói városi kisdévodónót a makói III-ik sz. állami kisdévodáéhoz kisdévodónóvá, Mátósi Ilona makói városi kisdévodónót a makói II-ik számú állami kisdévodáéhoz kisdévodónóvá, Telergő Matild okleveles kisdévodónót az apatini VI-ik számú állami kisdévodáéhoz kisdévodónóvá, Grossmann Laura szászújosi állandó megbízott kisdévodónót ugyanezen állami kisdévodáéhoz rendes kisdévodónóvá, Haraga Katali magyardenzei állandó megbízott kisdévodónót ugyanezen állami kisdévodáéhoz rendes kisdévodónóvá;

a pénzügyminiszter dr. Nyirő Sándor pénzügyi fogalmazógyakornokot a nagykárolyi pénzügyigazgatóságban, a X. fizetési osztályba pénzügyi fogalmazóvá a dévai pénzügyigazgatóságban, Klestinszky Zoltán végzett joghallgató, kassai lakost pedig ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi fogalmazógyakornokká a nagykárolyi pénzügyigazgatóságban, dr. Micsi Arpád pénzügyi fogalmazógyakornokot a nagyváradi pénzügyigazgatóságban, a X. fizetési osztályba pénzügyi fogalmazóvá a nagyenyedi pénzügyigazgatóságban, a földadó kataszter kiigazításához az 1909. évi V. t.-ez. 7. szakasza alapján Kelce Ignác okleveles gazda, hurjakováci, Mihokovic Mátyás okleveles gazda, rakitjei, Buhovic György okleveles gazda, zágrábi és Kvaternik Ljubomir zágrábi lakost ideiglenes minőségű kataszteri biztosská a zágrábi kataszteri helyszínelési felügyelő-séghez, Végő Dezső váli lakos, végzett joghallgató ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi fogalmazógyakornokká a nagyváradi pénzügyigazgatóságban; a helygymnázium vezetésével megbízott minisz-

terelőnk Gyhezy Kálmán Budapest-lipótmezői állami elmeorvóintézeti díjnokot, jelenlegi állomáshelyén való meghagyása mellett, fizetésellen iradásegdíjtisztté;

a debreceni itélőtábla elnöke dr. Oláh János nyíregyházi törvényszéki díjtalan joggyakornokot segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

Megbízás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Havensuk Mária telekházi állandó megbízott rendes kisdévodónóvá nevezte ki és a telekházi áll. állandó menedékház vezetésével bízta meg.

Pályázatok. A lugosi pénzügyigazgatóságnál hat vigyázói állásra 14 nap alatt; a földmivélsügyi minisztériumban iradakezelési gyakornoki állásra szeptember 15-ig; a szentgotthárdi járásbírósnál irnoki állásra négy hét alatt; az újvidéki járásbírósnál albírói állásra; a gyergyószentmiklósi járásbírósnál 2 telekkönyvi átalakító díjnyi állásra 2 hét alatt lehet beadni a pályázatokat.

VIZÁLLÁS.

augusztus 8		augusztus 9.		augusztus 8.		augusztus 9	
m é t e r		m é t e r		m é t e r		m é t e r	
Inn	Schärding 1.85 1.82	Isza	M.-Sziget 0.87 0.44				
Duna	Passau 1.94 1.98		Telekháza 0.88 0.59				
	Linz 0.80 0.70		V.-Namény 0.12 0.49				
	Bécs 0.85 0.89		Tokaj 0.86 0.02				
	Pozsony 0.68 0.92		Tiszafüred 0.24 0.43				
	Komárom 1.74 2. —		Szolnok 0.68 0.92				
	Budapest 1.20 1.26		Csongrád 1.02 1.08				
	Paks 0.60 0.68		Szeged 0.80 0.40				
	Mohács 1.50 1.72		T.-Becse 0.24 0.02				
	Gombos 2.18 2.41		Titell 0.30 1.83				
	Újvidék 1.51 1.38	Ondovz	Hoór 1.10 1.10				
	Pancsova 0. — 0.50	Tapoly	Bártfa 0.14 0.20				
	Orsova 1.22 1.25	Bodrog	Ladomcsa 0.34 0.18				
Morva	Morvafalu 0.88 0.39	Sajó	Zsolya 1.18 1.26				
Vág	Zsolna 0.04 0.08	Hernád	H.-Németh 0. — 0.04				
	Trencsén 0.12 0.08	Berettyó	Margitta 0.24 0.38				
Rába	Szered 0.40 0.45		B.-Ujfalu 0.38 0.59				
	Szt.-Gotthárd 0.05 0.03	Körös	Csucs 0.61 0.72				
	Súrvar 1.85 1.92	N.-Várad	N.-Várad 0.04 0.63				
	Győr 0.40 0.52	Belényes	Belényes 0.50 0.35				
Dráva	Várasd 1.50 1.50	Tenke	Tenke 0.08 0.05				
	Záhány 0.59 0.59	Gurabonca	Gurabonca 0.42 0.42				
	Barcs 0.02 0.02	Borosjenő	Borosjenő 0.52 0.43				
	Eszék 0.95 1. —	Békés	Békés 0. — 0.32				
Mura	M.-Szerdah. 0.88 0. —	Gyoma	Gyoma 0.46 0.82				
Száva	Zágráb 0.96 0. —	Maros	Gy.-Fehérvár 0.80 0.84				
	Sziszek 0.67 0.66		Branyicska 0.18 0.10				
	Mitrovicza 0.82 0.84	Arad	Arad 0. — 0.6J				
Szamos	Deés 0.12 0.02	Makó	Makó 0.36 0.18				
	Szatmár 0.62 0.90	Temes	Lugos 0.40 0.40				
Kraszna	N.-Majtény 0.82 0.80		K.-Kostély 0.34 0.12				
Latorzámunkács	0.08 0.10	Béga	Kiszótó 0.48 0.46				
Laboroz Homonna	0.20 0.27		Temesvár 0.72 0.60				
Ung	Perecsény 0.10 0.10		Becsákerék 1.80 1.28				

„EGYETERTÉS”

politikai naplap.

Kiadóhivatal igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

REJTÉLYES ÜGY.

— ANGOL REGÉNY. —

Irtá: BILLY MARSH.

— Urnóm meghalt, mielőtt erre megeskett volna. Kísérhet-e engem vajon a másvilágról, ha csupán azokat az ígéreteket váltom be, amelyekre tényleg megesküdtem? Ha lelkiismeretemre hallgatok, a legnagyobb szerencsétlenség történhetik.

Elhallgatott. Babonás félelmének hatása nem kisebbedett a szabadban és fényes napvilágnál sem, ép úgy, mint a sötétség óráiban.

Egyengette a papirlapot és emlékezetébe idézte az ünnepélyes kötelezettség szavait, melyeket mistress Treverton kényszerítése alatt vállalt magára.

— Mire kötelezte magát tulajdonképen?

Csupán arra, hogy a levelet nem semmisíti meg és nem viszi magával, ha elhagyja a házat.

Mistress Treverton még azt is kívánta ugyan, hogy a levél átadassék férjének. Kötelező volt-e a kívánság arra nézve, akivel közölte? Igen. Olyan kötelező volt, mint az eskü? Nem.

Ide érve következtetéseiben Sarah föltekintett. Szemei eleinte üres pillantással pihentek a ház magányos elhagyott északi homlokzatán. Lassankint azonban odaszegődtek egy ablakra, mely éppen az első emelet közepén volt. Ez volt a legnagyobb és legkomorabb az egész sorban. Hirtelen különös kifejezés villant meg szemében. Összerezent, halvány pirosság festette meg arcát és gyorsan megindult a ház fala felé.

Az ablak üvegei sárgák voltak a piszkától és portól. Fantasztikus pókhálók lepték el. Alatta nagy rakás törmelék feküdt egy he-

lyen, mely valaha tán virággye vagy díszeserje lehetett.

A virággye még vesszőből és giz-gazból való hosszukás kerítés tette felismerhetővé. Sarah megállt az ablak alatt, egy pillanattal vetett a kezében levő papírlapra és szakítottan tördelte;

— Megpróbálom... Megteszem.

E szavakkal visszasietett a ház lakott része felé, végighaladva a folyosón, egészen a házvezetőnő szobájáig, hová belépett. A falban levő szögről kulcesomó lógott le, melynek elefántesont tábláskáján a felírás volt olvasható: „Az északi szárny kulcsai.” A közelében levő asztalkára tette a kulcsokat, tollat ragadott és a levél üres oldalára sietve írta még a következő sorokat:

„Ha ezt az irást valaha megtalálják — amit kívánok Istentől, hogy soha meg ne történjék — úgy kijelentem ezennel, hogy azért határozom el elrejtését, mert nem merészem a levél tartalmát közölni uraimmal, akikkel intézye van. Midőn pedig ezt teszem, urnóm óhajta ellen eszelekeszem ugyan, de nem szegem meg az ünnepélyes fogadalmat, melyre halálos ágyán esküt tetettem velem. Ez az eskü megtiltja, hogy a levelet megsemmisítek, vagy magammal vigyem, ha elhagyom ezt a házat. Nem is követem el egyiket sem, mert az a tervem, hogy minden hely közül éppen oda rejtem, ahol nézetem szerint legkevesebb a valószínűség arra, hogy valaha megtalálják. Ezzel a csalással veszedelmet hárítok el és viselem tettem következményeit. De reményem és szilárdan hiszem, hogy a levél titkának elrejtése másokra nézve szerencse.”

A sorok alá odairta nevéét, gyorsan felszarította az asztalon levő itatópapirossal, aztán fogta az irást, melyet előbb összehajtogatott és kezébe vette a kulcesomót. Körülnézett, hogy nem látja-e valaki s elhagyta a szobát.

Hevesen sietve ment most. Mintegy ön-maga ellen védekezett ezzel a sietséggel, ne-

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap az országnak csaknem felrészén fordult elő többnyire csak kisebb mennyiségű eső, mely helyenként zivatarral járt. A hőmérsékletben lényeges változás nem történt; országsszerte egy-két fokkal a normális felett volt és maximuma 34 fok C volt Fiumében, Cirkvenicán, meg Tmesvárott, minimuma pedig 8 fok C Arvaváralján.

Prognózis a következő huszonnégy órára:

Meleg és tulnyomóan száraz idő várható.

Sürgöny-prognózis: Meleg, elvétve csapadék, zivatarak.

Állomás	Légnyomás mm. 760 +	A hőmérséklet Celsius szerinti	Szélirány és erője	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérséklet	
						max.	min.
A.-Szlávia	66.4	16.0	N	2	0	26	18
Ungvár	65.1	17.8	N	1	0	30	15
Kásmárk	67.3	17.0	N	1	1	26	12
Losonc	66.1	18.1	N	1	2	31	13
Budapest	66.2	20.0		1	1	32	17
Ógyalla	65.8	20.9		2	1	31	17
Hegyás	67.4	21.9	N	3	0	30	19
Keszthely	66.4	22.0	N	2	0	31	19
Pécs	66.2	23.6	E	2	0	30	20
Zágráb	66.9	23.0	SE	1	0	31	20
Püme	65.5	22.5	NE	2	0	35	21
Szeged	65.4	21.2	NE	2	0	30	18
Temesvár	64.4	20.1	N	1	0	30	17
Nagyvár	64.8	21.5	NNE	2	0	29	12
Kolozsvár	64.3	18.7	W	1	1	26	15
Nagyszombat	62.4	18.0	E	1	2	22	15
Szatmár	—	22.8	NE	0	14	22	15
Eger	—	20.0	NW	3	1	25	16
Arvaváralja	—	18.4	E	2	1	28	08
Salmeczabánya	—	19.8	NW	1	2	30	16
Komárom	—	22.4	N	1	2	32	15
Magystr-Ovár	—	21.0	NW	1	3	30	18
Sopron	—	25.2	W	1	1	33	14
Eszék	—	21.4		0	0	37	16
Cirkvenica	—	27.8	SE	1	0	32	26
Debrecen	—	21.1	NE	2	2	30	14
Kecskemét	—	—	—	—	—	—	—
Oroszlána	—	20.4	NW	2	0	28	16
Arad	—	20.1	NE	5	0	30	17
Zombolya	—	21.8	NE	3	0	31	15
Versecz	—	—	—	—	—	—	—
Orsova	—	20.6	NE	2	0	30	15

(Folyt köv.)

VALÓDI ÉKSZEREK
 EZÜSTNEMŰEK, ÓRAK, DISZTÁRGYAK STB.
 GYÁRI ÁRON BESZERESZETHŐ ANGOL REND-
 SZERŰ FIZETÉSI MÓDOZATOK MELLETT

SÁRGA JÁNOS
 ékszerész és műbuvós
 BUDAPEST, KOLOZSVÁR,
 Kiglyó-tér 5. sz. Fiók: Mátyás kir. tér 13.
 Képes árjegyzék ingyen.

Kivonat a hivatalos lapból

— Augusztus 9. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Deseő Béla nagykikindai állami főgimnáziumi, Kappel György nagyváradai és Székely Salamon aradi állami főreáliskolai tanárokat a VII. fizetési osztály 3-ik fokozatába, Vighné Doránszky Margit makói városi kisdévodónót a makói IV-ik sz. állami kisdévodáéhoz kisdévodónóvé, Simon Vilma makói városi kisdévodónót a makói III-ik sz. állami kisdévodáéhoz kisdévodónóvé, Mátósi Ilona makói városi kisdévodónót a makói II-ik számú állami kisdévodáéhoz kisdévodónóvé, Telergdi Matild okleveles kisdévodónót az apatini VI-ik számú állami kisdévodáéhoz kisdévodónóvé, Grossmann Laura szászújosi állandó megbízott kisdévodónót ugyanezen állami kisdévodáéhoz rendes kisdévodónóvé, Haraga Katali magyardenzei állandó megbízott kisdévodónót ugyanezen állami kisdévodáéhoz rendes kisdévodónóvé;

a pénzügyminiszter dr. Nyirő Sándor pénzügyi fogalmazógyakornokot a nagykárolyi pénzügyigazgatóságban, a X. fizetési osztályba pénzügyi fogalmazóvá a dévai pénzügyigazgatóságban, Klestinszky Zoltán végzett joghallgató, kassai lakost pedig ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi fogalmazógyakornokká a nagykárolyi pénzügyigazgatóságban, dr. Micsi Arpád pénzügyi fogalmazógyakornokot a nagyváradai pénzügyigazgatóságban, a X. fizetési osztályba pénzügyi fogalmazóvá a nagyenyedi pénzügyigazgatóságban, a földadó kataszter kiigazításához az 1909. évi V. t.-ez. 7. szakasza alapján Kelce Ignác okleveles gazda, hurjakováci, Mihokovic Mátyás okleveles gazda, rakitjei, Buhovic György okleveles gazda, zágrábi és Kvaternik Ljubomir zágrábi lakost ideiglenes minőségű kataszteri biztosská a zágrábi kataszteri helyszínelési felügyelő-séghez, Véh Dezső váli lakos, végzett joghallgató ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi fogalmazógyakornokká a nagyváradai pénzügyigazgatóságban; a helygymnázium vezetésével megbízott minisz-

terelőkh Gyhezy Kálmán Budapest-lipótmezői állami elmeorvóintézeti díjnokot, jelenlegi állomáshelyén való meghagyása mellett, fizetésellen iródségdítisztté;

a debreczeni itélőtábla elnöke dr. Oláh János nyir-egyházi törvényszéki díjtalan joggyakornokot segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

Megbízás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Haventuk Mária telekházi állandó megbízott rendes kisdévodónóvé nevezte ki és a telekházi áll. állandó menedékház vezetésével bízta meg.

Pályázatok. A lugosi pénzügyigazgatóságban lat vigyázói állásra 14 nap alatt; a földmivelségi minisztériumban iródségkezelési gyakornoki állásra szeptember 15-ig; a szentgotthárdi járásbírósnál irnoki állásra négy hét alatt; az újvidéki járásbírósnál al-bírói állásra; a gyergyószentmiklósi járásbírósnál 2 telekhelyi átalakító díjnyi állásra 2 hét alatt lehet beadni a pályázatokat.

VIZÁLLÁS.

augusztus 8		augusztus 9.		augusztus 8.		augusztus 9	
m é t e r		m é t e r		m é t e r		m é t e r	
Inn	Schärding 1.85 1.82	Isza	M.-Sziget 0.87 0.44				
Duna	Passau 1.94 1.98		Telekháza 0.88 0.59				
	Linz 0.80 0.70		V.-Namény 0.12 0.49				
	Bécs 0.85 0.89		Tokaj 0.86 0.02				
	Pozsony 0.68 0.92		Tiszafüred 0.24 0.43				
	Komárom 1.74 2. —		Szolnok 0.68 0.92				
	Budapest 1.20 1.26		Csongrád 1.02 1.08				
	Paks 0.60 0.68		Szeged 0.80 0.40				
	Mohács 1.50 1.72		T.-Becse 0.24 0.02				
	Gombos 2.18 2.41		Titel 0.30 1.83				
	Újvidék 1.51 1.38	Ondovz	Hoór 1.10 1.10				
	Pancsova 0. — 0.50	Tapoly	Bártfa 0.14 0.20				
	Orsova 1.22 1.25	Bodrog	Ladomcsa 0.34 0.18				
Morva	Morvafalu 0.88 0.39	Sajó	Zsoleza 1.18 1.26				
Vág	Zsolna 0.04 0.08	Hernád	H.-Németh 0. — 0.04				
	Trencsén 0.12 0.08	Berettyó	Margitta 0.24 0.38				
Rába	Szered 0.40 0.45		B.-Ujfalu 0.38 0.59				
	Szt.-Gotthárd 0.05 0.03	Körös	Csucs 0.61 0.72				
	Súrvar 1.85 1.92	N.-Várad	N.-Várad 0.04 0.63				
	Győr 0.40 0.52	Belényes	Belényes 0.50 0.35				
Dráva	Várad 1.50 1.50	Tenke	Tenke 0.08 0.05				
	Záhány 0.59 0.59	Gurabonca	Gurabonca 0.42 0.42				
	Barcs 0.02 0.02	Borosjenő	Borosjenő 0.52 0.43				
	Eszék 0.95 1. —	Békés	Békés 0. — 0.32				
Mura	M.-Szerdah. 0.88 0. —	Gyoma	Gyoma 0.46 0.82				
Száva	Zágráb 0.96 0. —	Maros	Gy.-Fehérvár 0.80 0.84				
	Sziszek 0.67 0.66		Branyicska 0.18 0.10				
	Mitrovicza 0.82 0.84	Arad	Arad 0. — 0.6J				
Szamos	Deés 0.12 0.02	Makó	Makó 0.36 0.18				
	Szatmár 0.62 0.90	Temes	Lugos 0.40 0.40				
Kraszna	N.-Majtény 0.82 0.80		K.-Kostély 0.34 0.12				
Latorzámunkács	0.08 0.10	Béga	Kiszótó 0.48 0.46				
Laboroz Homonna	0.20 0.27		Temesvár 0.72 0.60				
Ung	Perecsény 0.10 0.10		Becsákerék 1.80 1.28				

„EGYETERTÉS”

politikai naplap.

Kiadóhivatal igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

REJTÉLYES ÜGY.

— ANGOL REGÉNY. —

Irtá: BILLY MARSH.

— Urnóm meghalt, mielőtt erre megeskett volna. Kísérhet-e engem vajon a másvilágról, ha csupán azokat az ígéreteket váltom be, amelyekre tényleg megesküdtem? Ha lelkiismeretemre hallgatok, a legnagyobb szerencsétlenség történhetik.

Elhallgatott. Babonás félelmének hatása nem kisebbedett a szabadban és fényes napvilágnál sem, ép úgy, mint a sötétség óráiban.

Egyengette a papirlapot és emlékezetébe idézte az ünnepélyes kötelezettség szavait, melyeket mistress Treverton kényszerítése alatt vállalt magára.

— Mire kötelezte magát tulajdonképen?

Csupán arra, hogy a levelet nem semmisíti meg és nem viszi magával, ha elhagyja a házat.

Mistress Treverton még azt is kívánta ugyan, hogy a levél átadassék férjének. Kötelező volt-e a kívánság arra nézve, akivel közölte? Igen. Olyan kötelező volt, mint az eskü? Nem.

Ide érve következtetéseiben Sarah föltekintett. Szemei eleinte üres pillantással pihentek a ház magányos elhagyott északi homlokzatán. Lassankint azonban odaszegődtek egy ablakra, mely éppen az első emelet közepén volt. Ez volt a legnagyobb és legkomorabb az egész sorban. Hirtelen különös kifejezés villant meg szemében. Összerezent, halvány pirosság festette meg arcát és gyorsan megindult a ház fala felé.

Az ablak üvegei sárgák voltak a piszoktól és portól. Fantasztikus pókhálók lepték el. Alatta nagy rakás törmelék feküdt egy he-

lyen, mely valaha tán virággye vagy díszeserje lehetett.

A virággye még vesszőből és giz-gazból való hosszukás kerítés tette felismerhetővé. Sarah megállt az ablak alatt, egy pillanattal vetett a kezében levő papírlapra és szakítottan tördelte;

— Megpróbálom... Megteszem.

E szavakkal visszasietett a ház lakott része felé, végighaladva a folyosón, egészen a házvezetőnő szobájáig, hová belépett. A falban levő szögről kulcsesomó lógott le, melynek elefántesont tábláskáján a felírás volt olvasható: „Az északi szárny kulcsai.” A közelében levő asztalkára tette a kulcsokat, tollat ragadott és a levél üres oldalára sietve írta még a következő sorokat:

„Ha ezt az irást valaha megtalálják — amit kívánok Istentől, hogy soha meg ne történjék — úgy kijelentem ezennel, hogy azért határozom el elrejtését, mert nem merészem a levél tartalmát közölni uraimmal, akikkel intézye van. Midőn pedig ezt teszem, urnóm óhajta ellen eszelelsem ugyan, de nem szegem meg az ünnepélyes fogadalmat, melyre halálos ágyán esküt tetettem velem. Ez az eskü megtiltja, hogy a levelet megsemmisítek, vagy magammal vigyem, ha elhagyom ezt a házat. Nem is követem el egyiket sem, mert az a tervem, hogy minden hely közül éppen oda rejtem, ahol nézetem szerint legkevesebb a valószínűség arra, hogy valaha megtalálják. Ezzel a csalással veszedelmet hárítok el és viselem tettem következményeit. De reményem és szilárdan hiszem, hogy a levél titkának elrejtése másokra nézve szerencse.”

A sorok alá odairta nevéét, gyorsan felszárította az asztalon levő itatópapirossal, aztán fogta az irást, melyet előbb összehajtogatott és kezébe vette a kulcsesomót. Körülnézett, hogy nem látja-e valaki s elhagyta a szobát.

Hevesen sietve ment most. Mintegy ön-maga ellen védekezett ezzel a sietséggel, ne-

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap az országnak csaknem felrészén fordult elő többnyire csak kisebb mennyiségű eső, mely helyenként zivattal járt. A hőmérsékletben lényeges változás nem történt; országsszerte egy-két fokkal a normális felett volt és maximuma 34 fok C volt Fiumében, Cirkvenicán, meg Tmesvárott, minimuma pedig 8 fok C Arvaváralján.

Prognózis a következő huszonnégy órára:

Meleg és tulnyomóan száraz idő várható.

Sürgöny-prognózis: Meleg, elvétve csapadék, zivatarok.

Állomás	Légnyomás mm. 760 +	A hőmérséklet Celsius szerinti	Szélirány és erője	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérséklet	
						max.	min.
A.-Szelina	66.4	16.0	N	2	0	26	13
Ungvár	65.1	17.8	N	1	0	30	15
Kásmárk	67.3	17.0	N	1	1	26	12
Losoncz	66.1	18.1	N	1	2	31	13
Budapest	66.2	20.0		1	1	32	17
Ógyalla	65.8	20.9		2	1	31	17
Herény	67.4	21.9	N	3	0	30	19
Keszthely	66.4	22.0	N	2	0	31	19
Pécs	66.2	23.6	E	2	0	30	20
Zágráb	66.9	23.0	SE	1	0	31	20
Püme	65.5	22.5	NE	2	0	35	21
Szeged	65.4	21.2	NE	2	0	30	18
Temesvár	64.4	20.1	N	1	0	30	17
Nagyvárad	64.8	21.5	NNE	2	0	29	12
Kolozsvár	64.3	18.7	W	1	1	26	15
Nagyszombat	62.4	18.0	E	1	2	22	15
Szatmár	—	22.8	NE	0	14	22	15
Eger	—	20.0	NW	3	1	25	16
Arvaváralja	—	18.4	E	2	1	28	08
Salmeczabánya	—	19.8	NW	1	2	30	16
Komárom	—	22.4	N	1	2	32	15
Magystr-Ovár	—	21.0	NW	1	3	30	18
Sopron	—	25.2	W	1	1	33	14
Eszék	—	21.4		0	0	37	16
Cirkvenica	—	27.8	SE	1	0	32	26
Debrecen	—	21.1	NE	2	2	30	14
Kecskemét	—	—	—	—	—	—	—
Oroszló	—	20.4	NW	2	0	28	16
Arad	—	20.1	NE	5	0	30	17
Zombolya	—	21.8	NE	3	0	31	15
Versecz	—	—	—	—	—	—	—
Orsova	—	20.6	NE	2	0	30	15

(Folyt köv.)

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök, 1911. augusztus 10-én.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
(BUDAI SZÍNHÖR)

A dollárkirálynő.

Operett 3 felvonásban. Zenejét szerzője: Fall Leo. Szövegírója: Willner A. M. és Grünbaum F. Fordította: Faragó Jenő.

Kezdeté 1/3 8 órakor.

ROYAL-ORFEUM.
VII. Erzsébet-körút 31.
Telefon 110-22.

Megnyitó előadás

szombaton, aug. 12-én
este pont 8 órakor.

Fővárosi Városligeti Színház

Az ártatlan Zsuzsi.

Operetta 3 felvonásban. Írták: Antoni Mars és D'Esvalières. Zenejét szerzője: Gilbert, Fordította: Mérei Adolf.

Személyek:

Des Aubrais Konrád Ferenczy
Delphine, felesége Veszprémiáné
Jaqueline } gyer. Radó N.
Hubert } mekei Szalay
René Boisjurotte Fekete
Pomerai, gyáros Szabolcs
Szanne, felesége Kury Klára
Charenze, magánzó Kellér
Rose, felesége Károlyi I.

Kezdeté 1/3 8 órakor.

Heti műsor:

Augusztus hó	Fővárosi nyári Színház (Budai Színhör)	Fővárosi Városligeti Színház
11 Péntek	A dollárkirálynő	Az ártatlan Zsuzsi
12 Szombat	A koldusdiák	Az ártatlan Zsuzs
13 Vasárnap	A drótosot A cigány	Az ártatlan Zsuzsi

BEKETOW CIRKUSZ

VÁROSLIGET. TELEFON: 107-46.

Ma csütörtökön:

2 előadás.

Délután 4 és este 8 órakor, délután félhelyárakkal

Mindkét előadásban a világ legnagyobb szenzációja:

Henricksen mutatványai vad tigriscsordájával.

Végül birkozás Caesárral az óriási királytigrissel.

Nansen kapitány Eugen csoport

mesésen idomított fókáival szenzációs akrobatamutatványai

Vasárnap d. u. 4 órakor éneki előadás, gyermekeknek félhelyárak.

PALACE

SZÁLLÓ

éttermei és pincéje

Budapest, VIII.,
Rákóczi-ut 43.

Kitünő ételek, elsőrangú kiszolgálás, jutányos árak.

A t. közönség pártfogását kéri

Unterreiner János.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.

(Főpostával szemben)

Hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalában

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31
110-22 : TELEFON : 110-22

Megnyitó előadás

szombaton, augusztus

12-én este pont 8 órakor.

ROYAL-CABARET

A Royal-Orfeum épületében
(VII. Erzsébet-körút 31. sz.)

Megnyitó előadás

szombaton, augusztus 12-én éjféltkor.

ANGOL PARK

F. hó 10-étől kezdve 14 napig fellépnek a világhírű toronykötélánczosok,

a **BINDER-CSALÁD.**

Nagyszerű, vakmerő mutatványok a szabadban, 25 m. magasban.

Este 8 órakor és éjjel 1/2 1 órakor nagyszerű tűzijáték!

Az Angol Parkban rengeteg látnivaló és szórakozás.

Bélapéldi csütörtök este 8 ó. Kedvezményes jegyek a trafikokban.

Tennis-rakett

Kezdőknek ... 8, 9, 11 K
Haladóknak ... 12, 15, 17 K
Jó játékosoknak 15, 20, 25 K
Jó játékosoknak
kiváló minőség 25, 30, 40 K
Versenyrakettek 30, 40, 50 K

Az összes rakett-formák egy-egy példánya a verseny nélküli olcsó szabott ár feltüntetésével külön osztályba vannak kiállítva s annak megtekintésére a t. vevőközönseget meghívja

Plökl és Haas

VI. Andrássy-ut 13.

Tennis-cikkekről, u. m. labda, prés-táska, kerti és középháló oszlop játszma és pályajelzők, labdakosarak és Tennis öltözőkdekről stb. sziveskedjék Tennis-árjegyzékünket kérni. — Saját rakett javító-műhely a háznál.

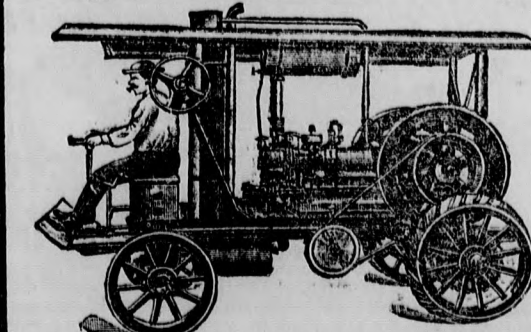

Tennisjáték és pályajelző könyv 1 kor. 50 fill.

Butorhítel

legújabb rendszer szerint. Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy mindenféle **butorokat** készpénzárak mellett, meghatározott időre, részletre eladhatunk, minthogy a kellemetlen bankeljárásokat mellőzhetjük és csupán 5 százalékos kamatot a mindig esőlkönő összeg után számítunk fel. Butorválaszték a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig jótállás mellett. Bővebbet Liszt István IV., Kristóf-tér 8., I. em. Butorraktár.

A legjobb benzínmotoros magánjárókat

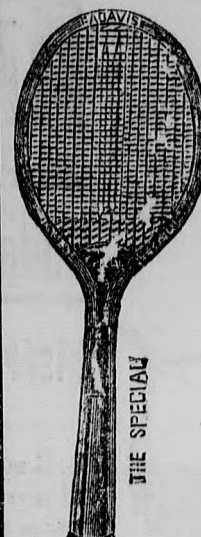

a világhírű angol „Campbell” motorgyár egyedüli vezérképviselője

Korányi Viktor

szállítja. A legtartósabb, a legjobb szerkezetű, a legbiztosabb üzemű. ::
Olcsó árak! Olcsó üzem! Kedvező fizetési feltételek! Több évi jótállás! Vevőket a motorkezelésben díjmentesen oktattunk ki! Kiváncsra díjmentes költségvetéssel és felvilágosításokkal szolgálunk!

KORÁNYI VIKTOR
Bpest, Liszt Ferenoz-tér 9.

A Harris-bazár új épületébe való átköltözés miatt

Sport-Scikkeinket

mélyen leszállított árakon árusítjuk:

Weinberger és Fodor

áruháza

BUDAPEST

IV., Városház-tér 2. sz.
(magas földszint)

|| Kedvező fizetési feltételek! ||

Eredeti művészi festmények

A „MAGYAR MŰKERESKEDELMI VÁLLALAT” szalonjában

Budapest, VI. Nagymező-utcza 4.

Feltűnő olcsó árak! Ingyen bemenezi!

Női

A Pozsonyi Kereskedelmi- és Iparkamarától fenntartott nyilvános, három évfolyamu

Felső Kereskedelmi Iskola Pozsonyban

Érettségi vizsgálat. Állásközvetítés. Internátus. Értéstitét kívánatra küld: az igazgatóság.

Tokaji bortermelők Társ. R.-T. Tokaj.

Elnök: Herceg Windischgraetz Lajos.

Minden asztal vagy háztartás hiányos Magyarország kincse, a felséges tokaji bor nélkül.

ÜNNEPI ALKALMAKRA

ajánljuk próbaküldemény vagy ajándék gyanánt:

5 kg.-os bérmentes postakosarak

3 palack 0.5 lit. 1904. évi zamatos szamorodni és ... K 12.—
1 : 0.5 lit. 1904. évi 3 puttonos aszu és ... K 7.40
1 : 0.5 lit. 1901. évi kiváló szamorodni, együtt. K 14.25

Bérmentes vasuti ládák:

10 palack 0.7 lit. 1907. évi tokaji finom pecsénye bor (hercegi töltés) és ... K 32.—
10 palack 0.5 lit. 1901. évi kiváló tokaji szamorodni bor ... K 32.—

Bérmentes vasuti hordók:

60 liter 1908. évi tokaji asztali bor ... K 60.—
60 : 1907. : zamatos pecsénye bor ... K 72.—
60 : 1904. : kiváló szamorodni bor ... K 90.—

AMERICAN SHOE COMPANY LTD.

Amerikai cipő részvénytársaság
Budapest, V., Dorottya-utca 6. — VII., Erzsébet-körút 42.

Rizárólagos elárúsítása a következő elsőrangú amerikai gyártmányoknak:

Urak részére:
Edwin Clapp & Son
Barry
Walk-Over
Commonwealth

Syermekeknek:
Piehler

Hölgyek részére:
Sorosis
Cousins
Patrician

Kérje képe árjegyzékünket.

Finom uri fehérneműk
legmodernebb kivitelben

SÓS BERNÁT

uridivat cégénél
VI., Budapest, Andrassy-ut 50. sz.

Világhírű eredeti angol The Champion és Premier

kerékpárokat dupla harang-
csapágyval és szabadon-
futóval, 3 és 5 évi jótállással,
minden árfelemelés nélkül
szigorúan az eredeti gyári
árakon napi 12 és 16 koro-
nás részletre adjuk és

kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső
gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, lánczokat, konn-
szókat és eszékéket óriási forgalmunk következtében mélyen
leszállított nagyban eredeti gyári árban szállítunk
vidékre is barnová

LÁNG JAKAB és FIA

kerékpár- és alkatrész nagykereskedők
Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. szám.
Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körút 6. Diszárjegy-
zékünk 1000 képpel kerékpár- és alkatrészokről ingy. és bérn.

A „Szegedi Zsidó Hitközség” felügyelése alatt álló

„Tanulók Otthona”

(INTERNATUS) Alapított 1906-ban.
SZEGEDEN, Szentgyörgy-tér 7. szám
Saját épület. Telefon 737.

Az egészségügyi és pedagógiai követelményeknek mindenben
megfelelő, újonnan épült, modern hygienikus intézet
zene-, tan- és szórakozótermekkel, fürdőhelyiségekkel stb. Kül-
ön betegosztályival. Az intézet igazgatója dr. DITROI NÁN-
DOR állami felső keresk. iskolai tanár. Az intézet fel-
vesz elemi, polgári, felső keresk. iskolai, gimnáziumi, real-
iskolai és felső ipariszkolai bármily vallásu tanulókat. Min-
denemű felvilágosítással készséggel szolgál és részletes pros-
pektust küld

az igazgatóság.

MAGYAR LÁNYOK

képes heti folyóirat fiatal leányok
számára. Szerkeszti **Cutsek Anna**. — A
Rózsa jut az eszünkbe, mikor a Ma-
gyar Lányok-at kezünkbe vesszük,
mert ide kedves, friss és változatos
tartalmával a rózsára emlékeztet. Rózsa
és fiatal leány mily szépen illik össze. A

MAGYAR LÁNYOK

egy évfolyama valódi rózsabokréta.
Előfizetési ára negyedévre 3 korona. Ki-
adóhivatal Budapesten, VI. Andrassy-ut
10. Az új évfolyam julius elsején indul
meg. Aki csak egy előfizetést gyűjt a

MAGYAR LÁNYOK

részére, viszonzásul megkapja a MA-
GYAR LÁNYOK diszes Emlékalbumát.

Titkos betegségek,

hugycsőfolyás, hugycsőszűküle-
tek, alfesti sebek, bujakór (syphi-
lis), ideg- és hőrbetegségek, elgyengült
férfitér (impotenzia) bármily női neml-
bajok, fehérfolyás stb. alapos, gyors és gyökeres ki-
gyógyítására ajánljuk bevált gyógymódjánál fogva

Dr. GARAI

hírneves szakorvosi rendelő-intézetét
Budapest, Andrassy-ut 24.

Rendelés hétköznap: 10-4 óráig és
este 7-8-ig. Feltűnés nélkül
eredményes gyógyítás
levélileg is. Kivánatra
gyógyszerekről gondoskod-
va lesz. — Levelekre
azonnal válaszol.

FŐNÖKÖK

ezrel eddig hiába vártak arra, hogy könnyű szerrel
jussanak írógéphez.

HA FIZETNEK

havonta 20-30 koronát, kapnak egy elsőrendű, látható
írásu, visszaváltós, tabulátoros, összedobillentyűs, auto-
matikus sorváltós, csupa acézből és vasból gyártott,
rendkívül tartós, univerzál-kivariatúrás

Ujlaki-írógépet.

Nem írnak alá váltót és folytonosan halmozódó irodai
munkálataikban könnyen

BOLDOGULNAK.

Bármely rendszerű használt írógépet legmodernebb Ujlaki
írógéppunkra

BECSERÉLÜNK.

Díjmentes bemutatás országsherte.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

UJLAKI BÉLA Budapest, VII. ker.,
Erzsébet körút 28. sz.

Telefon 122-60.

Vidéki hivatalnokok, kik könnyű mellék-
keresetre reflektálnak, közöljék ezimüket.
Vidéki képviselők kerestetnek.

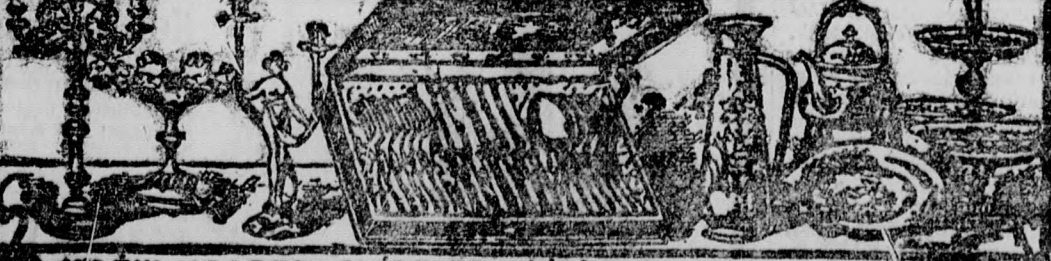
ÉVŐESZKÖZÖK

EZÜSTBŐL és ALPACCA EZÜSTBŐL,
DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK

A LEGELŐNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTÉLEPÉN

BUDAPEST, III. Erzsébet-körút 29. sz.

VIDÉKI MEORENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDÍTOK.
ARJEGYZÉK 2000 SZÁZZAL BÉRMENTVE KÜLDETEK.

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GÖZHAJÓZÁSI R.-T., FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.
A turisták által elismert legrövidebb és leg-
kényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek
közül hetenként négy gyorsjárát Fiuméből, Zara,
Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusai) Castellanovo és
Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra,
Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-
összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-
összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda
és vissza.

Ezen gőzhajók közvetlen csatlakozásban közlekednek a
Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal,
melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek ugyazirányban Ve-
náziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakozásnak helyén.
Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felől, és
A gőzhajók modern kényelemmel, hátfülkékkel, kávé- és
teremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden körék-
vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a Központi Menetjegy-
iroda, Budapest (V., Vigadó-tér 1.) és annak összes
magyarországi fiókirodái.

Szállítási hirdetmény.

A polai cs. és kir. tengerészeti arzenál parancsnoksága 1912-ik évi szükségleteinek biztosítására az alábbi sorszámkokba beosztott anyagok szállítására általános pályázatot hirdet:

Sorszám II. Festékek	Sorszám XVI. Kaucsuktárgyak
IV. Bőrárak	XVII. Sárgarézkötegek, sárgarézrudak, sárgarézlapok, sárgarézdrot
VII. Szóda	XX. Vékony kötélfajták, valamint hasonló kendergyártmányok
VIII. Közöséges mosószappanok, gyertyák parafin és stearinból	XXI. Gyöngyölegyszerűen és kábelszerűen vert kötélfajták
IX. Seprők	XXII. Spárga, kátránytalan kenderből
X. Ecsetek és kefék	XXIV. Aczéldrótömlők
XI. Faszén	XXVII. Nyerskendertömlők
XIII. Kötegek, drót, bádóg, szeg és réz	XXIX. Terpentin-olaj
XIV. a) Vörösrézcsövek	
XIV. b) Sárgarézcövek	
XV. Kötegek, surolóbádóg, beszegő-bádóg öntött fémről	

Az egyes eladásra kerülő cikkekre, a szükségeltető mennyiség, minőség és szállítási határidőt illetően az ajánlati minta és a föltételi füzet adatai mérvadók.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi szeptember hó 19-ig a polai cs. és kir. tengerészeti arzenál parancsnokságánál benyújtandók.

Az ajánlatok szeptember 20-án bontatnak fel. Ajánlati űrlapok és kellékek beszerezhetők, illetve megtekinthetők a cs. és kir. közös hadügyminiszterium irodaigazgatóságánál, a bécsi tengerészeti osztálynál, a polai tengerészeti arzenál parancsnokságánál, a trieszti tengerészeti kerületi parancsnokságánál, a budapesti tengerészeti detachement parancsnokságánál, valamint Ausztria-Magyarország minden kereskedelmi és iparkamarájánál, továbbá a Villachi városi tanácsnál és a bécsi osztrák, valamint a magyar kereskedelemügyi miniszteriumnál Budapesten.

Az ajánlati minták 20 nappal az ajánlat benyújtásának határideje előtt megvizsgálás, illetve jóváhagyás czéljából bemutatandók. Olyan versenyzők, akik a folyó évben is szállítói az ajánlott cikkeknek, a mintaadás alól mentesek, ha csak a szállítási módok változása nem történt.

Pola 1911. augusztus havában.

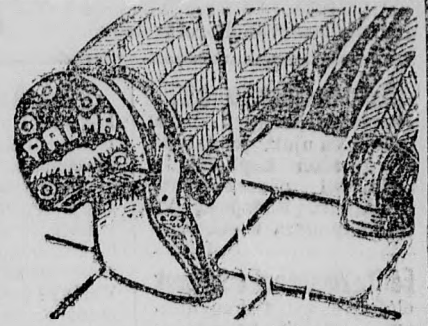
A polai cs. és kir. tengerészeti arzenál parancsnokságától.

CSAK A VALÓDI

PALMA

KAUCSUK-GZIPŐSAROK

Elegáns, tartós és higienikus!

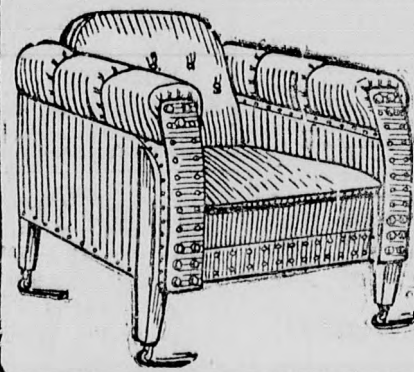
MAGYARHON ELŐS, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB NÉVŰ ÓRA ÜZLET.

Alapítva 1847.

Brausweller János

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltenek.

Bőrbutoripar!

Kendi Antal,
Bpest, IV., Semmelweis-u. 7.

Bőrbutorszaküzlet, mely minőség, formai kivétel és árak tekintetében különös előnyt nyújt. Angol bőrbutorok, ebédlo szék, foteuilok, férőszobák és irodahelyiségek butorizása!

Bőrbutor bevásárlása bizalmi dolog!

TYURIN!!

használat után nincs többé baromfivész.

1 nap alatt megszüntet mindenféle vészt.

Sok számos elismerő bizonyítja, orvosi bizonyítványok igazolják a szer kitűnős gét, minden gazdaembernek szüksége van rá. Ahol ezen szert használják, ott baromfivész nincs, s hosszú időre vészmentesíti a baromfiakat. **1 nap alatt megszünteti a vészt.** Minden üveghez külön használati utasítás. Egy liter tartalmazó üveg ára 4 korona. Megrendelhető a főraktáronál:

Dr. ODOR BELA gyógyszerésznél:
NAGYENYEDEN.

Sürgönyözim: ODOR NAGYENYED. — Naponta postaszékküldés. — Szabadalmazva és törvényileg védve.

Réz- és vaságyak minden kivitelben.

Betegtolókoszok.

Sodronyos kocsisülés minden méretben 20.- kor.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb

Pap lan Pap lan Pap lan

Kárpitosáru, réz- és vasbutorgyáros, fabutor, nád- és kertibutor, ernyő és sátor, minden méretben megrendelés szerint is. Gyógykezelő fehér és szürkepokróczok, gyapju- és flaneltakarók, szőnyegek minden nagyságban, storrok, szövet és csipkefüggönyök, ágylámpák, butorszövetek és mindenféle kellékek nagy választékban. Gyermekszékek és keresztelőkészleteket a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig.

Szálloda-, Intézet-, fürdő- és kórház-berendezési gyár

GICHNER JÁNOS

Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. Gyár: VII., Kertész-u. 7., 9. és 20. sz.

Árjegyzék bárkinek kívánatra ingyen és bérmentve küldetik

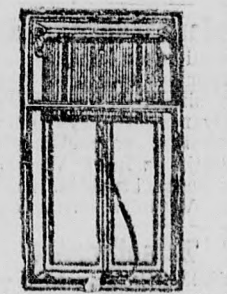
Összecusukható vaságy kivitelű 3 matracossal 22.- kor.

Sodrony-ágybetétek bármely nagyságban.

Gyermekkoszok nagy választékban.

Roletták, Jalousinok és nádroletták minden méretben készítenek.

Újrendszerű butor-hitel.

Azon kellomes helyzetben vagyunk, hogy a tisztelt butorvásárlóközönségnek a legnagyobb kedvezményt nyújthatjuk.

Hitel esetén készpénzárakat számítunk, csupán a tartozás után **6%** kamat fizetendő.

A kamat negyedévenként fizetendő és pedig mindig csak a hátralékos, csökkenő tartozás után.

Törlesztés: minden 100.- korona után havi 3.- korona vagy minden 100.- korona után 1/4 évi 9.- korona.

Nagy választék asztalos-, kárpitos-, vas- és rézbutorokban, továbbá szőnyegek, függönyök, ágylámpák és asztalterítőkben
BALÁZS és TÁRSA BUTORÁRUHÁZA BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 43. (Saját ház.)

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények,
okmányszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Bálvány-utca 6-C.

Férjhezmenendő urhölgyek
előjegyzve fizényelvezévtől feljebb, hozományösszeg a legkülönbözőbb fokozatokban, 10,000, 30,000, 60,000, 120,000 és magasabb összegig. Bővebbet Faragó Jenő elsőrangú házassági irodája, Rákóczi-ut 86., I. em. 1. (Diszkrét, lépcsőházi bejárat.)

Akar Ön szellemes lenni? Akar a társaságban tekintélyhez jutni? Akarja, hogy kellemes társalgónak tartassák? Olvassa el a „Társalgás Művészete“ („Ellenállhatatlanság titka“) rendkívül érdekes könyvet. Megtudja ebből, mint viselkedjen, hogy férfit, nőt, alattvalót, feljebbvalót egyaránt meghódítson. Korrekt útmutatója lesz az élet minden helyzetében! Tartalomjegyzéket ingyen küld Deák, Budapest, Rákóczi-ut 86.

Tátrai málsaszörp
5 kilós postakosarakban K 8.— Barta József konzervgyára Palka (Szepesmegye).

Pénzszekrényeket
fűz- és betörésmenteseket ajánl olcsó áron Budapesti pénzszekrénygyár, Rákos-u. 4/h.

A gyakorló
gyorsírók Társasága gyorsírási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirás magyar és német tanfolyamaira, különféle rendszerű, látható írású írógépekre beiratkozhatni naponként. Beíratási díj nincs. Tandíj igen mérsékelt. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba-segítjük. Telefon 18-09. GLOGOWSKY és TÁRSA, Andrásy-ut 12. és Révay-utca 6. szám.

Asztalosok
új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a „Kegelet“ szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46.

Budapestkörnyékén
családi házak építkezésére alkalmas telektömböket, ugyisintén az ország bármely részén nagyobb birtoktestek parcellázását vállalja az Ipari Vállalatok Muzsaki Irodája. Budapest, VI. Eötvös-utca 35.

Temetkezési
vállalkozók, intézetek, egyletek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Ravatalgyár Részv. társ. Nagymező-u. 4. 46.

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123.
Telefon: 62-80.
Alapítva 1886-ban.

30 koronaért
készülnek saját műhelyemben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltők finom szövetekből László Sándor férfiszabómester, Budapest Erzsébet körút 1. sz., I. em. Vidékre posztominták bérmentve, helyben szabószomat kívánatra házhoz küldöm. 08592

Pénzt
akar Ön azonnal butorra, zongorára, varrógépekre, kerékpárokra és mindenemű kereskedelmi árukra, akkor forduljon bizalommal csak a régi Tanber céghez, Baross-tér 17. sz. Telefon: 149-00. Pótkülfel: Klauzál-tér 2. Telefon 78-97. 29387

MAGANTANULOKAT
polgári iskolai, gimnáziumi, kereskedelmi iskolai magánvizsgálatokra, érettségire felkészítéssel előkészít

Magyar Tanügyi Intézet
Rottenbiller-utca 5/a. sz.

Saját gyártmányú fűzőkádak 14 kor-tól feljebb: fűthető kádak 60 kor-tól feljebb. Elvállalok mindenféle kúszivattyúkat és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron.
LEFKOVICS ADOLF
Budapest, VII., Wesselényi-u. 51/E. Telefon 113-46. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

BUTOR

30% megtakarítás!
Régi Butorszalon

Budapest, Ferenciek-tere 3 félemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, uri szobák, angol börgarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok.
Telefon 82-13. 28598

Singer varrógépek

Kerékpárok, grammofonok, hanglemezek legolcsóbban kaphatók

Haban József
Budapest, Almásy-tér 14. javításokat olcsón készít. Kéues árjegyzéket ingyen küld.

Zálogcédulákat
veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt, platínát és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kíváltak és teljes értékét ki fizetem. Ugyanitt aranyfűzők olcsón kaphatók.

SCHILLER IZIDOR
ékszerkereskedő
Budapest, Sip utca 8.
Telefon 54-74.

„Limonai“
kitűnő zamatu limonádó készítéséhez, adag 6 fillér. Készíti Réthy Béla Békéscsaba. Mindenütt kapható.

Zálogcédulát,
briliántot, gyöngyöt, ékszert, aranyat, ezüstöt és régiséget veszek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz esontárgyakat, szobrokat és olajfestményeket veszek Kertész ékszerész és régiségkereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45 Meghívásra jövök

INGYEN TANULHAT
november 1-től két hónapig át kereskedelmi szakárgyakat, gépirást, gyorsírást, helyesírást, számpírást, német nyelvet, Magyar Tanügyi Intézet, Rottenbiller-utca 5/a. sz. Taulás nap három óráig, Nappal és esti tanfolyamok.

Zálogcédulákat
veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kíváltak és teljes értékét ki fizetem.

Singer Jakob
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Izabella-utca sarkán.

Lánczkutakat
nagy vízmennyiségek szállítására, házi és gazdasági célokra újonnan javított szerkezettel, szállár kivitelben legelőnyösebben szállít

Magyar Lánckutgyár
Thököly-ut 133. sz.
Tessék prospektust kérni.

Halló!
Egy remekhangú hangverseny

grammofon
10 drb dupla nagy lemezzel

20 frt.
Ne mulassza el rendelését mielőbb feladni. Babuska, Czifányzserenlóm, Paikó, Trombitás, Bukj el, Naprágszoknya, stb. lemez, újdonságok óriási raktára.

A lemezek dbja 1.25 frt
Nagy raktár Pathé tünelküli gépek és lemezekből, eredeti Eufonok valamint az összes saját készítményű hangszerekből.

Marnitz Frigyes
műhangszerkészítő
BUDAPEST
József-körút 37-39.
Hangszer, grammofon és lemezjegyzék, külön-külön ingyen.

Állások
mindenféle szakmából közzölve vannak az Országos Pályázati Közlönyben. Ingyen mutatószám. IX., Üllői-ut 55. (ezelőtt József-körút 38.)

A kolozsvári jogi vizsgákra lelkiismeretesen, rövid idő alatt készít elő **Dr. Kertész Jogi szemináriuma. Kolozsvár, Monostor-ut 16. szám.** A szeptemberi alapvizsgákra augusztus 16-ig fogad el jelentkezőket.

25 koronaért
készülnek saját műhelyemben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltők finom szövetekből. Lichtman Sándor férfiszabómester, Budapest Rottenbiller-utca 4/A. sz. Vidékre posztominták bérmentve, helyben szabószomat kívánatra házhoz küldöm. 28592

Kárpitos nyergesek
részére mindennemű kellekek képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvénytárs. Nagymező-utca E. 46. sz.

+ Soványság +
Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szep felt testidomokat nyerne. — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jótállást. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszert. Kitűntetve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11. 11/1. Telefon 156-80.

„OLLA“
a behízályosított legjobb higiénikus **GUMMI** különlegesség 12 évi jótállás. Kapható minden gyógyszerertárban és drogériában.

Követelje azonban, hogy a szállítója önnek csak **OLLA-t** adjon. Az elárusító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az **OLLA gummigyár Wien 11/17 Praterstrasse Nr. 87.**

Nemi betegek Férfiak, nők
trippertől csak a valódi és világhírű **Laricin Capsulától** (dr. Klein) gyógyulhatnak meg a legbiztosabban. — Több mint 100 orvosi bizonyítvány tanuskodik a gyógyszer kiváló hatásáról. Kapható utánvét mellett kizárólag a készítőnél 2 K 60 f.-ért Illes Antal gyógyszerertárban, SZABADKA. Budapesti főraktáros: **Nyilassy Gusztáv** gyógyszerész Bpest, Fehérvári-ut. Utánzatoktól óvakodjunk.

Rayonképviselők
ügynökök és reprezentatív viszontelárusítók kiknek nagy ösmerettségük van jobb izr. körökben, egy szabadalmazott kérelmi újdonság értékesítéséhez kerestetnek. Csakis jó megjelenésű kaucazió képes acqulisteurök lesznek figyelmbe véve. Havonta 1000-1200 kor. jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest Rottenbiller-utca 10 Mo. — Prospektusok ingyen.

Telektulajdonosok
figyelmébe. Építünk tehermentes telekre bank kölcsönrel bérházakat, család házat stb. minden előleges költség nélkül. Iparvállalatok Műszaki Irodája Budapest, VI., Eötvös-utca 35.

Csak 6 K-ért
küldök 4 1/2 kilót tevő 56 darab finom enyhe **toilette-szappant,** mely a sajtósalnál némileg elformálódott **rózsá, gyöngyvirág, moschus, paesuli illattal.** Igen ritka alkalmi vétel elárúsítóknak, szállóknak, fürdőknek és háztartások számára. Szétküldés készpénz ellenében, vagy utánvéttel (gy 70 fill. több). Szétküldi **VAJDA E.,** Első felsőmagyarországi toilette-szappan gyára, Vág-Ujhely 879.

Csemegeeszölöt
vagy válogatott őszibarackot 5 kilót 4 koronáért, almát, körtét, szilvát ringlót 2 1/2, zöld paprikát, paradicsomot, ananászt és turkesztán dínyét 2 koronáért szállít Müller Jenő szállótelepe Kiskunhalas.

Szász királyság **Technikum Mittweida.**
Igazgató: A. Holz, tanár. Magasabb technikai tanintézet elektro- és gépészmérnökök, technikusok és művezetők képzésére. Gazdagon felszerelt elektrocsaha- és gépjelző laboratóriumok. Gyári tanuló műhelyek 3610 hallgató 36. iskolai évben. Program stb. díjtalanul a titkárság által.

„Hungária“ beszélő-gépek
tölcsérszerűk is kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók,

Deményi és Társa
Budapest, VI., Teréz-körút 4. Kérjen árjegyzéket.

Parlamentari

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama. Alapította Markovics Iván 1863-ban. Biztos állás közvetítés. Közérvényű egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10., május 1-től Hegedűs Sándor-u. 7.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépegektől s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól független. — Telefon 64-68.

Soha nem létezett

rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butorabokat részletfizetésre.

Modern lakberendezési vállalat
Budapest,
Szerecsen-utca 10. sz.
Diszes butoralbum 1 kor.

Fürdőkádak
magy. kir. szab. fűtéssel jégszekrények, foteil és gyermekkádk kaphatók

Wiesel Adolf
Váci-körút 47. Podmaniczky-utca sarok. Telefon 91-20. 28793

Készpénzért

vagy hitelképes egyéneknek kedvező feltételek mellett szállítok teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosíthatom, hogy ilyen

olcsón
sehol nem kap modern háló, ebédő, uri és szalon szobákat stb. Győződjön meg, tekintse meg zsúfolt raktárakat, itt jutányosan

vehet
a legegyszerűbből a legdiszesebb kivitelig minden fajta

BUTORT
Nagy Imre
lakberendezési vállalkozó cég
BUDAPEST,
Váci-körút 9. szám
(Bejáró Szerecsen-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.